

SPARKASSE BANK DD BIH

Finansijski izvještaji za godinu
završenu 31. decembra 2021.
i Izvještaj nezavisnog revizora

	<i>Page</i>
Odgovornost za finansijske izvještaje	1
Izvještaj nezavisnog revizora	2 – 7
Izvještaj o finansijskom položaju	8
Izvještaj o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	9
Izvještaj o promjenama na kapitalu	10
Izvještaj o novčanim tokovima	11
Napomene uz finansijske izvještaje	12 – 94
Dodatak: Godišnji izvještaj o poslovanju Banke propisan Zakonom o računovodstvu i reviziji Federacije Bosne i Hercegovine	95

Odgovornost za finansijske izvještaje

Odgovornosti Uprave i Nadzornog odbora za izradu i odobravanje godišnjih finansijskih izvještaja

Uprava je dužna pripremiti finansijske izvještaje za svaku finansijsku godinu, koji daju istinit i pošten prikaz finansijskog položaja Banke, i rezultata njenog poslovanja i novčanih tokova u skladu s važećim računovodstvenim standardima, i odgovorna je za održavanje odgovarajućih računovodstvenih evidencija koje omogućavaju pripremu finansijskih izvještaja u bilo kojem trenutku. Uprava je općenito odgovorna za poduzimanje koraka koji su razumno dostupni radi zaštite imovine Banke i za sprečavanje i otkrivanje prevara i drugih nepravilnosti.

Uprava je odgovorna za odabir prikladnih računovodstvenih politika koje su u skladu sa važećim zakonskim zahtjevima i dosljedno ih primjenjuje; za donošenje odluka i procjena koje su razumne; i za pripremu finansijskih izvještaja na osnovu vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako je neprikladno pretpostaviti da će Banka nastaviti s poslovanjem.

Uprava je odgovorna za podnošenje godišnjeg izvještaja Nadzornom odboru, zajedno sa godišnjim finansijskim izvještajima, nakon čega Nadzorni odbor treba odobriti godišnje finansijske izvještaje za podnošenje Skupštini na usvajanje.

Finansijske izvještaje na stranicama od 8 do 94 odobrila je Uprava 14. aprila 2022. godine za izdavanje Nadzornom odboru, a ispod su potpisani u ime Banke.

Za i u ime Sparkasse Bank d.d. BiH:

Amir Softić
Predsjednik Uprave

Igor Bilandžija
Član Uprave

Izveštaj nezavisnog revizora

Dioničaru Sparkasse Bank d.d. Bosna i Hercegovina:

Naše mišljenje

Prema našem mišljenju finansijski izvještaji u svim značajnim aspektima prikazuju realno i objektivno, finansijski položaj društva Sparkasse Bank d.d. Bosna i Hercegovina (u daljem tekstu „Banka“) na dan 31. decembar 2021., i njene rezultate i novčane tokove za godinu završenu na taj dan, u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom na banke u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Predmet revizije

Finansijski izvještaji Banke obuhvataju:

- izvještaj o finansijskom položaju na dan 31. decembar 2021.;
- izvještaj o dobiti ili gubitku za godinu završenu na taj dan;
- izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na taj dan;
- izvještaj o promjenama na kapitalu za godinu završenu na taj dan;
- izvještaj o novčanim tokovima za godinu završenu na taj dan; i
- napomene uz finansijske izvještaje, koji uključuju značajne računovodstvene politike i druga objašnjenja.

Osnova za mišljenje

Našu reviziju obavili smo u skladu sa Međunarodnim standardima revizije („MRevS“). Naše odgovornosti u skladu s tim standardima detaljnije su opisane u sekciji Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i adekvatni da osiguraju osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Nezavisnost

Nezavisni smo u odnosu na Banku u skladu sa Kodeksom etičkog ponašanja za profesionalne računovođe (uključujući Međunarodne standarde za nezavisnost) izdatim od strane Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA Kodeks) i etičkim zahtjevima Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvještaja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ispunili smo i naše ostale etičke odgovornosti u skladu sa IESBA Kodeksom i etičkim zahtjevima Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Ostale informacije

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije, dobijene do datuma ovog revizorskog izvještaja, obuhvataju Godišnji izvještaj o poslovanju Banke propisan Zakonom o računovodstvu i reviziji Federacije Bosne i Hercegovine (koji ne uključuje finansijske izvještaje i izvještaj revizora o njima).

Naše mišljenje o finansijskim izvještajima se ne odnosi na ostale informacije i ne izražavamo bilo koji oblik zaključka kojim se pruža uvjerenje o njima.

U vezi sa našom revizijom finansijskih izvještaja, naša odgovornost je da pročitamo ostale informacije navedene gore, i pri tome razmotrimo da li postoje značajne nekonzistentnosti između njih i finansijskih izvještaja ili naših saznanja stečenih tokom revizije, ili na drugi način, predstavljaju značajno pogrešna prikazivanja.

Ako, na osnovu rada koji smo obavili, zaključimo da postoji značajno pogrešno prikazivanje ostalih informacija, od nas se zahtijeva da o toj činjenici izvijestimo. U tom smislu, ne postoji ništa o čemu bi trebali da izvijestimo.

Naš pristup reviziji

Pregled

Značajnost

- Ukupna značajnost: 2.483 hiljada bosansko-hercegovačkih konvertibilnih maraka („BAM“), što predstavlja 1% neto imovine Banke

Ključna pitanja revizije

- Izračun ispravke vrijednosti za očekivane kreditne gubitke od kredita i potraživanja od komitenata

Kao dio kreiranja naše revizije, utvrdili smo značajnost i procijenili rizike značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvještajima. Konkretno, razmatrali smo područja subjektivnih procjena Uprave, kao što su, na primjer, značajne računovodstvene procjene koje uključuju pretpostavke i uzimaju u obzir buduće događaje koji su inherentno neizvjesni. Kao i kod svake revizije, obavili smo također i postupke vezano za rizik od zaobilaženja internih kontrola od strane Uprave, uključujući između ostalog i analizu da li postoje dokazi koji bi upućivali na pristranost koja predstavlja rizik značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prevare.

Prilagodili smo obim revizije sa ciljem da obezbjedimo primjenu dovoljnih procedura za potrebe izražavanja mišljenja o finansijskim izvještajima kao cjelini, pri čemu smo vodili računa o strukturi Banke, računovodstvenim procesima i sistemima kontrola, kao i djelatnosti u kojoj Banke posluje.

Značajnost

Na obim naše revizije uticalo je primjena načela značajnosti. Revizija je kreirana na način da se stekne razumno uvjerenje da finansijski izvještaji ne sadrže značajna pogrešna prikazivanja. Pogrešna prikazivanja mogu nastati kao posljedica prevare ili greške. Pogrešna prikazivanja se smatraju značajnim ukoliko se opravdano može očekivati da bi ona mogla, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke donesene na osnovu finansijskih izvještaja.

Na osnovu naše profesionalne prosudbe, definisali smo određene kvantitativne pragove značajnosti, kao i nivo opšte značajnosti na nivou za finansijske izvještaje kao cjelinu, kao što je prikazano u tabeli niže. Oni su nam, uz kvalitativne faktore, pomogli u određivanju obima revizije, vrste, vremenskog okvira i obima revizijskih procedura, kao i utvrđivanju efekata pogrešnih prikazivanja, ukoliko postoje, pojedinačno ili zbirno, na finansijske izvještaje kao cjelinu.

Nivo opšte značajnosti

2.438 hiljada BAM

Osnova za definisanje

1% neto imovine Banke

1% od neto imovine procijenjeno je u fazi planiranja revizije. Ponovna procjena nivoa materijalnosti, koja je izvršena tokom revizije, nije zahtjevala ažuriranje nivoa materijalnosti zbog nedostatka značajnog uticaja na plan revizije.

Obrazloženje za primijenjeni nivo značajnosti

U kontekstu strukture dioničara Banke, koja je u cjelosti u vlasništvu međunarodne grupacije, i uzimajući u obzir interese ostalih ključnih zainteresovanih strana – regulatora, deponenata, povjerilaca i drugih – čiji primarni fokus je kapitalna adekvatnost Banke i sposobnost da izmiruje svoje obaveze, smatramo odgovarajućim da značajnost bude određena u odnosu na kapitalne resurse Banke, koristeći neto imovinu kao za kapital u svrhu određivanja značajnosti.

Opredijelili smo se za stopu od 1% jer smatramo da je unutar prihvatljivih kvantitativnih kriterija za navedenu osnovu u datim okolnostima.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja su po našem profesionalnom mišljenju bila od najvećeg značaja prilikom obavljanja naše revizije finansijskih izvještaja za tekući period. Ova pitanja su razmatrana u kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline, kao i pri formiranju našeg mišljenja, te o njima ne izražavamo posebno mišljenje.

Ključno pitanje revizije

Izračun ispravke vrijednosti za očekivane kreditne gubitke od kredita i potraživanja od komitenata

Pogledati Napomenu 33 „Upravljanje rizicima“, Napomenu 4 „Ključne računovodstvene prosudbe i ključni izvori procjene“, Napomenu 25 „Umanjenje vrijednosti koje proizlazi iz finansijskih instrumenata i rezervisanja“ i Napomenu 8 „Finansijska imovina po amortiziranom trošku“ uz finansijske izvještaje za detaljne informacije o očekivanim kreditnim gubicima („ECL“) od kredita i potraživanja od komitenata.

Na dan 31. decembar 2021. godine, bruto krediti i potraživanja od komitenata i ispravka vrijednosti za ECL iznosili su 1.362.231 hiljada BAM, odnosno 85.553 hiljada BAM.

Fokusirali smo se na ovo područje tokom revizije zbog značaja iznosa koji su uključeni u finansijske izvještaje, kao i zbog toga što Uprava donosi složene i subjektivne procjene kako o vremenskom toku, tako i o veličini ECL-a, što ga čini složenim područjem računovodstva.

Za kredite u Fazi 1, ispravke vrijednosti za ECL se obično zajednički mjere u iznosu jednakom ECL-u od 12 mjeseci. Ako je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika, ispravke vrijednosti ECL mjere se kao ECL tokom trajanja ugovora. Za kredite u statusu neizmirivanja obaveza za koje se smatra da nisu pojedinačno značajni, ECL se procjenjuje na grupnom nivou.

U svim gore navedenim slučajevima ECL se određuje koristeći ključne pretpostavke kao što su vjerovatnoća da komitent počne sa kašnjenjem u plaćanju i dođe u status neizmirivanja obaveza („PD“), definicija značajnog povećanja kreditnog rizika, izloženost po kreditima koji su u statusu neizmirivanja obaveza („EAD“) i procijenjeni gubici od kredita koji su u statusu neizmirivanja obaveza („LGD“). Statistički modeli koriste se za određivanje ključnih pretpostavki, uključujući različite buduće makroekonomske scenarije.

Za kredite koji su u statusu neizmirivanja obaveza za koje se smatra da su značajni na nivou komitenta, ECL se određuje na individualnoj osnovi. U tim se slučajevima ECL određuje pomoću ključnih pretpostavki kao što su vjerovatnoće scenarija, očekivani novčani tokovi kao i očekivani prihodi od realizacije kolaterala (gdje je to primjenljivo).

Agencija za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine („FBA“) objavila je Odluku o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka („Odluka“), koja propisuje minimalne stope umanjivanja vrijednosti pri izračunu ECL-a. Odluka se primjenjuje od 1. januara 2020. godine pa nadalje. Stope propisane Odlukom nadjačavaju rezultate procjena statističkih modela kako je gore objašnjeno u onim slučajevima kada stope date Odlukom dovode do viših nivoa ECL-a.

Kako smo pristupili ključnom pitanju revizije

Naš revizijski pristup uključio je sljedeće procedure:

- Stekli smo detaljno razumijevanje metodologije izračuna ECL-a koju je primijenila Banka, te prilagođavanja izvršenih na modelu kao rezultat provedbe Odluke. Takođe smo stekli razumijevanje prilagođavanja izvršenih na modelu kao rezultat procjene Uprave o uticaju Covid-19 i procijenili smo njihovu usklađenost sa važećim zahtjevima. Angažirali smo naše tehničke stručnjake za kreditni rizik kako bi nam pomogli u kompletiranju ove procjene.
- Procijenili smo značajne kontrolne aktivnosti u upravljanju kreditnim rizikom i poslovnim procesima kreditiranja i testirali ključne kontrole, prema potrebi.
- Procijenili smo kontrolne aktivnosti i testirali ključne kontrole u području kritičnih podataka, uključujući proces dodjele kredita i potraživanja od komitenata u odgovarajuće ECL nivoe kreditnog rizika i procjenu kolaterala, a također smo procijenili okvir za nezavisnu provjeru PD i LGD modela, rezultate validacije parametara rizika i sveukupno upravljanje modelom za izračunavanje ECL-a.
- Testirali smo tačnost kritičnih podataka u izvornim sistemima i njihov unos u sistem za ECL izračun (PD, LGD i rangiranje komitenata).
- Procijenili smo postupak uključivanja informacija o budućim kretanjima u procjenu ECL-a.
- Testirali smo statističke modele koje je Uprava koristila za utvrđivanje ključnih pretpostavki (PD, LGD, EAD) kako bismo procijenili da li je postupak izračuna bio u skladu s našim očekivanjima.
- Analizirali smo analizu osjetljivosti za PD kako bismo razumjeli i diskutovali o ovom pokretaču neizvjesnosti procjene na kojem se zasniva ECL model.
- Testirali smo, na uzorku, prikladnost dodjele kredita u odgovarajuće nivoe kreditnog rizika u skladu sa internim metodologijama Banke.
- Testirali smo, na uzorku, odobrenja za moratorijume i dodjele kredita pod moratorijumima u odgovarajuće nivoe kreditnog rizika, uključujući preklapanja nivoa kreditnog rizika.
- Verifikovali smo usklađenost rezultata sistema za ECL izračun sa računovodstvenim evidencijama.
- Testirali smo, na uzorku, adekvatnost pojedinačnih ispravki vrijednosti za kreditne gubitke, procjenjujući prognozirane scenarije i procijenjene očekivane novčane tokove.
- Testirali smo, na uzorku, provedbu Odluke u vezi minimalnih stopa umanjivanja vrijednosti.

Odgovornosti Uprave i Nadzornog odbora za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje finansijskih izvještaja koji daju istinitu i fer prezentaciju u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom na banke u Federaciji Bosne i Hercegovine, kao i za one interne kontrole za koje Uprava utvrdi da su neophodne za sastavljanje finansijskih izvještaja koji ne sadrže značajno pogrešno prikazivanje, nastalo bilo uslijed prevare ili greške.

Prilikom pripreme finansijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenu sposobnosti Banke da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, za objavljivanje okolnosti vezanih uz vremensku neograničenost poslovanja, ako je to primjenjivo, te za korištenje vremenske neograničenosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako Uprava namjerava likvidirati Banku ili prestati sa poslovanjem ili nema realnu alternativu nego da to učini.

Nadzorni odbor je odgovoran za nadgledanje procesa finansijskog izvještavanja Banke.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su da dobijemo razumno uvjerenje o tome da li finansijski izvještaji u cjelini ne sadrže značajno pogrešno prikazivanje, nastalo bilo uslijed prevare ili greške, te da izdamo revizorski izvještaj koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu sa MRevS uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje, ako ono postoji. Pogrešna prikazivanja mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajnim, pojedinačno ili zbirno, ako se može razumno očekivati da utiču na ekonomske odluke korisnika donesenih na osnovu ovih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu sa MRevS, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvještajima, nastalog bilo uslijed prevare ili greške, kreiramo i sprovodimo revizijske procedure kao odgovor na spomenute rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji predstavljaju dovoljan i adekvatan osnov za izražavanje mišljenja. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prevare veći je od rizika neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed greške, budući da prevara može uključiti tajne sporazume, falsifikovanje, namjerne propuste, pogrešno prikazivanje podataka ili zaobilaženje sistema internih kontrola.
- Stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo kreirali revizijske procedure koje su primjerene u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o efektivnosti sistema internih kontrola Banke.
- Ocjenjujemo adekvatnost primijenjenih računovodstvenih politika i opravdanost računovodstvenih procjena i objavljivanja izvršenih od strane Uprave.

- Donosimo zaključak o adekvatnosti primjene koncepta vremenske neograničenosti poslovanja kao računovodstvene osnove od strane Uprave, i na osnovu pribavljenih revizijskih dokaza, donosimo zaključak o tome da li postoji značajna neizvjesnost u pogledu događaja, odnosno stanja koji može da podstakne značajnu sumnju u sposobnost Banke da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ukoliko zaključimo da postoji visok stepen neizvjesnosti, dužni smo da u našem revizijskom izvještaju skrenemo pažnju na odgovarajuća objavljivanja u finansijskim izvještajima, odnosno da, u slučaju neadekvatnih objavljivanja, modifikujemo naše mišljenje. Zaključke donosimo na osnovu revizijskih dokaza pribavljenih do datuma našeg revizorskog izvještaja. Ipak, budući događaji, odnosno stanja mogu dovesti do toga da Banka prekine s vremenski neograničenim poslovanjem.
- Ocjenjujemo sveukupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objavljivanja da li finansijski izvještaji prikazuju transakcije i događaje na način koji obezbjeđuje realnu i objektivnu prezentaciju.

Između ostalog, mi komuniciramo sa Nadzornim odborom o planiranom obimu i vremenu revizije i značajnim nalazima revizije, uključujući bilo kakve značajne nedostatke sistema internih kontrola uočene tokom naše revizije.

Mi, također, dajemo izjavu Nadzornom odboru da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u pogledu nezavisnosti, te da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se razumno može smatrati da utiču na nezavisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o odgovarajućim mjerama zaštite.

Između pitanja o kojima se komunicira s Nadzornim odborom, mi određujemo ona pitanja koja su od najvećeg značaja za reviziju finansijskih izvještaja za tekući period i koja, shodno tome, predstavljaju ključna pitanja revizije. Ova pitanja su opisana u našem izvještaju revizora, osim ukoliko zakonska regulativa ne dopušta njihovo javno objavljivanje, ili kada, u izuzetno rijetkim slučajevima, utvrdimo da spomenuta pitanja ne treba objavljivati u našem revizorskom izvještaju, jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice objavljivanja nadmašile koristi javnog interesa od takve objave.

Partner na projektu revizije, nakon koje revizor izdaje Izvještaj nezavisnog revizora je Primož Kovačić.

Za i u ime PricewaterhouseCoopers d.o.o.

Mirza Bihorac
Direktor i ovlašteni revizor

Sarajevo, Bosna i Hercegovina

14. april 2022.godine

Izveštaj o finansijskom položaju
na dan 31. decembra 2021. godine

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Napomene	31. decembar 2020.	31. decembar 2021.
Imovina			
Novac i novčani ekvivalenti	5	331.519	433.391
Finansijska imovina po fer vrijednost kroz bilans uspjeha	6	111	127
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	7	163.137	163.705
Finansijska imovina po amortiziranom trošku	8	1.158.111	1.276.678
Nekretnine i oprema	9	32.426	31.181
Ulaganja u nekretnine	9	1.025	999
Nematerijalna imovina	9	5.031	4.606
Imovina s pravom korištenja	9	3.215	3.307
Ulaganja u pridružena društva	10	607	607
Unaprijed plaćeni porez na dobit		1.467	-
Odgođena porezna imovina	28	1.829	2.222
Ostala imovina	11	6.142	8.628
Ukupno imovina		1.704.620	1.925.451
Obaveze i kapital			
Finansijske obaveze koje se mjere po amortiziranom trošku		1.459.245	1.649.332
<i>Depoziti od banaka</i>	12	146.649	92.280
<i>Obaveze po uzetim kreditima</i>	13	38.836	27.835
<i>Depoziti od klijenata</i>	14	1.273.760	1.529.217
Obaveze po osnovu najмова	15	3.145	3.344
Rezervisanja	16	9.084	9.683
Tekuće porezne obaveze	28	-	554
Ostale obaveze	17	10.544	17.099
Ukupne obaveze		1.482.018	1.680.012
Dionički kapital	18	86.473	86.473
Dionička premija		3.000	3.000
Akumulirana dobit		128.937	153.667
Rezerve fer vrijednosti		4.192	2.299
Ukupno kapital		222.602	245.439
Ukupno obaveze i kapital		1.704.620	1.925.451

Računovodstvene politike i napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Izveštaj o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti
za godinu završenu 31. decembra 2021.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Napomene	2020.	2021.
Neto kamatni prihod	19	44.908	49.332
<i>Kamatni prihod</i>		54.705	58.712
<i>Kamatni trošak</i>		-9.797	-9.380
Neto prihod od naknada i provizija	20	20.062	23.524
<i>Prihod od naknada i provizija</i>		25.755	30.089
<i>Trošak od naknada i provizija</i>		-5.693	-6.565
Ostali slični troškovi		-439	-797
Prihod od dividendi	21	286	225
Neto rezultat iz trgovanja	22	2.854	4.660
Dobici / gubici po osnovu finansijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	6	-	16
Prihod od najma od ulaganja u nekretnine i ostalog operativnog najma	23	327	344
Troškovi zaposlenih	24	-20.750	-21.050
Ostali administrativni troškovi	24	-16.391	-17.891
Amortizacija	24	-5.356	-5.291
Umanjenja vrijednosti finansijskih instrumenata i rezervisanja	25	-13.919	-7.637
Ostali operativni prihodi	26	13.536	13.911
Ostali operativni rasodi	27	-12.123	-12.385
Dobit prije poreza		12.995	26.961
Porez na dobit	28	-987	-2.231
Neto rezultat za razdoblje		12.008	24.730
Ostala sveobuhvatna dobit		351	-1.956
<i>Stavke koje se mogu reklasifikovati u dobitak ili gubitak</i>		351	-1.956
Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		-228	-2.166
Odgođeni porezi na stavke koje se mogu reklasifikovati		579	210
<i>Stavke koje se neće reklasifikovati u dobitak ili gubitak</i>		-	-
Ukupna sveobuhvatna dobit		12.359	22.774
Zarada po dionici			
Osnovna i razrijeđena zarada	29	13.89	28.60

Računovodstvene politike i napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Izveštaj o promjenama na kapitalu
za godinu završenu 31. decembra 2021.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Temeljni kapital	Kapitalne rezerve i kapitalna dobit	Zadržana dobit	Revalorizaci one rezerve	Ukupno kapital
1. januar 2020.	86.473	3.000	116.929	3.841	210.243
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	12.008	351	12.359
Dobit za period	-	-	12.008	-	12.008
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	351	351
31. decembar 2020.	86.473	3.000	128.937	4.192	222.602
1. januar 2021.	86.473	3.000	128.937	4.192	222.602
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	24.730	-1.956	22.774
Dobit za period	-	-	24.730	-	24.730
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	-1.956	-1.956
Ostala usklađenja	-	-	-	63	63
31. decembar 2021.	86.473	3.000	153.667	2.299	245.439

Računovodstvene politike i napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

Izveštaj o novčanim tokovima
za godinu završenu 31. decembra 2021.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	2020.	2021.
Poslovne aktivnosti		
Dobit prije oporezivanja	12.995	26.961
<i>Usklađenja:</i>		
Amortizacija (Napomena 24.)	5.356	5.291
Umanjenja vrijednosti i rezervisanja	14.164	4.144
Gubitak / (dobit) po osnovu prodaje materijalne i nematerijalne imovine neto	90	-10
Dobit po osnovu prodaje stečene imovine, neto	-	-3.516
Obračunati troškovi	-	1.600
Efekti modifikacije MSFI 16	244	-36
Efekti promjene vrijednosti finansijske imovine po FV kroz OSD	-	-16
Kamatni rashodi od MSFI 16 priznati kroz bilans uspjeha	44	64
Kamatni prihodi od finansijskih instrumenata po FV kroz OSD	-1.795	-2.125
Prihod od dividendi priznat u bilansu uspjeha (Napomena 21.)	-286	-225
<i>Promjene u imovini i obavezama:</i>		
Neto smanjenje / (povećanje) plasmana kod drugih banaka, prije umanjjenja	9.620	-10.058
Neto povećanje kredita i potraživanja, prije umanjjenja	-69.005	-110.815
Neto povećanje ostale imovine, prije umanjjenja	-2.920	-1.633
Neto povećanje obaveza prema klijentima	124.894	255.457
Neto smanjenje obaveza prema bankama	-2.462	-65.370
Neto povećanje / (smanjenje) rezervisanja	392	-239
Neto (smanjenje) / povećanje ostalih obaveza	-1.500	8.258
Plaćeni porez na dobit	-987	-2.231
NETO NOVAC OSTVAREN U POSLOVNIM AKTIVNOSTIMA	88.844	105.501
Investicijske aktivnosti		
Odlivi po osnovu nabavke finansijske imovine po FV kroz OSD	-996	-502
Nabavka nekretnina i opreme, i nematerijalne imovine	-4.093	-2.730
Prilivi po osnovu prodaje nekretnina i opreme, i nematerijalne imovine	2	273
Prilivi po osnovu prodaje stečene imovine	-	2.136
Primljena dividenda	286	225
NETO NOVAC KORIŠTEN U INVESTICIJSKIM AKTIVNOSTIMA	-4.801	-598
Finansijske aktivnosti		
Otplata glavnice najma	-1.437	-2.967
Otplata kamate najma	-44	-64
NETO NOVAC KORIŠTEN U FINANSIJSKIM AKTIVNOSTIMA	-1.481	-3.031
NETO POVEĆANJE NOVCA I NOVČANIH EKVIVALENATA	82.562	101.872
NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI 1. JANUARA	248.957	331.519
NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI 31. DECEMBRA	331.519	433.391

Računovodstvene politike i napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2021.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

1. OPĆI PODACI

Historija i osnivanje

SPARKASSE Bank dd BiH („Banka“) registrovana je 9. jula 1999. godine kod nadležnog suda u Sarajevu, pod brojem U/I-1291/99. Dana 28. jula 1999. godine Banka je dobila dozvolu za rad od Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu „FBA“) broj 01-376/99. Sjedište Banke je u Sarajevu, u ulici Zmaja od Bosne 7.

Većinski dioničar Banke je Steiermarkische Bank und Sparkassen AG, Graz Austrija u 100% vlasništvu. Krajnji vlasnik je Erste Group BANK AG, Beč, Austrija. Konsolidovani finansijski izvještaji Erste Group se mogu dobiti na adresi: Am Belvedere 1, Beč, Austrija.

Osnovna djelatnost Banke

Banka pruža bankarske usluge putem razvijene mreže poslovnica u Bosni i Hercegovini i to:

1. primanje svih vrsta novčanih depozita i drugih novčanih sredstava;
2. davanje i uzimanje kredita i finansijski lizing;
3. davanje svih oblika novčanog jemstva;
4. učešće, kupovina i prodaja instrumenata tržišta novaca i kapitala za svoj i tuđi račun;
5. usluge platnog prometa i prenosa novca;
6. kupovina i prodaja strane valute;
7. izdavanje i upravljanje sredstvima plaćanja (uključujući kreditne kartice, putne i bankarske čekove);
8. pohranjivanje i upravljanje vrijednosnim papirima i drugim vrijednostima;
9. usluge finansijskog menadžmenta;
10. kupovina i prodaja vrijednosnih papira;
11. usluge faktoringa i forfeting;
12. usluge posredovanja u osiguranju u skladu sa propisima koji uređuju posredovanje u osiguranju;
13. druge poslove koji proizilaze iz tačke 1-12. ovog člana i ostale poslove iz poslovanja d.d.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2021.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

1. OPĆI PODACI (NASTAVAK)

Upravna tijela Banke

Nadzorni odbor:

Gerhard Maier	Predsjednik
Renate Ferlitz	Član
Maximilian Clary und Aldringen	Član do 26. maja 2021.
Christoph Schoefboeck	Član od 26. maja 2021.
Ismeta Čardaković	Nezavisni član
Željko Šain	Nezavisni član

Uprava:

Amir Softić	Predsjednik Uprave od 1. februara 2021.
Sanel Kusturica	Predsjednik Uprave do 31. januara 2021.
Igor Bilandžija	Član Uprave od 18. oktobra 2020.
Amer Hadžikadić	Član Uprave od 1. februara 2021.
Igor Jokić	Član Uprave od 1. januara 2022.

Odbor za reviziju:

Zlatan Jašarević	Predsjednik
Sandra Petrcizek – Mahr	Član
Aida Sivo – Rahimić	Član
Damir Sokolović	Član
Andrea Rainer	Član

2. OSNOVA PRIPREME

a) Osnova za izradu

Finansijski izvještaji Banke pripremljeni su u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom na banke u Federaciji Bosne i Hercegovine („FBiH“), koja se zasniva na Zakonu o računovodstvu i reviziji FBiH, Zakonu o bankama FBiH i podzakonskim propisima FBA donesenim na osnovu spomenutih zakona.

- Zakon o računovodstvu i reviziji FBiH propisuje pripremu finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja („MSFI“).
- Zakon o bankama FBiH propisuje pripremu godišnjih finansijskih izvještaja u skladu sa prethodno spomenutim Zakonom o računovodstvu i reviziji FBiH, ovim zakonom, te podzakonskim aktima donesenim na osnovu oba zakona.
- FBA je usvojila Odluku o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka (u daljem tekstu „Odluka“), koja se primjenjuje od 1. januara 2020. godine i koja je rezultirala određenim razlikama proisteklim iz izračuna ispravke vrijednosti za kreditne gubitke zbog primjene minimalnih stopa koje su propisane Odlukom, a koje nisu zahtijevane MSFI 9: „Finansijski instrumenti“ („MSFI 9“). Odluka ima utjecaj i na vrednovanje nefinansijske imovine proistekle iz kreditnih poslova (stečena materijalna imovina čije je vrednovanje u djelokrugu drugih relevantnih MSFI).

U skladu sa odredbama Odluke, Banka je na dan 31. decembra 2021. godine kreirala veće ispravke vrijednosti za kreditne gubitke u iznosu od 11.306 hiljada u odnosu na iznos izračunat korištenjem internog modela Banke u skladu sa zahtjevima MSFI 9. Ova razlika je nastala iz sljedećih razloga:

- primjena minimalnih stopa umanjenja propisanih članom 23. Odluke za izloženosti u fazi 1 kreditnog rizika - razlika u iznosu od 1.126 hiljade BAM (i za ispravke vrijednosti i za rezerve za očekivane kreditne gubitke), od čega se primjena minimalnih stopa umanjenja vrijednosti propisanih člankom 26. Odluke za potraživanja od kupaca, faktoring i ostala potraživanja odnosi na razliku u iznosu od 31 hiljadu BAM;
- primjena minimalnih stopa umanjenja propisanih članom 24. Odluke za izloženosti u fazi 2 kreditnog rizika - razlika u iznosu od 1.715 hiljada BAM (i za ispravke vrijednosti i za rezerve za očekivane kreditne gubitke);
- primjena minimalnih stopa umanjenja propisanih članom 25. Odluke za izloženosti u fazi 3 kreditnog rizika (nekvalitetna aktiva) - razlika u iznosu od 8.464 hiljada BAM, od čega se iznos od 5.729 hiljada BAM odnosi na izloženosti koje nisu osigurane prihvatljivim kolateralom, iznos od 2.735 hiljada BAM odnosi se na izloženosti osigurane prihvatljivim kolateralom ili djelomično osigurane kolateralom (i za ispravke vrijednosti i za rezerve za očekivane kreditne gubitke);
- primjena minimalnih stopa obezvjeđenja propisanih članom 26. Odluke za potraživanja od kupaca, faktoring i ostala potraživanja - razlika u iznosu od 31 hiljadu BAM.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2021.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

2. OSNOVA PRIPREME (NASTAVAK)

a) Osnova pripreme (nastavak)

Prethodno opisane razlike između zakonske računovodstvene regulative primjenjive na banke u FBiH i zahtjeva za priznavanjem i mjerenjem po Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja imale su za rezultat sljedeće efekte*:

	1. januar 2020.	31. decembar 2020.	31. decembar 2021.
Smanjenje imovine	-11.717	-10.343	-10.682
Povećanje obaveza	1.380	915	624
Smanjenje kapitala	-13.097	-11.258	-12.003
Neto rezultat za razdoblje	-	2.677	697

**Napomena: pozitivni iznosi predstavljaju povećanja a negativni smanjenja.*

b) Osnove pripreme i osnova mjerenja

Ovi finansijski izvještaji pripremljeni su po načelu historijskog troška, osim za određene finansijske instrumente koji se mjere po revalorizovanim iznosima ili po fer vrijednostima na kraju svakog izvještajnog perioda.

Historijski trošak se uglavnom temelji na fer vrijednosti naknade date u zamjenu za imovinu.

Fer vrijednost je cijena koja bi se dobila za prodaju ili bi bila plaćena za prijenos obaveza u redovnoj transakciji između učesnika na tržištu na datum mjerenja, bez obzira na to je li ta cijena direktno uočljiva ili procijenjena koristeći drugu tehniku procjene vrijednosti. U procjeni fer vrijednosti imovine ili obaveza, Banka uzima u obzir karakteristike imovine ili obaveza kada bi učesnici na tržištu uzeli u obzir ove karakteristike kod određivanja cijene imovine ili obaveza na datum mjerenja. Fer vrijednost za mjerenje i/ili za svrhu objavljivanja u ovim finansijskim izvještajima je određena na takvoj osnovi, osim za leasing transakcije koje su u djelokrugu MSFI 16 i za mjerenja koja imaju neke sličnosti u fer vrijednosti, ali nisu fer vrijednosti, kao što su neto utrživa vrijednost prema MRS 2 ili vrijednost u upotrebi prema MRS 36. Osim toga za potrebe finansijskog izvještavanja, pokazatelji fer vrijednosti su podijeljeni na nivoe 1, 2 ili 3 na temelju stepena do kojeg je vrednovanje fer vrijednosti moguće posmatrati i prema značaju vrednovanja fer vrijednosti u cijelosti, kako slijedi:

- Nivo 1 ulazni podaci su kotirane cijene (nekorigovane) na aktivnim tržištima za identičnu imovinu ili obaveze kojima Banka može pristupiti na datum mjerenja; pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz cijena koje kotiraju na aktivnim tržištima;
- Nivo 2 ulazni podaci, osim onih kotiranih cijena koje su uključene u Nivo 1, koji su uočljivi za imovinu ili obaveze, bilo direktno ili indirektno; i
- Nivo 3 ulazni podaci su neuočljivi ulazni podaci za imovinu ili obaveze.

Procjene i povezane pretpostavke redovno se pregledaju. Promjene računovodstvenih procjena priznaju se u periodu u kojem su procjene promijenjene u slučaju ako promjena utiče samo na taj period, te eventualno budućim periodima, ako utiču i na njih.

2. OSNOVA PRIPREME (NASTAVAK)

b) Osnove pripreme i osnova mjerenja (nastavak).

Informacije o područjima sa značajnom neizvjesnošću u procjenama i kritičnim prosuđivanjima u primjeni računovodstvenih politika, koje imaju najznačajniji uticaj na iznose objavljene u ovim finansijskim izvještajima, objavljene su u Napomeni 4.

Ovi finansijski izvještaji su zasebni samostalni finansijski izvještaji Banke.

Banka nije konsolidovala svoje pridruženo društvo– Sparkasse Leasing d.o.o. Sarajevo, jer Uprava smatra da su ispunjeni uslovi iz MRS 28, stav 17:

- a. Banka je podružnica u stopostotnom vlasništvu i njen vlasnik je obaviješten o tome da Banka ne primjenjuje metodu udjela i nema prigovora.
- b. Dužničkim ili vlasničkim instrumentima Banke ne trguje se na javnom tržištu.
- c. Banka nije podnosila, niti je u postupku podnošenja, svojih finansijskih izvještaja Komisiji za vrijednosne papire ili drugoj regulatornoj organizaciji, u svrhu izdavanja bilo koje klase instrumenata na javnom tržištu.
- d. Krajnje ili bilo koje posredno matično društvo Banke sastavlja konsolidovane finansijske izvještaje dostupne za javnu upotrebu koji su u skladu sa MSFI, u kojima su zavisna preduzeća konsolidovana.

Pored toga, dopisom FBA br. 9666-02-16-19 od 19. aprila 2019. godine, Banka je izuzeta od sastavljanja konsolidovanih finansijskih izvještaja (odnosno od konsolidacije njenog pridruženog društva).

c) Funkcionalna valuta i valuta prezentiranja

Finansijski izvještaji su predstavljeni u bosanskim konvertibilnim markama ("BAM"), što je operativna valuta. Iznosi se zaokružuju na najbližu hiljadu (osim ako nije drugačije naznačeno).

Centralna banka Bosne i Hercegovine ("Centralna banka" ili "CBBiH") primijenila je kurs zasnovan na "valutnom odboru" prema kojem se BAM mijenja u EUR u omjeru 1: 1,95583 (ovaj je kurs korišten u 2021. i 2020.). Očekuje se da će se ovaj kurs nastaviti primjenjivati u doglednoj budućnosti.

d) Procjene i prosudbe

Sastavljanje finansijskih izvještaja u skladu sa računovodstvenim regulatornim zahtjevima za banke primjenjivim u FBiH (uključujući MSFI zahtjeve) zahtjeva od Uprave korištenje prosudbi, procjena i pretpostavki koje utječu na primjenu računovodstvenih politika te objavljene iznose imovine, obaveza, prihoda i rashoda. Stvarni rezultati mogu biti različiti od tih procjena.

Procjene i povezane pretpostavke redovno se pregledaju. Promjene računovodstvenih procjena priznaju se u periodu u kojem su procjene promijenjene, te eventualno budućim periodima, ako utiču i na njih.

Informacije o područjima sa značajnom neizvjesnošću u procjenama i kritičnim prosuđivanjima u primjeni računovodstvenih politika, koje imaju najznačajniji uticaj na iznose objavljene u ovim finansijskim izvještajima, objavljene su u Napomeni 4.

e) Vremenska neograničenost poslovanja

Finansijski izvještaji pripremljeni su pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja.

3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Značajne računovodstvene politike

Dolje iznesene računovodstvene politike dosljedno su primjenjivane za sve godine predstavljene u ovim finansijskim izvještajima.

Ulaganja u pridružena društva

Pridruženo društvo je subjekt u kojem Banka ima značajan uticaj, a koji nije ni zavisno društvo, niti udio u zajedničkom ulaganju. Značajan uticaj je ovlast da učestvuje u donošenju odluka u finansijskim i poslovnim politikama tog subjekta, ali ne i kontrolu niti zajedničku kontrolu nad politikama.

Mjerenje i priznavanje ulaganja u pridružena društva u finansijskim izvještajima

Ulaganja u pridružena društva u finansijskim izvještajima iskazana su po trošku, manje bilo kakva umanjenja vrijednosti pojedinačnih investicija, ako je to potrebno.

Prihodi i rashodi od kamata

Prihodi od kamata se iskazuju po načelu vremenske osnove, u odnosu na ostatak glavnice i po primijenjenoj efektivnoj kamatnoj stopi koja je jednaka diskontiranom procijenjenom budućem novčanom toku tokom očekivanog operativnog vijeka finansijske imovine do njenog neto knjigovodstvenog iznosa.

Naknade za odobrenje kredita se nakon odobrenja i povlačenja kreditnih sredstava odgađaju, zajedno s povezanim direktnim troškovima odobrenja, i priznaju kao usklađenje efektivnog prinosa na kredit tokom perioda kreditiranja.

Kamate na depozite se pripisuju glavnici ako je to ugovorom predviđeno. Obračun prihoda od kamate se obustavlja kada se ustanovi da nije izvjestan. Suspendirana kamata se iskazuje kao prihod kada se naplati.

Prihodi i rashodi od naknada i provizija

Naknade i provizije sastoje se uglavnom od provizija u domaćem i inostranom platnom prometu, te naknada za odobrenje kredita i drugih kreditnih instrumenata Banke.

Provizije od platnog prometa priznaju se u periodu u kojem su usluge pružene.

Oporezivanje

Poreski rashod s temelja poreza na dobit jest zbirni iznos tekuće poreske obaveze i odgođenih poreza.

Tekući porez na dobit

Poreski rashod se temelji na oporezivoj dobiti za godinu. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti perioda iskazane u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti jer uključuje stavke prihoda i rashoda koje su oporezive ili neoporezive u drugim godinama, kao i stavke koje nikada nisu oporezive ni odbitne.

Tekuća poreska obaveza Banke izračunava se primjenom poreskih stopa koje su na snazi, odnosno u postupku donošenja na datum izvještajnog perioda.

3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Odgođeni porez na dobit

Odgođeni porez jest iznos za koji se očekuje da će po njemu nastati obaveza ili povrat temeljem razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u finansijskim izvještajima i pripadajuće poreske osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti, a obračunava se metodom bilansne obaveze. Odgođene poreske obaveze općenito se priznaju za sve oporezive privremene razlike, a odgođena poreska imovina se priznaje u onoj mjeri u kojoj je vjerovatno da će biti raspoloživa oporeziva dobit na temelju koje je moguće iskoristiti privremene razlike koje se odbijaju.

Knjigovodstveni iznos odgođene poreske imovine preispituje se na svaki datum bilansa i umanjuje u onoj mjeri u kojoj više nije vjerovatno da će biti raspoloživ dostatan iznos oporezive dobiti za povrat cijelog ili dijela poreske imovine. Odgođeni porez obračunava se po poreskim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u periodu u kojem će doći do podmirenja obaveze ili realizacije sredstva. Odgođeni porez knjiži se na teret ili u korist izvještaja o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, osim ako se odnosi na stavke koje se knjiže direktno u korist ili na teret kapitala, u kojem slučaju se odgođeni porez također iskazuje u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti i u okviru kapitala.

Odgođena poreska imovina i obaveze se prebijaju ako se odnose na poreze na dobit koje je nametnula ista poreska vlast i ako Banka namjerava podmiriti svoju tekuću poresku imovinu i obaveze na neto osnovi. Banka ima obavezu plaćanja raznih direktnih poreza, koji su iskazani u okviru administrativnih troškova.

Novac i novčani ekvivalenti

Za potrebe izvještavanja o novčanim tokovima, novac i novčani ekvivalenti obuhvataju sredstva kod Centralne banke Bosne i Hercegovine ("CBBH") i stanja na žiro računima kod drugih banaka.

Novac i novčani ekvivalenti isključuju obaveznu minimalnu rezervu kod CBBH, budući da sredstva obavezne rezerve nisu na raspolaganju Banci u njenom svakodnevnom poslovanju. Obavezna minimalna rezerva kod CBBH je iznos koji su obavezne izdvajati sve poslovne banke koje imaju dozvolu za rad u Bosni i Hercegovini.

Finansijski instrumenti

Priznavanje

Finansijska imovina i finansijske obaveze se priznaju kada Banka postane ugovorna strana u ugovoru vezanom za finansijski instrument.

Finansijska imovina i obaveze inicijalno se priznaju po fer vrijednosti. Transakcijski troškovi koji su direktno pripisivi sticanju finansijske imovine, odnosno nastanku finansijske obaveze (izuzev finansijske imovine i finansijskih obaveza po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha), dodaju se, odnosno oduzimaju, od fer vrijednosti finansijske imovine, odnosno finansijskih obaveza, pri početnom priznavanju.

3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti (nastavak)

Klasifikacija i mjerenje

Prema MSFI-u 9 sva finansijska imovina i obaveze treba se priznati u izvještaju o finansijskom položaju i mjeriti u skladu sa dodijeljenim kategorijama mjerenja.

Klasifikacija finansijske imovine, pri početnom priznavanju, ovisi o:

- i. poslovnom modelu Banke za upravljanje finansijskom imovinom – određuje se na osnovi poslovnog cilja upravljanja finansijskom imovinom odnosno procjene drži li se finansijska imovina radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova, prikupljanja ugovornih novčanih tokova i prodaje finansijske imovine ili samo radi prodaje
- ii. karakteristikama ugovornih novčanih tokova finansijske imovine - određuje se na osnovu procjene jesu li ugovorni novčani tokovi finansijske imovine samo plaćanje glavnice i kamata („SPPI“) na preostali iznos glavnice

Primjena ovih kriterija dovodi do klasifikacije finansijske imovine u tri kategorije mjerenja.

Finansijska imovina koja se mjeri po amortiziranom trošku

Finansijska imovina je mjerena po amortiziranom trošku ako se drži u poslovnom modelu čiji je cilj prikupljanje ugovornih novčanih tokova, a njihovi ugovorni novčani tokovi su SPPI.

U izvještaju o finansijskom položaju ova imovina se iskazuje po amortizovanom trošku, tj. bruto knjigovodstvenoj vrijednosti manje bilo kakav gubitak od umanjenja. Prikazani su pod stavkom „Dati krediti i avansi klijentima“, „Ostala imovina“, „Plasmani kod drugih banaka“, „Obavezna rezerva kod Centralne banke“ i „Novac i računi kod banaka“. Novac i računi kod drugih banaka uključuju samo potraživanja (depozite) od centralnih banaka i kreditnih institucija koja se isplaćuju po zahtjevu. Isplativo po zahtjevu znači da oni mogu biti povučeni u bilo koje vrijeme ili sa rokom doznake od samo jednog radnog dana ili 24 sata.

Prihodi od kamata na ovu imovinu se izračunavaju metodom efektivne kamate i uključuju se u stavku „Prihodi od kamata i slični prihodi“ u okviru „Neto prihoda od kamata“ u Izvještaju o bilansu uspjeha. Dobici ili gubici od umanjenja vrijednosti uključeni su u stavku „Umanjenja vrijednosti finansijskih instrumenata i rezervisanja“. Dobici i gubici od prestanka priznavanja (kao što je prodaja) imovine iskazuju se pod stavkom „Ostali poslovni prihodi“.

U Banci, finansijska imovina po amortizovanom trošku predstavlja najveću kategoriju mjerenja, koja uključuje veliku većinu kreditnih poslova prema klijentima, međubankarskom kreditnom poslovanju, depozitima kod centralnih banaka, iznosima u toku poravnanja, trgovinskim i drugim potraživanjima.

3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti (nastavak)

Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOSD)

Finansijska imovina dužničkog instrumenta se vrednuje po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOSD) ako su ugovorni novčani tokovi u skladu sa SPPI i drže se u okviru poslovnog modela čiji je cilj postignut prikupljanjem ugovornih novčanih tokova i prodajom imovine. U izvještaju o finansijskom položaju, uključeni su kao „finansijska imovina po FVOSD“.

Prihod od kamata na ovu imovinu izračunava se primjenom metode efektivne kamatne stope i uključen je u stavku „Prihodi od kamata“ pod „Neto prihodi od kamata“ u Izvještaju o bilansu uspjeha. Dobici i gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se u izvještaju o bilansu uspjeha kao „Gubici od umanjenja vrijednosti i rezerviranja“ dok se u Izvještaju o finansijskom položaju prikazuju kroz kapital (OSD). Kao rezultat, uticaj na izvještaj o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti je isti kao i kod finansijske imovine koja se mjeri po amortiziranom trošku.

Razlika između fer vrijednosti po kojoj se imovina iskazuje u izvještaju o finansijskom položaju i komponente amortiziranog troška se priznaje kao akumulirana ostala sveobuhvatna dobit u kapitalu, posebno u okviru revalorizacijske rezerve u Izvještaju o promjenama u kapitalu. Promjena za period iskazana je kao OSD u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti kao „Revalorizacija rezerve“. Kada se finansijsko sredstvo prestaje priznavati, iznos koji je prethodno akumuliran u OSD se reklasificira u dobit ili gubitak i iskazuje kao „Ostali poslovni prihodi“.

Banka klasificira ulaganja u dužničke vrijednosne papire mjerene prema FVOSD. Oni su dio „držanje do naplate i prodaja“ poslovnog modela. Oni se odnose na različite poslovne ciljeve, kao što su ispunjavanje internih / eksternih uslova za rizik likvidnosti i efikasno plasiranje viška strukturne likvidnosti, strateških pozicija odlučениh od strane upravnog odbora, pokretanje i podsticanje odnosa sa klijentima, zamjena kreditnog poslovanja ili drugih aktivnosti poboljšanja prinosa. Zajednička osobina investicija u dužničke instrumente na FVOSD je da je aktivna optimizacija prinosa putem prodaje integralna u postizanju ciljeva. Prodaja se vrši kako bi se optimizirala pozicija likvidnosti ili ostvarili dobici / gubici po fer vrijednosti. Kao rezultat toga, poslovni ciljevi postižu se i prikupljanjem ugovornih novčanih tokova i prodajom vrijednosnih papira.

Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha (FVBU)

Postoje razni razlozi za dodjeljivanje fer vrijednosti finansijskim sredstvima kroz bilans uspjeha (FVBU).

Finansijska imovina čiji ugovorni novčani tokovi se ne smatraju SPPI automatski se mjere po FVBU. U poslovanju Banke to se ne odnosi na zajmove klijentima i dužničke vrijednosne papire. Glavni razlog za neuspjeh u procjeni SPPI-a je da one imaju kritične klauzule kamata koje ne prolaze kvantitativno testiranje koje zahtijeva MSFI 9.

Klasifikacija i naknadno mjerenje finansijskih obaveza

Finansijske obaveze klasifikuju se kao amortizirani trošak, osim ako se mjere po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Finansijske obaveze koje se mjere po amortiziranom trošku

Finansijske obaveze koje se mjere po amortiziranom trošku prikazane su u izvještaju o finansijskom položaju na poziciji „Finansijske obaveze mjerene po amortiziranom trošku“. Pod tom pozicijom uključeni su „Depoziti banaka“, „Depoziti klijenata“, „Pozajmice“ i „Ostale finansijske obaveze“.

3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti (nastavak)

Finansijske obaveze koje se mjere po amortiziranom trošku (nastavak)

Kod naknadnog mjerenja finansijskih obaveza po amortiziranom trošku, troškovi kamata priznaju se u izvještaj o bilansu uspjeha primjenom metode efektivne kamatne stope, a prikazuju se na poziciji "Kamatni trošak" pod "Neto kamatni prihod" u izvještaju o bilansu uspjeha. Dobici ili gubici nastali kao rezultat prestanka priznavanja finansijske obaveze priznaju se u izvještaju o bilansu uspjeha, te prikazuju na poziciji "Ostali dobiti ili gubici od prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se ne mjere po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha".

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine (Napomena 33, dio b, Upravljanje kreditnim rizikom)

MSFI 9 model očekivanih kreditnih gubitaka uključuje tri faze, odnosno tri nivoa kreditnog rizika, pri čemu se finansijska imovina kreće kroz faze kako mijenja svoj kreditni kvalitet.

	Faza 1	Faza 2	Faza 3
Očekivani gubitak	U periodu od 12 mjeseci	U cijelom periodu trajanja kredita	U cijelom periodu trajanja kredita
Kriterij za grupisanje i određivanje nivoa rizika	Kašnjenje ≤30 dana Klijent nije u statusu neispunjavanja obaveza po bilo kojem osnovu	Kašnjenje ≥31 dan ≤90 dana Pogoršanje položaja klijenta Klijent nije u statusu neispunjavanja obaveza po bilo kojem osnovu Značajna povećanja kreditnog rizika (SICR) Kupljena imovina ili nastala imovina umanjene vrijednosti („POCI“) koja nije u statusu neizmirivanja obaveza	Kašnjenje >90 dana Klijent je u statusu neispunjavanja obaveza po bilo kom osnovu POCI imovina koja je u neplaćanju

Prestanak priznavanja finansijske imovine

Finansijska imovina prestaje se priznavati ukoliko su ispunjeni sljedeći kriteriji:

- Ugovorna prava na novčane tokove finansijske imovine isteknu, ili
- Banka prenosi finansijsku imovinu pod uslovima koji zadovoljavaju kriterije prestanka priznavanja.

Prilikom prenosa finansijske imovine potrebno je procijeniti obim u kojem se zadržavaju rizici i povrati vlasništva od te finansijske imovine. U tom slučaju:

- ako se prenesu suštinski svi rizici i povrati od vlasništva finansijske imovine, prestaje se priznavati finansijska imovina.
- ako se ne prenesu niti zadržavaju suštinski svi rizici i povrati od vlasništva finansijske imovine, finansijska imovina se prestaje priznavati ako je i kontrola nad tom finansijskom imovinom prenesena.

3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti (nastavak)

Prestanak priznavanja finansijske imovine zbog značajnih promjena ugovornih uslova

U kreditnom poslovanju Banke može doći do promjena ugovornih uslova finansijske imovine bilo kao rezultat pregovora radi prilagodbe izmijenjenim tržišnim uslovima ili radi sprečavanja finansijskih poteškoća klijenta, odnosno radi maksimiziranja mogućnosti naplate ako je klijent već u finansijskim poteškoćama.

Kao rezultat promjene uvjeta ili modifikacije ugovornih novčanih tokova finansijske imovine može doći do prestanka priznavanja finansijske imovine te priznavanja nove, izmijenjene finansijske imovine. Banka je definisala niz kriterija za prestanak priznavanja koji (kvalitativno ili kvantitativno) određuju da li je promjena ugovornih uvjeta finansijske imovine dovoljno značajna da zadovolji uslove za prestanak priznavanja.

Značajne modifikacije dovode do prestanka priznavanja izvornog finansijskog sredstva i inicijalnog priznavanja modifikovanog finansijskog sredstva kao novog finansijskog instrumenta. Oni uključuju sljedeće događaje:

- a) promjena ugovornih uslova koja dovodi do promjene druge ugovorne strane;
- b) promjenu valute ugovora (osim ako je promjena rezultat korištenja ugrađene opcije u izvornom ugovoru s unaprijed dogovorenim uvjetima promjene, ili ako je nova valuta vezana za izvornu valutu);
- c) uvođenje ugovora koji ne zadovoljavaju ne-SPPI test; i uklanjanje ugovorne karakteristike koja nije SPPI.

Neki kriteriji za prestanak priznavanja razlikuju da li se ugovorne modifikacije primjenjuju na dužnike koji se suočavaju sa finansijskim poteškoćama. Primjena određenih modifikacija na dužnike u finansijskim poteškoćama ne smatra se značajnom jer je cilj poboljšanje izgleda banke da nadoknadi potraživanja tako što će prilagoditi raspored otplate određenim finansijskim uvjetima tih dužnika. S druge strane, takve ugovorne modifikacije koje se primjenjuju na izvršne dužnike mogu se smatrati dovoljno značajnim da bi opravdale prestanak priznavanja, kao što je detaljnije objašnjeno u nastavku.

Iz ove perspektive, sljedeći kriteriji dovode do prestanka priznavanja, osim ako se ne smatraju 'forbearance mjerama', one se primjenjuju na klijente u defaultu ili su trigger za default:

- plan otplate izmijenjen je na način da se ponderisani preostali rok dospeljeća imovine izmijeni za više od 100% i ne manje od dvije godine u odnosu na izvorno sredstvo;
- promjena vremena / iznosa ugovornih novčanih tokova rezultirajući time da je sadašnja vrednost modifikovanih tokova gotovine (diskontovana po efektivnoj kamatnoj stopi prije modifikacije) različita za više od 2% bruto knjigovodstvene vrijednosti sredstva neposredno prije izmjene (kumulativna procjena uzimajući u obzir sve modifikacije koje su se dogodile u posljednjih dvanaest mjeseci); ili
- komercijalna pregovaranja pokrenuta od strane dužnika koji traže bolje uslove kao alternativu ponovnom finansiranju, dok postoji opcija za prijevremenu otplatu / rano prekidanje i dovoljno konkurentno tržište refinansiranja. Nadalje, troškovi koje bi dužnik imao u slučaju prijevremene otplate / prijevremenog raskida ugovora trebalo bi da budu ocijenjeni kao dovoljno niski da bi ga ne bi odbili. Ovaj otkazni rok se rijetko primjenjuje za kredite u fazi 2 i nikada u fazi 3.

Ako se ugovorne modifikacije koje se smatraju 'forbearance mjerama' primjenjuju na klijente u statusu neispunjavanja obaveza ili su triggeri za status neispunjavanja obaveza toliko značajni da se kvalitativno procjenjuju kao ukidanje izvornih ugovornih prava, rezultiraju prestankom priznavanja.

3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti (nastavak)

Prestanak priznavanja finansijske imovine zbog značajnih promjena ugovornih uslova (nastavak)

Primjeri takvih izmjena su:

- novi ugovor sa bitno drugačijim uslovima potpisan je kao dio restrukturiranja;
- konsolidacija višestrukih originalnih zajmova u jedan sa bitno različitim uslovima; ili transformacija revolving kredita u ne-revolving.

Izmjene ugovora koje dovode do prestanka priznavanja izvornih sredstava rezultiraju početnim priznavanjem novih finansijskih sredstava. Ako je dužnik u kašnjenju ili ako značajna modifikacija dovodi do neizvršenja obaveza, onda će se novo sredstvo tretirati kao POCI.

Ako dužnik nije u kašnjenju ili ako značajna modifikacija ne dovede do neispunjavanja obaveza, novo sredstvo priznato nakon prestanka priznavanja originalne imovine će biti u fazi 1. Za kredite koji se mjere po amortizovanoj vrijednosti, neamortizovani iznos naknada za izdavanje / troškove prijema iskazane u efektivnoj kamatnoj stopi prikazuju se kao "Neto prihod od kamata" na datum prestanka priznavanja.

Za finansijsku imovinu mjerenu po FVBUu, bez obzira da li su u kašnjenju, dobiti i gubici od prestanka priznavanja uključuju se u iste stavke izvještaja o prihodima kao njihov rezultat mjerenja.

Za sredstva dužničkog instrumenta koja se ne mjere po FVBU-u i koja su predmet ugovornih modifikacija koja ne rezultiraju prestankom priznavanja, bruto knjigovodstvena vrijednost sredstva se usklađuje s priznavanjem dobiti ili gubitka od promjene u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Dobitak ili gubitak promjene je jednak razlici između bruto knjigovodstvene vrijednosti prije izmjene i sadašnje vrijednosti novčanih tokova na osnovu modificiranih termina diskontiranih s izvornom efektivnom kamatnom stopom. U izvještaju o bilansu uspjeha, dobitak ili gubitak modifikacije se prikazuje kao „Prihodi od kamata“ ako se izmjena odnosi na finansijsku imovinu u fazi 1. Za finansijsku imovinu u fazi 2 i 3 i finansijskoj imovini POCI, dobiti ili gubici prikazani su kao „Umanjenja vrijednosti i rezervisanja“.

Finansijska imovina – modifikacija

U situaciji kada je pregovaranje bilo podstaknuto finansijskim poteškoćama druge ugovorne strane i nesposobnosti da se prvobitno dogovorena plaćanja, Banka upoređuje originalne i revidirane očekivane novčane tokove sa imovinom da li su rizici i nagrade imovine u značajnoj veličini različiti kao rezultat ugovorne izmene. Ako se rizici i nagrade ne mijenjaju, modificirano sredstvo se u suštinski ne razlikuje od originalnog dobra i izmjena ne rezultira nepriznavanjem. Banka ponovo izračunava bruto knjigovodstveni iznos diskontirajući modificirane ugovorne novčane tokove originalnom efektivnom kamatom (ili kreditni prilagođenom efektivnom kamatom za POCI finansijsku imovinu), te prepoznaje dobitak ili gubitak izmjene u dobiti ili gubitku.

Odgodena plaćanja koje banka odobri kao odgovor na pandemiju COVID-19 tretiraju se kao ugovorne izmjene odgovarajućih kredita i predujmova. Njihov uticaj na bruto knjigovodstvenu vrijednost (gubitak od modifikacija) je predstavljen u izvještaju o bilansu uspjeha u okviru Prihoda od kamata (Napomena 19) i umanjeње vrijednosti koje proizlazi iz finansijskih instrumenata (Napomena 25).

3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti (nastavak)

Finansijska imovina – modifikacija (nastavak)

Ako su modificirani uslovi u suštini različiti, prava na novčane toke iz originalnog otplatnog plana ističu, a Banka ne priznaje prvobitno finansijsku aktivu i prepoznaje novu aktivu po fer vrijednosti. Smatra se da je datum ponovnog pregovaranja datum početnog priznavanja za potrebe naknadnog obračuna umanjenja, uključujući i utvrđivanje da li se desilo značajno povećanje kreditnog rizika (Significant increase of credit risk—SICR). Banka također ocijeni da li novi kredit ili dužni instrument ispunjava kriterij SPPI. Bilo kakva razlika između nosećeg iznosa originalne ispravne vrednosti i fer vrijednosti nove bitno modifikovane vrednosti priznaje se u izvještaju o bilansu uspjeha.

Prestanak priznavanja finansijskih obaveza

Banka prestaje priznavati finansijsku obavezu kada, i samo kada, su obaveze Banke otpuštene, otkazane ili ističu.

Nekretnine i oprema, i nematerijalna imovina

Nekretnine i oprema početno se iskazuju po trošku nabavke umanjenom za ispravku vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Trošak nabavke obuhvata nabavnu cijenu i sve troškove direktno povezane s dovođenjem sredstva u radno stanje za namjeravanu upotrebu. Troškovi tekućeg održavanja i popravaka, zamjene te investicijskog održavanja manjeg obima priznaju se kao rashod kad su nastali.

Imovina u izgradnji, koja se gradi u svrhu pružanja usluga ili administrativne svrhe, iskazana je po trošku nabavke umanjenom za eventualne gubitke od umanjenja. Trošak nabavke uključuje i profesionalne naknade, te za kvalificirana sredstva, troškove pozajmljivanja kapitalizirane u skladu sa računovodstvenom politikom Banke. Takva imovina se reklasifikuje na odgovarajuće kategorije nekretnina i opreme nakon što je dovršena i spremna za namjeravanu upotrebu.

Obračun amortizacije započinje u trenutku u kojem je sredstvo spremno za namjeravanu upotrebu. Amortizacija se obračunava linearnom metodom na temelju procijenjenog vijeka upotrebe sredstva.

Nematerijalna imovina početno se mjeri po trošku nabavke i amortizuje se linearno tokom procijenjenog vijeka upotrebe.

Procijenjeni vijek trajanja imovine se može prikazati kako slijedi:

	2020.	2021.
Građevinski objekti	33 – 50 godina	33 – 50 godina
Računari	5 godina	5 godina
Vozila	6 godina	6 godina
Namještaj i ostala uredska oprema	5 – 10 godina	5 – 10 godina
Nematerijalna imovina	5 godina	5 godina

Dobici ili gubici od otpisa ili otuđenja materijalne imovine utvrđuju se kao razlika između prihoda od prodaje i knjigovodstvenog iznosa te imovine i priznaju se u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u periodu u kojem su nastali.

3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Nekretnine i oprema, i nematerijalna imovina (nastavak)

Umanjenje vrijednosti

Na svaki datum izvještajnog perioda Banka preispituje knjigovodstvene iznose svojih nekretnina i opreme da bi utvrdila postoje li naznake da je došlo do gubitaka uslijed umanjenja vrijednosti navedene imovine. Ako postoje takve naznake, procjenjuje se nadoknadiivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak nastao umanjenjem.

Nadoknadiiva vrijednost je neto prodajna cijena ili vrijednost u upotrebi, zavisno od toga koja je viša. Za potrebe procjene vrijednosti u upotrebi, procijenjeni budući novčani tokovi diskontuju se do sadašnje vrijednosti primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za to sredstvo.

Ako je procijenjen nadoknadiivi iznos sredstva manji od knjigovodstvenog iznosa, onda se knjigovodstveni iznos tog sredstva umanjuje do nadoknadiivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo nije zemljište ili zgrada koje se ne koristi kao investicijska nekretnina koja je iskazana po revalorizovanom iznosu, u kojem slučaju se gubitak od umanjenja iskazuje kao smanjenje vrijednosti nastalo revalorizacijom sredstva.

Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstveni iznos sredstva povećava se do revidiranog procijenjenog nadoknadiivog iznosa toga sredstva, pri čemu veća knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama nije bilo priznatih gubitaka na tom sredstvu uslijed umanjenja vrijednosti. Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje kao prihod, osim ako se predmetno sredstvo ne iskazuje po procijenjenoj vrijednosti, u kojem slučaju se poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti iskazuje kao povećanje uslijed revalorizacije.

Stečena imovina

Stečena imovina je finansijska i nefinansijska imovina koju Banka stekne u procesu otplate zajmova. Ova imovina se u početku priznaje po nižoj vrijednosti od neto knjigovodstvene vrijednosti odgovarajućih naplata ili procijenjene vrijednosti (vrednovanje koje vrši vanjski procjenjivač) manje očekivani troškova prodaje. Ako je neto knjigovodstvo vrijednosti odgovarajuće naknade u trenutku sticanja nula, stečena imovina se priznaje u iznosu od 1 BAM.

Ta se imovina mora naknadno redovito procjenjivati od strane vanjskih procjenitelja, osim kada je njezina knjigovodstvena vrijednost jednaka 1 BAM. U slučaju da se ta imovina ne proda u razdoblju od 3 godine nakon sticanja, njihova knjigovodstvena vrijednost mora se smanjiti na iznos od 1 BAM, kako je propisala FBA.

Naknade zaposlenima

U ime svojih zaposlenika, Banka plaća porez na dohodak, kao i doprinose za penziono, invalidsko, zdravstveno i osiguranje od nezaposlenosti, na i iz plate, koji su obračunavaju po zakonskim stopama tokom godine na bruto platu Banka gore navedene doprinose plaća u korist penzijskog i zdravstvenog fonda Federacije Bosne i Hercegovine (na federalnom i kantonalnom nivou). Nadalje, topli obrok, prijevoz i regres su plaćeni u skladu sa domaćim zakonskim propisima. Ovi troškovi su prikazani u bilansu uspjeha u periodu u kojem su nastali troškovi plata.

3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Naknade zaposlenima (nastavak)

Otpremnine za odlazak u penziju

Banka pravi rezervisanja za otpremnine za odlazak u penziju u visini 6 (šest) prosječnih mjesečnih isplaćenih plata radniku u prethodna tri mjeseca ili 6 (šest) prosječnih mjesečnih neto plata isplaćenih u Federaciji Bosne i Hercegovine, ako je to za zaposlenika povoljnije.

Banka knjiži troškove otpremnina za odlazak u penziju u periodu u kojem su otpremnine zarađene.

Preračunavanje stranih valuta

Transakcije u stranim valutama preračunavaju se u konvertibilne marke po službenom kursu CBBH na datum transakcije, koji odgovara tržišnom kursu. Monetarna imovina i obaveze iskazani u stranim valutama ponovno se preračunavaju na dan izvještaja o finansijskom položaju primjenom kursa važećeg na taj datum. Nenovčane stavke u stranoj valuti iskazane po fer vrijednosti preračunavaju se primjenom valutnog kursa važećeg na datum procjene fer vrijednosti. Nenovčane stavke u stranoj valuti iskazane po historijskom trošku se ne preračunavaju ponovno na datum izvještajnog perioda. Dobici i gubici proizašli iz promjena u kursovima valuta uključuju se u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Banka vrednuje svoju imovinu i obaveze prema srednjem kursu CBBH koji je važeći na datum izvještajnog perioda. Kursevi CBBH za najznačajnije valute koje je Banka primjenjivala u izradi bilansa na izvještajne datume su kako slijedi:

31. decembar 2021.	1 EUR = BAM 1,95583	1 USD = BAM 1,725631
31. decembar 2020.	1 EUR = BAM 1,95583	1 USD = BAM 1,592566

Rezervisanja

Banka priznaje rezervisanje ako ima sadašnju obavezu koja je nastala temeljem prošlih događaja, ako postoji vjerovatnoća da će za podmirenje obaveze biti potreban odliv resursa. Uprava Banke određuje iznos rezervisanja na temelju najbolje moguće procjene troškova koji će nastati podmirenjem obaveze.

Iznos priznat kao rezervisanje je najbolja procjena naknade koja je potrebna za podmirenje sadašnje obaveze na datum izvještajnog perioda, uzimajući u obzir rizike i neizvjesnosti obaveza. Gdje su rezervisanja mjerena pomoću novčanih tokova koji se procjenjuju za podmirenje sadašnjih obaveza, njihov knjigovodstveni iznos je sadašnja vrijednost tih novčanih tokova. Rezervisanja se ukidaju samo za one troškove za koje je rezervisanje izvorno priznato. Ako odljev ekonomskih koristi za podmirenje obaveza više nije vjerovatan, rezervisanje se ukida.

Kapital i rezerve

Dionički kapital

Dionički kapital obuhvaća uplaćene redovne i prioritetne dionice i izražava se u BAM po nominalnoj vrijednosti.

3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Rezerve fer vrijednosti

Rezerve fer vrijednosti uključuju promjene u fer vrijednosti finansijske imovine koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit .

Zadržana dobit

Dobit za godinu nakon raspodjele vlasnicima raspoređuje se u zadržanu dobit.

Dividende

Dividende na redovne dionice priznaju se kao obaveza u periodu u kojem su odobrene od strane dioničara Banke.

Zarada po dionici

Banka objavljuje osnovnu i razrijeđenu zaradu po dionici (EPS).

Osnovna zarada po dionici računa se dijeljenjem dobiti ili gubitka tekućeg razdoblja namijenjenih redovnim dioničarima Banke ponderisanim prosječnim brojem redovnih dionica u opticaju tokom perioda.

Tokom 2020. i 2021. godine nije bilo efekata razrjeđivanja.

Novi i izmijenjeni standardi, usvojeni od strane Društva

Društvo je po prvi put primijenilo sljedeće nove i revidirane standarde i izmjene, kao i interpretacije, za godišnji izvještajni period koji počinje 1. januara 2021. godine:

- Koncesije za najamnine u vezi sa Covid-19 - izmjene MSFI 16
- Reforma referentne kamatne stope (IBOR) - faza 2 izmjene MSFI 9, MRS 39, MSFI 7, MSFI 4 i MSFI 16

Ove izmjene nisu imale materijalnog uticaja na iznose priznate u prethodnim periodima i ne očekuje se da će značajno uticati na tekuće ili buduće periode.

Objavljeni standardi koji još uvijek nisu stupili na snagu

Objavljeni su određeni novi računovodstveni standardi i tumačenja, koji nisu obavezni za period izvještavanja koji završava 31. decembra 2021. i koji nisu bili ranije usvojeni od strane Društva:

- Prodaja ili unos u imovini između investitora i njegovog pridruženog društva ili zajedničkog poduhvata – Izmjene MSFI 10 i MRS 28 (izdato 11. septembra 2014. godine i stupa na snagu za godišnje periode koji počinju na ili nakon datuma koji utvrdi IASB).
- MSFI 17: „Ugovori o osiguranju“ (izdato 18. maja 2017.) i izmjene MSFI 17 i MSFI 4 (izdato 25. juna 2020.) - svi na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023.
- Klasifikacija obaveze kao kratkotrajne ili dugotrajne - Izmjene MRS 1 (izdato 23. januara 2020. i na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023).
- Prilivi prije namjeravane upotrebe, Štetni i ugovori - troškovi ispunjavanja ugovora, Referenca na Konceptualni okvir - izmjene uskog obima MRS 16, MRS 37 i MSFI 3 i Godišnja poboljšanja MSFI 2018.-2020. - izmjene MSFI 1, MSFI 9, MSFI 16 i MRS 41 (izdato 14. maja 2020. i na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2022.)

3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

- Izmjene MRS 1 i MSFI izjave o praksi br. 2: Objavljivanje računovodstvenih politika (izdato 12. februara 2021. i na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2023.)
- Izmjene MRS 8: Definicija računovodstvene procjene (izdato 12. februara 2021. i na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2023.)
- Koncesije za najamnine u vezi sa Covid-19 – (dodatne) izmjene MSFI 16 (izdato 31. marta 2021. i na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. aprila 2021.)
- Odgođeni porez u vezi sa imovinom i obavezama proisteklim iz pojedinačne transakcije - Izmjene MRS 12 (izdato 7. maja 2021. i na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2023.)

Od ovih standarda se ne očekuje da imaju značajan uticaj na Društvo u trenutnom ili budućim periodima izvještavanja i na predvidljive buduće transakcije.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE

U primjeni računovodstvenih politika Banke, opisanih u Napomeni 3, Uprava je dužna donositi prosudbe, procjene i donositi pretpostavke o knjigovodstvenim iznosima imovine i obaveza koji nisu lako vidljivi iz drugih izvora. Procjene i pridružene pretpostavke temelje se na povijesnom iskustvu i drugim faktorima koji se smatraju relevantnim. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od ovih procjena.

Procjene i osnovne pretpostavke pregledavaju se kontinuirano. Izmjene računovodstvenih procjena priznaju se u razdoblju u kojem se procjena revidira ako revizija utječe samo na taj period ili u periodu revizije i budućim periodima ako revizija utječe i na tekući i na buduća razdoblja.

Ključni izvori procjene neizvjesnosti

Sljedeće su ključne pretpostavke koje se odnose na budućnost i ostali ključni izvori procjene neizvjesnosti na datum izvještajnog perioda, koji imaju značajan rizik uzrokovanja materijalnog usklađivanja knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u narednoj finansijskoj godini.

SPPI procjena

Procjena da li ugovorni novčani tokovi finansijske imovine dovode do novčanih tokova koji su isključivo plaćanje glavnice i kamata (SPPI) podliježe primjeni značajnih prosudbi koje se oslanjaju na smjernice u MSFI 9. Ove presude su ključne za MSFI 9 klasifikacija i proces mjerenja kako oni određuju da li se sredstvo mora mjeriti na FVBU ili, ovisno o procjeni poslovnog modela, po amortiziranom trošku ili na FVOSD. Kada se uzimaju u obzir specifičnosti kredita u poslovanju Banke, značajne oblasti prosuđivanja su naknade za prijevremenu otplatu, krediti za finansiranje projekata i benchmark test za kredite sa kritičnim klauzulama vezanim za kamate.

Najkritičnije područje procjena SPPI u poslovanju Banke su krediti sa kritičnim klauzulama kamata. Mjerenje kamata se odnosi na finansijsku imovinu s promjenjivom kamatnom stopom gdje:

- referentna stopa (kao što je Euribor) se razlikuje od učestalosti preračunavanja stope;
- kamatna stopa je fiksna prije početka kamatnog perioda;
- vremenski zaostaci nastaju iz prosječnih stopa u prethodnim razdobljima;
- ili kombinacija navedenog.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE (NASTAVAK)

Ključni izvori procjene neizvjesnosti (nastavak)

SPPI procjena (nastavak)

U tu svrhu, Banka je razvila ono što se naziva „benchmark test“ kako bi procijenila da li bi kritična klauzula kamate mogla rezultirati ugovornim (nediskontovanim) novčanim tokovima koji se značajno razlikuju od inicijalnog ugovora. Osim karakteristika kritičnih klauzula kamata, uslovi ovog benchmark testa odgovaraju aktivni u testu.

Za imovinu sa kritičnim klauzulama na kamate koja proizlaze samo iz prethodnih i prosječnih stopa (tj. nema neusklađenosti koja proizlazi iz perioda koji se razlikuje od učestalosti preračunavanja), SPPI usklađenost se smatra ispunjenom na osnovu kvalitativne procjene ako vremenski razmak između fiksiranja stope i početka kamatnog perioda ne prelazi jedan mjesec.

Kvantitativni benchmark test se izvodi na inicijalnom priznavanju ugovora. Prag važnosti za kumulativni omjer novčanog toka, kvantitativni prag značajnosti postavljen je na 5%. Ako se prekorače pragovi značajnosti, benchmark test se ne prolazi, a finansijsko sredstvo mora se mjeriti po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Nakon prelaska na MSFI 9 za kredite i dužničke vrijednosne papire, proveden je benchmark test u odnosu na kamatne uslove pri njihovom početnom priznavanju. Svi krediti sa karakteristikama kritičnih klauzula na kamate su prošli test i stoga nije bilo potrebe za mjerenjem kredita po FVBU. Za nove ugovore ne očekuju se značajni obimi sa kritičnim klauzulama kamata koji nisu uspjeli da ispune benchmark test uslijed preventivnih aktivnosti preduzetih tokom projekta implementacije MSFI-a 9, čiji je cilj smanjenje obima kredita koji bi se mjerili po FVBU.

Procjena poslovnog modela

Za svako finansijsko sredstvo koje je usklađeno sa SPPI prilikom početnog priznavanja, Banka mora procijeniti da li je to dio poslovnog modela u kojem se imovina drži radi naplate ugovornih novčanih tokova, prikupljanja ugovorenih novčanih tokova i prodaje, ili se drže u drugim poslovnim modelima. Kao posljedica toga, kritični aspekt u razlikovanju poslovnih modela je učestalost i značaj prodaje imovine u odgovarajućem poslovnom modelu. Budući da se raspodjela imovine poslovnim modelima zasniva na početnoj procjeni, može se dogoditi da se u narednim razdobljima novčani tokovi ostvare drugačije nego što se prvobitno očekivalo, a može se činiti da je drugačiji metod mjerenja primjenjiv. U skladu sa MSFI 9, takve naknadne promjene generalno ne dovode do reklasifikacije ili korekcije grešaka prethodnog perioda u odnosu na postojeću finansijsku imovinu. Nove informacije o tome kako se realizuju novčani tokovi mogu, međutim, ukazati na to da se poslovni model, a time i metod mjerenja, mijenjaju za novonastalu imovinu.

U Banci, prodaja zbog povećanja kreditnog rizika, prodaje aktive koja je blizu dospijeca, rijetke prodaje izazvane neponavljajućim događajem (kao što su promjene u regulatornom ili poreznom okruženju, velika interna reorganizacija ili poslovna kombinacija, teška kriza likvidnosti, itd.) smatra se da nisu u suprotnosti sa održanim poslovnim modelom ugovornih novčanih tokova. Ostale vrste prodaje sprovedene u poslovnom modelu koji se drži za prikupljanje procjenjuju se retroaktivno, a ako premašuju određene kvantitativne pragove, ili kada se to smatra potrebnim s obzirom na nova očekivanja, Banka provodi prospektivni test. Ako je rezultat bio da knjigovodstvena vrijednost sredstava za koja se očekuje da će biti prodana u očekivanom vijeku trenutnog portfolija poslovnog modela, iz razloga koji nisu gore navedeni, prelazi 10% knjigovodstvene vrijednosti portfelja, bilo koje nove akvizicije bi bile klasifikovane u drugi poslovni model.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE (NASTAVAK)

Ključni izvori procjene neizvjesnosti (nastavak)

Umanjenje vrijednosti finansijskih instrumenata

Model očekivanog umanjenja kreditnog gubitaka je inherentno zasnovan na procjeni, jer zahtijeva procjenu značajnog povećanja kreditnog rizika i mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka bez pružanja detaljnih smjernica. U pogledu značajnog povećanja kreditnog rizika, Banka je utvrdila posebna pravila procjene koja se sastoje od kvalitativnih informacija i kvantitativnih pragova.

Drugo složeno područje odnosi se na uspostavu grupa slične imovine kada se pogoršanje kreditnog rizika mora procijeniti na kolektivnoj osnovi prije nego što se na razini pojedinog instrumenta postanu dostupne specifične informacije. Mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka uključuje složene modele koji se oslanjaju na historijsku statistiku vjerovatnosti neispunjavanja obaveza i stope gubitaka u slučaju neispunjavanja obaveza, ekstrapolaciju u slučaju nedostatka podataka, pojedinačne procjene novčanih tokova i vjerovatnosti različitih scenarija uključujući buduće informacije.

Detaljna objašnjenja o identifikaciji značajnih povećanja kreditnog rizika, uključujući kolektivnu procjenu, tehnike procjene koje se koriste za mjerenje 12-mjesečnih i očekivanih kreditnih gubitaka i očekivanja, kao i definicija neispunjavanja obaveza, prikazani su u Napomeni 33 Upravljanje rizicima, dio b. Upravljanje kreditnim rizikom.

Mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka („ECL“)

Zbog značajnih i brzih promjena u ekonomskom okruženju, Banka je odlučila prilagoditi pristup mjerenju očekivanih kreditnih gubitaka („ECL“) za kredite izdate mikro, pravnim i fizičkim licima. Uprava je izvršila sveobuhvatnu analizu portfelja i identifikovala je grupe zajmoprimaca za koje su na raspolaganju dovoljne razumne i prihvatljive informacije za mjerenje ECL-a na industrijskoj osnovi.

Primijenjeni su sljedeći kriteriji za prekrivanje pozornice:

- kriteriji „heat-map“ (industrijske heat-map),
- vrijednosti 1Y vjerovatnoće neplaćanja i klijentov zahtjev za mjere olakšavanja COVID-a.
- segment klijenta.

Heat-map po industrijama:

- Kritične industrije - Poslovni cikli, hoteli, slobodno vrijeme, ostalo, putnički prijevoz
- Industrije visokog rizika – odjeća i obuća, igre na sreću
- Industrije s umjerenim rizikom – poljoprivreda, hemikalije, potrošačka elektronika, obrazovanje, električna energija, proizvodnja hrane i pića, namještaj, zdravstvo i socijalna zaštita, infrastruktura, strojarstvo, mediji, metali, OEM, OES, nafta i plin, ambalaža, prijevoz putnika, celuloza i papir, željeznički proizvođači, popravci, cestovni teret, tehnologija, veleprodaja, veleprodaja i iznajmljivanje
- Industrije niskog rizika - Građevinski materijali, Izgradnja zgrada, DIY, Inženjering, Završna obrada, Logistika, Telekomunikacije, Komunalne usluge, Drvo

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE (NASTAVAK)

Ključni izvori procjene neizvjesnosti (nastavak)

Detaljnije, sljedeća pravila i/ili kombinacija pravila primijenjena su kada se procjenjuje značajan porast kreditnog rizika na osnovi industrije, PD i statusa moratorijuma i izloženosti prenesenih na Faza 2:

- Kritična industrija zasnovana na heat-map;
- Industrija visokog rizika i aplikacija za mjere pomoći COVID-u;
- Industrija visokog rizika, nema zahtjeva za mjere pomoći za COVID, ali 1YPD veći od 250 bp;
- Industrija umjerenog rizika, aplikacija za mjere pomoći COVID-u i 1YPD veća od 250 bp;
- Za portfelj PI, kriterij je aplikacija za mjeru olakšanja za COVID i 1YPD veću od 250 bp međutim pravilo za PPI ukinuto je u novembru 2021. na temelju oporavka spomenutog portfolija

Na 31. decembar 2021. godine, 52.803 hiljade BAM izloženosti (kako na bilansu tako i vanbilansno) bilo je u fazi 2 kao rezultat gore navedenih kriterija. Takav pristup menadžmenta rezultirao je povećanjem ECL za klijente u iznosu od 2.342 hiljada BAM, od čega 2.176 hiljada BAM za korporativni portfolio i 166 hiljada BAM za mikro portfolio.

Mjere za pomoć klijentima

Banka je provela mjere pomoći predviđene odlukama koje je FBA donijela 2020. godine kao odgovor na širenje COVID-19.

Posljednja odluka donijeta je 17. decembra 2021. na osnovu koje klijenti koji su negativno pogođeni pandemijom i ispunjavaju određene uvjete mogu nastaviti aplicirati za olakšice u obliku reprogramiranja i refinanciranja uz odobrenje grejs perioda od šest mjeseci i odgovarajuće produljenje dospijeca tako da mjesečne rate dužnika ne prelaze one iz prvobitnog anuitetnog plana. Banka je zaključila da generalno takve prijave, pokazuju značajan porast kreditnog rizika kredita, osim ako se ne utvrde vidljivi olakšavajući faktori. Generalno, svi krediti iz industrijskih heat-mapa podlijegali su kriterijima koji su se, ukoliko su ispunjeni, smatrali kreditima sa značajnim povećanjem kreditnog rizika. Krediti fizičkim i pravnim osobama koje su se prijavile i koje su dobile odobrenje za mjeru COVID-a na dan 31. decembra 2021. godine iznosile su 171.603 hiljade BAM, od čega je samo 100 hiljada BAM ima još uvijek aktivne mjera na 31. decembar 2021.

Iz navedenog, krediti fizičkim licima koji su podnijeli zahtjev za olakšice i odobreni su tokom 2021. i 2020. godine iznosili su 44.416 hiljada BAM na dan 31. decembra 2021. godine. Na dan 31. Decembra 2021. godine nije bilo izloženosti s aktivnim mjerama ublažavanja COVID-a.

Kreditu pravnim osobama koje su se prijavile za olakšice i odobrene su tokom 2020. i 2021. godine iznosile su 127.187 hiljada BAM na dan 31. decembra 2021. godine, od čega samo 100 hiljada BAM sa aktivnim mjerama olakšice na taj datum.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2021.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE (NASTAVAK)

Ključni izvori procjene neizvjesnosti (nastavak)

Mjere za pomoć klijentima (nastavak)

Ispod je prikaz COVID-19 portfolija na dan 31. decembra 2021.

Sektorska struktura/segment		31.12.2021						
		Broj dužnika koji su podnijeli zahtjev	Bruto iznos kredita za koje je zahtjev podnesen	Broj dužnika za koje je odobren zahtjev	Aktivne mjere		Istele mjere	
					Broj dužnika	Bruto iznos kredita	Broj dužnika	Bruto iznos kredita
		050	060	070	080	090	080	090
010	2. Prevrta lica (2.1. do 2.39.)	106	127,187	142	1	100	141	83,919
020	1.1. A Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	2	163	1	0	0	1	90
030	1.2. B Vađenje ruda i kamena	0	0	0	0	0	0	0
040	1.3. C Prerađivačka industrija	62	53,078	44	0	0	44	31,750
050	1.4. D Proizvodnja i opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	0	0	0	0	0	0	0
060	1.5. E Opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda, upravljanje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	1	16	0	0	0	0	0
070	1.6. F Građevinarstvo	6	2,202	4	1	100	3	1,425
080	1.7. G Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikala	54	29,344	39	0	0	39	24,219
090	1.8. H Prijevoz i skladištenje	42	15,228	31	0	0	31	11,939
100	1.9. I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (hotelijerstvo i ugostiteljstvo)	8	13,208	4	0	0	4	3,820
110	1.10. J Informacije i komunikacije	2	3,969	2	0	0	2	3,525
120	1.11. K Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	0	0	0	0	0	0	0
130	1.12. L Poslovanje nekretnostima	1	5,183	1	0	0	1	4,796
140	1.13. M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	8	1,947	7	0	0	7	1,591
150	1.14. N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	14	2,108	5	0	0	5	218
160	1.15. O Javna uprava i obrana; obavezno socijalno osiguranje	0	0	0	0	0	0	0
170	1.16. P Obrazovanje	1	11	1	0	0	1	7
180	1.17. Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	2	656	2	0	0	2	507
190	1.18. R Umjetnost, zabava i rekreacija	3	74	1	0	0	1	32
200	1.19. S Ostale uslužne djelatnosti	0	0	0	0	0	0	0
210	2. Stanovništvo (2.1 + 2.2 + 2.3)	1939	44,416	1365	0	0	1366	37,174
220	2.1. Opća potrošnja	1385	35,633	1225	0	0	1225	29,683
230	2.2. Stambena izgradnja	126	7,959	117	0	0	117	6,855
240	2.3. Obavljanje djelatnosti (obrtnici)	28	824	24	0	0	24	636
250	3. Ukupno (1. + 2.)	1745	171,603	1508	1	100	1507	121,093

Kada Banka klijentima omoguću odgodu plaćanja, Banka prestaje da broji dane koji kasne tokom odobrenog razdoblja, ako su klijenti oslobođeni plaćanja. Nakon završetka odobrenog perioda za odgodu plaćanja, Banka nastavlja brojanje dana koji počinju od nule.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE (NASTAVAK)

Ključni izvori procjene neizvjesnosti (nastavak)

Vijek trajanja nekretnina i opreme

Kao što je opisano u Napomeni 3., Banka pregleda procijenjeni vijek trajanja nekretnina i opreme na kraju svakog godišnjeg izvještajnog perioda.

MSFI 16

Banka određuje inkrementalnu stopu zaduživanja („ISZ“) na osnovu stopa po kojima Banka može dobiti finansiranje ako odluči da kupi nekretninu. Prilikom priznavanja novog ugovora, Banka uvijek uzima najnoviju kamatnu stopu u skladu s trajanjem najma. Pri utvrđivanju ISZ Banka dodaje 0,30% na utvrđenu promjenjivu kamatu kako bi dostigla fiksnu kamatnu stopu koja se koristi za diskontovanje budućih novčanih tokova.

Trenutno Banka nema ugovore na neodređeno vrijeme i ne tretira ih u skladu sa MSFI 16.

Sudski sporovi

Direkcija pravnih poslova Banke provodi pojedinačnu procjenu svih pasivnih sudskih sporova i vrši rezervisanja na portfolio osnovi.

Kako je navedno u Napomeni 16, Banka je rezervisala 890 hiljada BAM (2020: 1.400 hiljada BAM), što Uprava procjenjuje dovoljnim.

Pravni predmeti se klasifikuju na osnovu obrazložene procene pravnika i/ili pravnog odeljenja Banke o uspjehnosti spora, u skladu sa kriterijumima navedenim u Uputstvu o sudskim sporovima.

Svi pasivni sudski postupci klasificirani su u sljedeće kategorije ili rizične skupine:

- Bez rizika - uključuje pasivne parnice u kojima se utvrdi da Banka ne postoji rizik od gubitka;
- Nizak nivo rizika;
- Srednji stepen rizika;
- Visok nivo rizika.

Rezervisanja za naknade zaposlenim

Kao što je opisano u Napomeni 3., u paragrafu sa nazivom naknade zaposlenim, rezervisanja za naknade zaposlenih se obračunavaju na osnovu neovisnog aktuarskog mišljenja o primjeni MRS 19 – Primanja uposlenih.

Odgođena porezna imovina i obaveze

Odložena porezna imovina i obaveze priznaju se u slučajevima kada su prihodi ili rashodi uključeni u računovodstvenu dobit u jednom periodu, a u oporezivu dobit u drugom periodu - u skladu sa Zakonom o porezu na dobit („ZOP“) (član 14.) i Pravilnik o primjeni Zakona o porezu na dobit FBiH. Najznačajnija odgođena porezna imovina ili obaveze su nepriznati troškovi/prihodi na osnovu usklađivanja vrijednosti bilansne aktive (regulatorne odredbe o nivoima kreditnog rizika 1 i 2). U ovom slučaju, Banka se poziva i na Zakon o porezu na dobit FBiH, izvršavajući prilagodbe poreskog bilansa na neto osnovi, tj. povećanje poreske osnovice u slučaju većih troškova, odnosno smanjenje poreske osnovice u slučaju većih prihoda, istovremeno priznajući poreznu imovinu/obaveze kao 10% od ovih iznosa.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE (NASTAVAK)

Ključni izvori procjene neizvjesnosti (nastavak)

Fer vrijednost finansijskih instrumenata

Kao što je opisano u Napomeni 33., Uprava koristi procjenu u odabiru odgovarajuće tehnike vrednovanja za finansijske instrumente koji ne kotiraju na aktivnom tržištu. Primjenjuju se tehnike vrednovanja koje se obično koriste na tržištu. Finansijski instrumenti, osim kredita i potraživanja, se vrednuju analizom diskontovanih novčanih tokova na osnovu pretpostavki podržanih tržišnim cijenama ili stopama, ako je moguće. Procjena fer vrijednosti dionica koje ne kotiraju na berzi uključuju neke pretpostavke koje nisu podržane od strane vidljivih tržišnih cijena ili stopa.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2021.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

5. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

	2020.	2021.
Novac u blagajni	127.419	195.798
Novčana sredstva kod centralnih banaka	173.724	203.907
<i>Od čega obavezna rezerva kod CBBiH</i>	138.219	95.294
Umanjenja vrijednosti (Napomena 25)	-174	-204
Novčana sredstva kod centralnih banaka nakon umanjivanja vrijednosti	173.550	203.703
Ostali depoziti po viđenju od kreditnih institucija	30.633	34.033
Umanjenja vrijednosti (Napomena 25)	-83	-143
Ostali depoziti po viđenju nakon umanjivanja vrijednosti	30.550	33.890
Novac i novčani ekvivalenti	331.519	433.391

6. FINANSIJSKA IMOVINA PO FER VRIJEDNOST KROZ BILANS USPJEHA

	2020.	2021.
Vlasnički instrumenti	111	127
Vlasnički instrumenti	111	127

Ulaganja u vlasničke vrijednosne papire, osim ulaganja u povezana društva, se klasifikuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha. Banka ima ulaganje u SWIFT, Belgija u obliku udjela. Fer vrijednost se računa na nivou Erste grupe, te je za 2021. godinu knjižena promjena fer vrijednosti u iznosu od 16 hiljada BAM.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2021.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

7. FINANSIJSKA IMOVINA PO FER VRIJEDNOSTI KROZ OSTALU SVEOBUHVATNU DOBIT

31. decembar 2021.	Bruto knjigovodstvena vrijednost				Umanjenje vrijednosti			Knjigovodstveni iznos
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	
Dužnički vrijednosni papiri	165.481	-	-	165.481	-162	-	-	163.705
Ukupno	165.481	-	-	165.481	-162	-	-	163.705

31. decembar 2020.	Bruto knjigovodstvena vrijednost				Umanjenje vrijednosti			Knjigovodstveni iznos
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	
Dužnički vrijednosni papiri	167.018	-	-	167.018	-159	-	-	163.137
Ukupno	167.018	-	-	167.018	-159	-	-	163.137

Kretanje umanjivanja vrijednosti finansijske imovine koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

1. januar 2021.	Od	Usvajanje regulatornih zahtjeva - Odluka o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka (Napomena 2a)	Alokacija (porast umanjivanja vrijednosti)	Prestanak priznavanja (smanjenje umanjivanja vrijednosti)	Prelazak između faza	Ostale promjene u kreditnom riziku, neto (koje nisu rezultat prestanka priznavanja)	Do
Faza 1	-159	-	-15	2	-	10	-162
Ukupno	-159	-	-15	2	-	10	-162

1. januar 2020.	Od	Usvajanje regulatornih zahtjeva - Odluka o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka (Napomena 2a)	Alokacija (porast umanjivanja vrijednosti)	Prestanak priznavanja (smanjenje umanjivanja vrijednosti)	Prelazak između faza	Ostale promjene u kreditnom riziku, neto (koje nisu rezultat prestanka priznavanja)	Do
Faza 1	-962	-61	-33	5	-	892	-159
Ukupno	-962	-61	-33	5	-	892	-159

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2021.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

**7. FINANSIJSKA IMOVINA PO FER VRIJEDNOSTI KROZ OSTALU SVEOBUHVAATNU DOBIT
(NASTAVAK)**

	2020.	2021.
Vlada FBiH i RS – obveznice	85.294	88.260
Vlada Republike Austrije – obveznice	23.660	23.027
Republika Slovenija – obveznice	18.911	18.204
Kraljevina Belgija – obveznice	15.180	14.622
Vlada Republike Hrvatske – obveznice	9.921	9.677
Republika Francuska – obveznice	10.171	9.915
Ukupno obveznice	163.137	163.705

Banka nije ulagala u trezorske zapise u 2021. godini. Kamatna stopa (prinos do dospelja) na obveznice iznosila od 0,05% to 4,93% godišnje tokom 2021. godine.

Očekivano dospelje:

	2020.	2021.
- u periodu do 12 mjeseci od datuma izvještajnog perioda	5.167	11.596
- u periodu preko 12 mjeseci od datuma izvještajnog perioda	157.970	152.109
Ukupno	163.137	163.705

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2021.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

8. FINANSIJSKA IMOVINA PO AMORTIZIRANOM TROŠKU

2021	Bruto knjigovodstvena vrijednost					Umanjenje vrijednosti			Knjigovodstveni iznos	
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno 31. decembar
Kreditni i potraživanja od kreditnih institucija	74.310	-	-	-	74.310	-145	-	-	-	-145
Kreditne institucije	74.310	-	-	-	74.310	-145	-	-	-	-145
Kreditni i potraživanja od klijenata	1.050.399	174.249	60.929	2.344	1.287.921	-12.041	-18.873	-53.291	-1.203	-85.408
Kreditne institucije	13	-	-	-	13	-	-	-	-	-
Država	6.003	-	-	-	6.003	-30	-	-	-	-30
Ostale finansijske institucije	10.964	1.314	-	-	12.278	-203	-66	-	-	-269
Nefinansijske institucije	524.968	116.292	11.346	1.259	653.865	-8.432	-12.112	-8.667	-734	-29.945
Stanovništvo	508.451	56.643	49.583	1.085	615.762	-3.376	-6.695	-44.624	-469	-55.164
Ukupno	1.124.709	174.249	60.929	2.344	1.362.231	-12.186	-18.873	-53.291	-1.203	-85.553
1.276.678										
2020	Bruto knjigovodstvena vrijednost					Umanjenje vrijednosti			Knjigovodstveni iznos	
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno 31. decembar
Kreditni i potraživanja od kreditnih institucija	64.342	-	-	-	64.342	-73	-	-	-	-73
Kreditne institucije	64.342	-	-	-	64.342	-73	-	-	-	-73
Kreditni i potraživanja od klijenata	939.060	176.624	59.770	1.652	1.177.106	-9.549	-19.316	-53.889	-510	-83.264
Kreditne institucije	9	-	-	-	9	-	-	-	-	-
Država	6.002	-	-	-	6.002	-30	-	-	-	-30
Ostale finansijske institucije	8.062	-	-	-	8.062	-284	-	-	-	-284
Nefinansijske institucije	445.451	116.164	14.847	928	577.390	-5.549	-9.425	-12.291	-333	-27.598
Stanovništvo	479.536	60.460	44.923	724	585.643	-3.686	-9.891	-41.598	-177	-55.352
Ukupno	1.003.402	176.624	59.770	1.652	1.241.448	-9.622	-19.316	-53.889	-510	-83.337
1.158.111										

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2021.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

8. FINANSIJSKA IMOVINA PO AMORTIZIRANOM TROŠKU (NASTAVAK)

Promjene na umanjenjima vrijednosti:

	31. decembar 2020	Regulatorni zahtjev - Odluka o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju ECL (Nap. 2a)	Nova sredstva nastala ili kupljena i modifikacij e	Sredstva isknjžena ili otplaćena (isključujući otpis)	Transfer između faza	Neto promjene u kreditnom riziku (koje nisu rezultat prestanaka priznavanja	Otpisi	Ostalo	31. decembar 2021
Kredit i potraživanja od kreditnih institucija									
Faza 1	-73	-	-676	604	-	-	-	-	-145
Kredite institucije	-73	-	-676	604	-	-	-	-	-145
Ukupno umanjenje vrijednosti za kredite i potraživanja od kreditnih institucija									
Kredit i potraživanja od klijenata									
Faza 1	-9.549	-	-9.915	3.353	3.137	991	-	-58	-12.041
Država	-30	-	-4	-	-	4	-	-	-30
Ostale finansijske institucije	-284	-	-194	14	29	233	-	-1	-203
Nefinansijske institucije	-5.549	-	-8.053	2.878	2.717	-363	-	-62	-8.432
Stanovništvo	-3.686	-	-1.664	461	391	1.117	-	5	-3.376
Faza 2	-19.316	-	-40	5.955	-15.517	9.987	-	58	-18.873
Ostale finansijske institucije	-	-	-	-	-71	4	-	1	-66
Nefinansijske institucije	-9.425	-	-11	4.805	-8.542	1.073	-	-12	-12.112
Stanovništvo	-9.891	-	-29	1.150	-6.904	8.910	-	69	-6.895
Faza 3	-53.889	-	16	3.232	-527	-8.365	6.243	-1	-53.291
Ostale finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nefinansijske institucije	-12.291	-	-2	1.154	-373	-1.914	4.760	-1	-8.667
Stanovništvo	-41.598	-	18	2.078	-154	-6.451	1.483	-	-44.624
POCI	-510	-	13	181	-	-1.044	157	0	-1.203
Nefinansijske institucije	-333	-	11	109	-	-715	157	37	-734
Stanovništvo	-177	-	2	72	-	-329	-	-37	-469
Ukupno umanjenje vrijednosti za kredite	-83.264	-	-9.926	12.721	-12.907	1.569	6.400	-1	-85.408

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2021.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

8. FINANSIJSKA IMOVINA PO AMORTIZIRANOM TROŠKU (NASTAVAK)

Promjene na umanjenjima vrijednosti:

	31. decembar 2019	Regulatorni zahtjev - Odluka o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju ECL (Nap. 2a)	Nova sredstva nastala ili kupljena i modifikacije	Sredstva isknjižena ili otplaćena (isključujući otpis)	Transfer između faza	Neto promjene u kreditnom riziku (koje nisu rezultat prestanaka priznavanja	Otpisi	Ostalo	31. decembar 2020
Kredit i potraživanja od kreditnih institucija									
Faza 1	-97	-30	-601	655	-	-	-	-	-73
Kreditne institucije	-97	-30	-601	655	-	-	-	-	-73
Ukupno umanjenje vrijednosti za kredite i potraživanja od kreditnih institucija	-97	-30	-601	655	-	-	-	-	-73
Kredit i potraživanja od klijenata									
Faza 1	-8.570	-3.529	-8.240	3.241	3.868	3.681	-	-	-9.549
Država	-1	-	-	-	-	-14	-	-15	-30
Ostale finansijske institucije	-68	-	-221	4	-	2	-	-1	-284
Nefinansijske institucije	-5.275	-1.413	-6.016	2.548	2.522	2.007	-	16	-5.611
Stanovništvo	-3.226	-2.116	-2.003	689	1.346	1.686	-	-	-3.624
Faza 2	-8.765	-498	73	2.481	-22.378	9.775	-	-4	-19.316
Nefinansijske institucije	-1.830	-439	28	1.638	-8.764	-286	-	-16	-9.669
Stanovništvo	-6.935	-59	45	843	-13.614	10.061	-	12	-9.647
Faza 3	-61.875	-8.110	15	3.532	-911	-5.281	18.685	56	-53.889
Ostale finansijske institucije	-280	-	-	-	-	-	280	-	-
Nefinansijske institucije	-33.597	-130	9	2.480	-518	1.949	16.355	59	-13.393
Stanovništvo	-27.998	-7.980	6	1.052	-393	-7.230	2.050	-3	-40.496
POCI	-24	-245	-13	44	-	-269	39	-42	-510
Nefinansijske institucije	-24	-249	-11	41	-	-129	38	-7	-341
Stanovništvo	-	4	-2	3	-	-140	1	-35	-169
Ukupno umanjenje vrijednosti za kredite	-79.234	-12.382	-8.165	9.298	-19.421	7.906	18.724	10	-83.264

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2021.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

8. FINANSIJSKA IMOVINA PO AMORTIZIRANOM TROŠKU (NASTAVAK)

Kretanje bruto knjigovodstvene vrijednosti finansijske imovine po amortiziranom trošku

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno
Bruto knjigovodstveni iznos na dan 31. decembra 2020. godine	1.003.402	176.624	59.770	1.652	1.241.448
Novo financiranje	503.439	-	-	857	504.296
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-57.994	-5.995	-969	-57	-65.015
Prijenos iz Faze 1 u Fazu 2	-1.687	1.687	-	-	-
Prijenos iz Faze 1 u Fazu 3	-105	-	105	-	-
Prijenos iz Faze 2 u Fazu 3	-	-44	44	-	-
Prijenos iz Faze 3 u Fazu 2	-	14	-14	-	-
Prijenos iz Faze 2 u Fazu 1	1.476	-1.476	-	-	-
Otpisani iznosi	-	-	24.234	-	24.234
Pormjene na ugovorima koji nisu mijenjali fazu	-323.822	3.439	-22.241	-108	-342.732
Na dan 31. decembra 2021. godine	1.124.709	174.249	60.929	2.344	1.362.231

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno
Bruto knjigovodstveni iznos na dan 31. decembra 2019. godine	1.073.027	51.067	75.571	1.277	1.200.942
Novo financiranje	412.907	-	-	444	413.351
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-269.978	-11.034	-6.058	-224	-287.294
Prijenos iz Faze 1 u Fazu 2	-156.297	156.297	-	-	-
Prijenos iz Faze 1 u Fazu 3	-8.127	-	8.127	-	-
Prijenos iz Faze 2 u Fazu 3	-	-5.971	5.971	-	-
Prijenos iz Faze 3 u Fazu 2	-	-592	592	-	-
Prijenos iz Faze 2 u Fazu 1	6.478	-6.478	-	-	-
Otpisani iznosi	-	-	-18.685	-39	-18.724
Pormjene na ugovorima koji nisu mijenjali fazu	-54.608	-6.665	-5.748	194	-66.827
Na dan 31. decembra 2020. godine	1.003.402	176.624	59.770	1.652	1.241.448

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2021.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

9. NEKRETNINE I OPREMA, INVESTICIONE NEKRETNINE I NEMATERIJALNA IMOVINA

Nekretnine i oprema

a) Nabavna vrijednost

	Imovina i oprema i investicione nekretnine					
	Zemljište i zgrade	Uredska oprema i postrojenja / ostala dugotrajna imovina	IT imovina (hardver)	Investicije u toku (IUT)	Nekretnine i oprema	Investicione nekretnine
Stanje na dan 1. januara 2020.	31.260	14.000	4.865	-	50.125	4.268
Povećanja (+)	-	-	-	1.127	1.127	-
Prodaja i rashod (-)	-	-767	-310	-	-1.077	-
Transfer iz IUT (+/-)	9	783	197	-989	-	-
Reklasifikacija (+/-)	2.979	-	-	-	2.979	2.979
Stanje na dan 31. decembar 2020.	34.248	14.016	4.752	138	53.154	1.289
Povećanja (+)	-	-	-	1.295	1.295	-
Prodaja i rashod (-)	-13	-380	-71	-	-464	-
Transfer iz IUT (+/-)	130	853	286	-1.269	-	-
Stanje na dan 31. decembar 2021.	34.365	14.489	4.967	164	53.985	1.289

b) Akumulirana amortizacija

	Imovina i oprema i investicione nekretnine					
	Zemljište i zgrade	Uredska oprema i postrojenja / ostala dugotrajna imovina	IT imovina (hardver)	Investicije u toku (IUT)	Nekretnine i oprema	Investicione nekretnine
Stanje na dan 1. januara 2020.	-6.536	-8.711	-3.246	-	-18.493	-771
Amortizacija (-)	-804	-1.306	-543	-	-2.653	-86
Prodaja i rashod (+)	-	701	310	-	1.011	-
Reklasifikacija (+/-)	-593	-	-	-	-593	593
Umanjenja (-)	-181	-	-	-	-181	-
Stanje na dan 31. decembar 2020.	-7.933	-9.316	-3.479	-	-20.728	-264
Amortizacija (-)	-804	-1.238	-440	-	-2.482	-26
Prodaja i rashod (+)	10	325	71	-	406	-
Stanje na dan 31. decembar 2021.	-8.727	-10.229	-3.848	-	-22.804	-290

c) Knjigovodstvena vrijednost

	Imovina i oprema i investicione nekretnine					
	Zemljište i zgrade	Uredska oprema i postrojenja / ostala dugotrajna imovina	IT imovina (hardver)	Investicije u toku (IUT)	Nekretnine i oprema	Investicione nekretnine
Stanje na dan 31. decembar 2020.	26.315	4.700	1.273	138	32.426	1.025
Stanje na dan 31. decembar 2021.	25.638	4.260	1.119	164	31.181	999

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2021.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

**9. NEKRETNINE I OPREMA, INVESTICIONE NEKRETNINE I NEMATERIJALNA IMOVINA
(NASTAVAK)**

Investicione nekretnine su neposlovne prostore (spratovi) date u zakup u zgradi Centrale u Sarajevu, koji se ne koristi od strane Banke. Banka je po osnovu ulaganja u nekretnine za 2021. godinu ostvarila ukupan prihod od rente u iznosu od 307 hiljada BAM – Napomena 23. (2020. – 314 hiljada BAM), dok su direktni troškovi za godinu iznosili 37 hiljada BAM (2020. – 13 hiljada BAM). Fer vrijednost ulaganja u nekretnine na 31. decembar 2021. i 2020. godine značajno se ne razlikuje od knjigovodstvene vrijednosti zgrade u toku 2021. i 2020. godine.

Nematerijalna imovina

a) Nabavna vrijednost

	Stečeni softver	Ostalo (licence, patenti, itd.)	Investicije u toku (IUT)	Ukupno
Stanje na dan 1. januara 2020.	8.040	6.015	85	14.140
Povećanja (+)	-	-	2.966	2.966
Prodaja i rashod (-)	-9	-	-26	-35
Reklasifikacija (+/-)	1.773	910	-2.683	-
Stanje na dan 31. decembar 2020.	9.804	6.925	342	17.071
Povećanja (+)	-	-	1.435	1.435
Prodaja i rashod (-)	-216	-	-	-216
Transfer iz IUT (+/-)	1.705	52	-1.757	-
Stanje na dan 31. decembar 2021.	11.293	6.977	20	18.290

b) Akumulirana amortizacija

	Stečeni softver	Ostalo (licence, patenti, itd.)	Investicije u toku (IUT)	Ukupno
Stanje na dan 1. januara 2020.	-6.580	-3.978	-	-10.558
Amortizacija (-)	-688	-803	-	-1.491
Prodaja i rashod (+)	9	-	-	9
Reklasifikacija (+/-)	-	-	-	-
Stanje na dan 31. decembar 2020.	-7.259	-4.781	-	-12.040
Amortizacija (-)	-886	-769	-	-1.655
Prodaja i rashod (+)	11	-	-	11
Stanje na dan 31. decembar 2021.	-8.134	-5.550	-	-13.684

Knjigovodstvene vrijednosti

	Stečeni softver	Ostalo (licence, patenti, itd.)	Investicije u toku (IUT)	Ukupno
Stanje na dan 31. decembar 2020.	2.545	2.144	342	5.031
Stanje na dan 31. decembar 2021.	3.159	1.427	20	4.606

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2021.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

**9. NEKRETNINE I OPREMA, INVESTICIONE NEKRETNINE I NEMATERIJALNA IMOVINA
(NASTAVAK)**

Imovina s pravom korištenja

	Zemljište i zgrade
Stanje na dan 1. januara 2020.	3.220
Povećanja (+)	2.337
Prodaja i rashod (+)	-908
Reklasifikacija (+/-)	-
Stanje na dan 31. decembar 2020.	4.649
Povećanja (+)	1.262
Prodaja i rashod (+)	-644
Reklasifikacija (+/-)	-
Stanje na dan 31. decembar 2021.	5.267
b) Akumulirana amortizacija	
Stanje na dan 1. januara 2020.	-892
Amortizacija (-)	-1.126
Prodaja i rashod (+)	584
Stanje na dan 31. decembar 2020.	-1.434
Amortizacija (-)	-1.128
Prodaja i rashod (+)	602
Umanjenja (-)	-
Stanje na dan 31. decembar 2021.	-1.960
c) Knjigovodstvene vrijednosti	
Stanje na dan 31. decembar 2020.	3.215
Stanje na dan 31. decembar 2021.	3.307

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2021.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

10. ULAGANJA U PRIDRUŽENA DRUŠTVA

Ulaganje Banke u pridružena pravna lica je kako slijedi:

Naziv kompanije	2020.	2021.
Sparkasse Leasing doo Sarajevo (49%)	607	607
Ukupno	607	607

Za pridruženo društvo datum izvještavanja je 31. decembar. Sažetak finansijskih informacija pridruženog društava prikazan je ispod:

	2020.	2021.
Ukupna imovina	86.158	107.867
Ukupne obaveze	-78.410	-99.215
Neto imovina	7.748	8.652

Promjene na ulaganjima u pridružena društva mogu se prikazati kako slijedi:

	Metod troška	
	2020.	2021.
Stanje na dan 1. januar	595	607
Smanjenje / povećanje rezervisanja za rizik	12	-
Stanje na dan 31. decembar	607	607

11. OSTALA IMOVINA

	2020.	2021.
Steceni kolaterali	8.392	4.076
Potraživanja za provizije i naknade	3.620	4.391
Potraživanja od ovlaštenog mjenjača	2.190	2.516
Obračunati prihodi	-	1.600
Potraživanja od domaćih transakcija	706	818
Unaprijed plaćeni troškovi	625	781
Sitan inventar	337	384
Potraživanja od uposlenika	93	247
Zalihe	132	109
Potraživanja Western Union-a	95	92
Potraživanja za PDV	-	1
Ostala imovina	978	1.117
Ukupno ostala imovina prije umanjenja vrijednosti	17.168	16.132
Manje: Umanjenje vrijednosti	-11.026	-7.504
Neto ostala imovina	6.142	8.628

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2021.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

11. OSTALA IMOVINA (NASTAVAK)

Umanjenje vrijednosti ostale imovine

	Od	Usvajanje regulatornih zahtjeva - Odluka o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka (Nap. 2a)	Povećanja (porast rezervisanja)	Prestanak priznavanja (oslobađanje rezervisanja)	Otpisi	Do
	1. januar 2021.					31. decembar 2021.
Ostala aktiva	-2.655	-	-2.457	1.880	244	-2.988
Stečeni kolaterali	-7.899	-	-550	-	4.470	-3.979
Sitan inventar	-472	-	-65	-	-	-537
Ukupno	-11.026	-	-3.072	1.880	4.714	-7.504

	Od	Usvajanje regulatornih zahtjeva - Odluka o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka (Nap. 2a)	Povećanja (porast rezervisanja)	Prestanak priznavanja (oslobađanje rezervisanja)	Otpisi	Do
	1. januar 2020.					31. decembar 2020.
Ostala aktiva	-2.850	-52	-2.664	2.397	514	-2.655
Stečena materijalna imovina	-4.188	-	-4.474	-	763	-7.899
Sitan inventar	-523	-	-	51	-	-472
Ukupno	-7.561	-52	-7.138	2.448	1.277	-11.026

12. DEPOZITI OD BANAKA

	2020.	2021.
Prekonoćni depoziti	23.730	8.179
Oročeni depoziti	122.919	84.101
Ukupno	146.649	92.280

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2021.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

13. OBAVEZE PO UZETIM KREDITIMA

	2020.	2021.
Evropska investiciona banka (EIB) – prosječna ponderirana kamatna stopa po povučenim tranšama iznosi 1,718%	11.075	4.239
Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD) – prosječna ponderirana kamatna stopa 0,558% godišnje	17.882	11.761
Evropski fond za jugoistočnu Evropu (EFSE) – prosječna ponderirana kamatna stopa 1,1% godišnje	-	1.956
Obaveze po dugoročnim kreditima – subordinirani dug Steiermarkische bank und Sparkassen AG rok dospeljeća 29. mart 2027. godine po stopi 3,9%	9.879	9.879
Ukupno	38.836	27.835
Očekivano dospeljeće:		
	2020.	2021.
- u periodu do 12 mjeseci od datuma izvještajnog perioda	13.096	9.534
- u periodu preko 12 mjeseci od datuma izvještajnog perioda	25.740	18.301
Ukupno	38.836	27.835

14. DEPOZITI OD KLIJENATA

	2020.	2021.
Tekući računi / Prekonočni depoziti	688.917	839.933
Transakcijski računi	688.917	839.933
Države	50.319	53.696
Ostala finansijska društva	16.373	20.598
Nefinansijska društva	243.150	298.823
Stanovništvo	379.075	466.816
Oročeni depoziti	584.843	689.284
Depoziti s ugovorenim dospeljećem	584.843	689.284
Štedni depoziti	501.824	624.244
Ostala finansijska društva	21.509	31.129
Nefinansijska društva	155.447	243.985
Stanovništvo	324.868	349.130
Transakcijski računi	83.019	65.040
Države	36.798	10.686
Ostala finansijska društva	808	541
Nefinansijska društva	18.926	24.918
Stanovništvo	26.487	28.895
Depoziti od klijenata	1.273.760	1.529.217
Države	87.117	64.382
Ostala finansijska društva	38.690	52.268
Nefinansijska društva	417.523	567.726
Stanovništvo	730.430	844.841

Prosječne kamatne stope na ukupne depozite klijenata na kraju 2021. godine iznosile su 0,53% na godišnjem nivou i manje su u odnosu na prethodnu godinu (2020. 0,62%) za 9 bp. Prosječne kamatne stope na dugoročne depozite klijenata su smanjene sa 1,33% (2020.) na 1,21% u 2021. godini, dok su prosječne kamatne stope na kratkoročne depozite imale trend smanjenja sa 0,57% (2020.) na 0,47% (2021.). Prosječna kamatna stopa na štednim računima i avista računima smanjena je sa 0,048% na 0,022% za 2,6 bp.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2021.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

15. OBAVEZE PO OSNOVU NAJMOVA

	2020.	2021.
Obaveze po osnovu najмова	3.145	3.344
	2020.	2021.
Ročna struktura		
- Unutar jedne godine	1.552	986
- Između jedne i 5 godina	1.526	2.322
- Nakon pet godina	67	36
Ukupno	3.145	3.344
Obaveze po osnovu najмова		
	2020.	2021.
Kratkotrajne obaveze	1.552	986
Dugotrajne obaveze	1.593	2.358

Banka iznajmljuje dvije vrste nekretnina, poslovni prostor i zemljište. Zakupi se pregovaraju na pojedinačnoj osnovi i sadrže širok raspon različitih uslova (uključujući otkazivanje i produženje). Glavne karakteristike ugovora o zakupu:

- Imovina sa pravom korištenja za ugovor koji koristi vlasnik traje pet godina s otkaznim rokom od 3 mjeseca i s mogućnošću sastavljanja ugovora ako se obje strane slože. Isplate zakupa vrše se mjesečno u fiksnom iznosu definiranom ugovorom.
- Imovina sa pravom korišćenja za zgrade ugovara se uglavnom na period od 5 godina sa opcijom produženja. Isplate zakupa uglavnom se obavljaju mjesečno u fiksnom iznosu definiranom ugovorom

Zakupi ne nameću nikakve posebne ugovorne odredbe, ali zakupljena imovina ne može se koristiti kao kolateral u svrhu pozajmljivanja sredstava. Budući odlivi gotovine kojima je Banka kao zakupac potencijalno izložena, a koji se ne odražavaju u mjeranju obaveze zakupa, proizlaze iz mogućnosti produženja i otkazivanja (Napomena 4).

Banka ne daje nikakvu zagarantovanu preostalu vrednost.

Troškovi kamata na obaveze zakupa za godinu završenu 31. decembra 2021. godine iznosili su 64 hiljade BAM.

Kratkoročni zakupi

Kratkoročni zakupi i troškovi priznaju se linearno tokom izvještajnog perioda. Troškovi koji se odnose na zakup predmeta male vrijednosti za koje se primjenjuje izuzeće od priznavanja za 2021. godinu iznose 688 hiljada BAM, a u 2020. godini 650 hiljada BAM.

Iznosi priznati za izvještajni period

Sljedeći iznosi priznaju se u bilansu uspjeha:

	2020.	2021.
Troškovi kamata na obaveze najma (uključeni u finansijske troškove)	44	64
Troškovi koji se odnose na najam imovine male vrijednosti koja nije kratkoročni najam (uključeni u troškove zaposlenih, ostale administrativne troškove i troškove amortizacije)	650	688
Ukupno	694	752

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2021.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

15. OBAVEZE PO OSNOVU NAJMOVA (NASTAVAK)

Sljedeći iznosi priznaju se u izvještaju o novčanim tokovima:

	2020.	2021.
Odliv novca za najam - u okviru aktivnosti finansiranja		
Glavnica	1.437	2.967
Kamata	44	64
Kazna za prekid	243	36
Ukupno	2.374	3.755

16. REZERVISANJA

	2020.	2021.
Dugoročna rezervisanja za zaposlenike	1.151	1.242
Pravni postupci u toku	1.400	890
Rezervisanja za preuzete obaveze i jamstva	2.168	2.334
Umanjenje vrijednosti po kreditnim gubicima za preuzete kreditne obaveze i finansijske garancije u fazi 1	1.141	1.753
Umanjenje vrijednosti po kreditnim gubicima za preuzete kreditne obaveze i finansijske garancije u fazi 2	999	576
Umanjenje vrijednosti po kreditnim gubicima za preuzete kreditne obaveze i finansijske garancije u fazi 3	28	5
Ostala rezervisanja	4.365	5.217
Rezervisanja	9.084	9.683

Dugoročna rezervisanja za zaposlenike

	2020.	2021.
Sadašnja vrijednost dugoročnih rezervisanja za primanja zaposlenih, 1. januara	1.006	1.151
Trošak usluga (Napomena 24.)	103	64
Trošak kamata	42	27
Plaćanja	-	-
Sadašnja vrijednost dugoročnih rezervisanja za primanja zaposlenih, 31. decembra	1.151	1.242

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2021.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

16. REZERVISANJA (NASTAVAK)

Rezervisanja za neopozive kreditne obaveze i finansijske garancije

	1. januar 2021	Od	Povećanje	Prestanak priznavanja	Transfer između faza	Ostale promjene u kreditnom riziku (neto)	Ostalo	Do
Faza 1	1.141		1.735	-686	-95	-351	9	1.753
Faza 2	999		-	-357	261	-319	-8	576
Faza 3	28		-	-11	4	-17	1	5
Ukupno	2.168		1.735	-1.054	170	-687	2	2.334

Donošenje
regulatornih
zahtjeva -
Odluka o CRM-u
i određivanju
ECL-a
(Napomena 2a)

	1. januar 2020.	Od	Povećanje	Prestanak priznavanja	Transfer između faza	Ostale promjene u kreditnom riziku (neto)	Ostalo	Do
Faza 1	813		357	-666	-282	-281	-2	1.141
Faza 2	234		40	-149	968	-94	-	999
Faza 3	23		-	-11	15	1	-	28
Ukupno	1.070		397	-826	701	-374	-2	2.168

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2021.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

16. REZERVISANJA (NASTAVAK)

Ostala rezervisanja (osim dugoročnih rezervisanja za zaposlene)

	Od	Povećanje	Prestanak priznavanja	Ostalo	Do
1. januar 2021.					31. decembar 2021.
Pravni postupci u toku	1.400	298	-488	-320	890
Ostala rezervisanja	4.365	8.262	-7.413	3	5.217
Ukupno	5.765	8.560	-7.901	-317	6.107

	Od	Donošenje regulatornih zahtjeva - Odluka o CRM-u i određivanju ECL- a (Napomena 2a)	Povećanje	Prestanak priznavanja	Ostalo	Do
1. januar 2020.						31. decembar 2020.
Pravni postupci u toku	1.283	-	118	-	-1	1.400
Ostala rezervisanja	2.461	983	8.103	-7.170	-12	4.365
Ukupno	3.744	983	8.221	-7.170	-13	5.765

Potencijalne i preuzete obaveze

U redovitom poslovanju, Banka preuzima kreditne obaveze, koje se evidentiraju na vanilansnim računima i prvenstveno uključuju garancije, akreditivi i neiskorištene obaveze po kreditima.

	2020.	2021.
Odobreni, a neiskorišteni krediti	212.908	249.052
Činidbene garancije	92.368	118.256
Plativе garancije	51.921	62.864
Akreditivi	505	2.354
Potencijalne i preuzete obaveze	357.702	432.526

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2021.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

16. REZERVISANJA (NASTAVAK)

Na dan 31. decembra 2021. godine, rezervisanja za naknade zaposlenim predstavljaju neiskorištene dane godišnjeg odmora utvrđene metodom projekcije kreditne jedinice. Za izradu aktuarskih procjena korištene su sljedeće pretpostavke:

- Demografske pretpostavke o budućim obilježjima zaposlenih (mortalitet, stopa fluktuacije zaposlenih):
 - Prosječna stopa mortaliteta 0,99% (2020: 0,98%)
 - Prosječna stopa fluktuacije 1,22% (2020: 1,35%)
- Finansijske pretpostavke (diskontna stopa, nivo primanja i nivo budućih plata):
 - Diskontna stopa 4,0% (2020: 4,00%)
 - Očekivana stopa rasta plata 1,0% (stopa rasta plata određena je u odnosu na kretanje prosječne plate u FBiH i RS, kretanja plata u Društvu i očekivanja Društva o platama u budućem periodu. U odnosu na predhodnu godinu nije došlo do promjene ove pretpostavke.

17. OSTALE OBAVEZE

	2020.	2021.
Obaveze prema dobavljačima	3.793	3.704
Obaveze za neraspoređena plaćanja	872	1.610
Obaveze prema bankama	1.133	1.426
Obaveze prema zaposlenima	1.204	1.340
Odgođeni prihodi i obračunati troškovi naknada	513	651
Obaveze za operativni rizik	469	464
Obaveze za kartično poslovanje	494	395
Obaveze za poreze	72	168
Ostale obaveze	1.994	7.341
Ukupno	10.544	17.099

18. DIONIČKI KAPITAL

Dionička struktura na dan 31. decembra 2021. i 2020. godine je bila kako slijedi:

	Broj dionica	Iznos u BAM '000	%	Broj dionica	Iznos u BAM '000	%
Steiermarkische Bank und Sparkassen AG, Graz, Austrija	864.733	86.473	100	864.733	86.473	100
Ukupno uplaćeni kapital	864.733	86.473	100	864.733	86.473	100

Dionički kapital Banke sastoji se od 864.733 običnih dionica nominalne vrijednosti 100 BAM.

Dionička premija predstavlja akumuliranu pozitivnu razliku između nominalne vrijednosti i primljenog iznosa za izdate dionice.

Krajnji vlasnik Banke je Erste Group Bank AG Beč, Austrija („Erste Grupa“).

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2021.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

19. NETO KAMATNI PRIHOD

	2020.	2021.
Kamatni i ostali slični prihod		
Finansijska imovina po amortizacijskom trošku	52.574	56.587
Kreditne institucije	117	41
Država	108	153
Ostale finansijske institucije	215	268
Nefinansijske institucije	20.040	21.510
Stanovništvo	32.094	34.615
Od toga unwinding (Napomena 8)	-65	-104
Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	2.131	2.125
Ukupno kamatni i ostali slični prihod	54.705	58.712
Kamatni i ostali slični rashodi		
Financijske obaveze po amortizovanom trošku	-9.797	-9.380
Kamatni rashodi	-9.797	-9.380
Ukupno kamatni i ostali slični rashod	-9.797	-9.380
Neto kamatni prihod	44.908	49.332
Od toga: kamatni prihod na kreditno umanjenu finansijsku imovinu	2.478	1.031
Od toga: dobici / gubici zbog modifikacije	-1.152	335

20. NETO PRIHOD OD NAKNADA I PROVIZIJA

	2020.		2021.	
	Prihod	Rashod	Prihod	Rashod
Platne transakcije	21.490	-5.165	25.112	-5.954
Kartično poslovanje	5.553	-3.738	6.680	-4.315
Ostalo	15.937	-1.427	18.432	-1.639
Distribuirani resursi klijenata kojima se ne upravlja	816	-209	1.111	-213
Proizvodi osiguranja	816	-	1.105	-
Ostalo	-	-209	6	-213
Kreditno poslovanje	3.128	-256	3.553	-361
Date kreditne obaveze. primljene kreditne obaveze	2.465	-23	2.791	-60
Date garancije. primljene garancije	663	-233	762	-301
Ostalo	321	-63	313	-37
Ukupni prihodi i rashodi od naknada i provizija	25.755	-5.693	30.089	-6.565
Neto prihod od naknada i provizija	20.062	-	23.524	-

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2021.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

21. PRIHOD OD DIVIDENDI

	2020.	2021.
Prihodi od dividende od vlasničkih instrumenata	286	225
Prihod od dividende	286	225

22. NETO REZULTAT IZ TRGOVANJA I SVOĐENJA NA FER VRIJEDNOST

	2020.	2021.
Prihodi od transakcija u stranoj valuti	54.805	42.840
Troškovi transakcija u stranoj valuti	-51.951	-38.180
Neto rezultat trgovanja	2.854	4.660

23. PRIHOD OD NAJMA OD ULAGANJA U NEKRETNINE I OSTALOG OPERATIVNOG NAJMA

	2020.	2021.
Ulaganje u nekretnine	314	307
Ostali operativni najmovi	13	37
Prihodi od najamnina iz ulaganja u nekretnine i ostalih operativnih najмова	327	344

24. TROŠKOVI ZAPOSLENIH, OSTALI ADMINISTRATIVNI TROŠKOVI I AMORTIZACIJA

Prosječan broj zaposlenih u Banci tokom godine završenu 31. decembra 2021. je 522 (2020.: 520).

	2020.	2021.
Troškovi zaposlenih	-20.750	-21.050
Plaće, porezi i doprinosi iz plaće	-18.928	-19.256
Doprinosi na plaću	-1.719	-1.730
Rezervisanja za primanja zaposlenih (Napomena 16.)	-103	-64
Ostali administrativni troškovi	-16.391	-17.891
IT troškovi	-4.616	-5.246
Premije osiguranja štednih uloga	-2.831	-3.329
Troškovi najma prostora	-3.223	-3.113
Uredski operativni troškovi	-2.061	-2.509
Pravni i troškovi savjetovanja	-1.946	-2.032
Oglašavanje / marketing	-947	-862
Ostali administrativni troškovi	-767	-800
Amortizacija	-5.356	-5.291
Nekretnine u posjedu vlasnika	-1.929	-1.128
Uredski namještaj i oprema i ostala imovina i oprema	-1.850	-2.482
Softver i ostala nematerijalna imovina	-1.491	-1.655
Ostale pokretnine	-86	-26
Opći administrativni troškovi	-42.497	-44.232

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2021.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

25. UMANJENJA VRIJEDNOSTI FINANSIJSKIH INSTRUMENTATA I REZERVISANJA

	2020.	2021.
Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (Napomena 7)	864	-3
Novac i novčani ekvivalenti (Napomena 5)	1.046	-90
Finansijska imovina po amortizacijskom trošku (Napomena 8)	-15.126	-7.380
Neto povećanje umanjjenja vrijednosti kreditnih gubitaka	-10.264	-8.511
Stečena materijalna imovina	-4.954	-550
POCI	414	1.374
Povrati koji se evidentiraju izravno u računu dobiti i gubitka	16	20
Dobici ili gubici od modifikacije	-338	287
Neto povećanje umanjjenja vrijednosti kreditnih gubitaka za preuzete obaveze i finansijske garancije (Napomena 16)	-703	-164
Rezultat umanjjenja vrijednosti finansijskih instrumenata	-13.919	-7.637

26. OSTALI OPERATIVNI PRIHODI

	2020.	2021.
Smanjenje ostalih rezervisanja (Napomena 16)	7.170	7.413
Smanjenje ispravke vrijednosti za ostalu aktivu (Napomena 11)	2.397	1.880
Smanjenje rezervisanja za pasivne sudske sporove (Note 16)	-	488
Prihod od prodaje imovine i stečene materijalne imovine	1.328	3.516
Ostali operativni prihodi	2.641	614
Ukupno	13.536	13.911

27. OSTALI OPERATIVNI TROŠKOVI

	2020.	2021.
Povećanje ostalih rezervacija (Napomena 16)	-8.103	-8.262
Povećanje rezervisanja za ostalu aktivu (Napomena 11)	-2.663	-2.457
Ostali porezi	-669	-938
Povećanje rezervisanja za pasivne sudske sporove (Note 16)	-118	-298
Troškovi za stečenu materijalnu imovinu	-112	-219
Gubici od prodaje imovine i opreme	-90	-10
Operativni troškovi (uključujući popravke i održavanje) za investicione nekretnine koje se drže zbog prihoda od najma	-15	-8
Ostali operativni troškovi	-353	-193
Ukupno	-12.123	-12.385

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2021.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

28. POREZ NA DOBIT

Porezna obaveza Banke izračunava se na temelju računovodstvene dobiti, uzimajući u obzir porezno nepriznate troškove. Stopa poreza na dobit za godine koje su završile 31. decembra 2021. i 31. decembra 2020. je 10%.

Usklađenje između poreza na dobit predstavljenog u poreznom bilansu i računovodstvenom porezu na dobit može se prikazati kako slijedi:

	2020.	2021.
Tekući porez	-1.608	-2.413
Odgođeni porez	621	182
<i>Odgođena porezna imovina</i>	<i>902</i>	<i>343</i>
<i>Odgođene porezne obaveze</i>	<i>-281</i>	<i>-161</i>
Porez na dobit	-987	-2.231

Uticaj komponenti finansijske imovine koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit a koja se odnosi na porez

	Iznos prije poreza	Iznos poreza	Iznos nakon poreza	Iznos prije poreza	Iznos poreza	Iznos nakon poreza
	2020.			2021.		
Rezerva fer vrijednosti	228	-23	205	2,102	-210	1,892
Ostala sveobuhvatna dobit	228	-23	205	2,102	-210	1,892

	2020.	2021.
Dobit prije oporezivanja	12.995	26.961
Porez na dobit po zakonskoj stopi od 10%	1.299	2.696
Efekti:		
Neoporezivi prihodi	-658	-688
Porezno nepriznati rashodi	191	178
Nepriznati dio plaćenog poreza u RS i BD	155	45
Porez na dobit	987	2,231
Efektivna poreska stopa za godinu	7.59%	8.27%

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2021.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

28. POREZ NA DOBIT (NASTAVAK)

Promjena u odgođenoj poreznoj imovini se mogu prikazati kako slijedi:

	2020.	2021.
Stanje na 1. januar	1.092	2.304
Povećanje/smanjenje odgođene porezne imovine – Umanjenje vrijednosti Faza 1; Faza 2	802	320
Povećanje/smanjenje odgođene porezne imovine – Rezerve fer vrijednosti FVOCI	590	46
Povećanje/smanjenje odgođene porezne imovine – Ostalo	-180	-137
Stanje na 31. decembar	2.304	2.533

Promjena u odgođenim poreznim obavezama se mogu prikazati kako slijedi:

	2020.	2021.
Stanje na 1. januar	-463	-475
Povećanje/smanjenje odgođene porezne obaveze – Umanjenje vrijednosti Faza 1; Faza 2	-	-
Povećanje/smanjenje odgođene porezne obaveze – Rezerve fer vrijednosti FVOCI	-92	164
Povećanje/smanjenje odgođene porezne obaveze – Ispravka rezerve fer vrijednosti FVOCI	80	-
Stanje na 31. decembar	-475	-311
Stanje na 31. decembar	1.829	2.222

29. ZARADA PO DIONICI

Osnovna zarada po dionici izračunata je dijeljenjem dobiti koja je na raspolaganju dioničarima sa prosječnim brojem običnih dionica tokom godine.

	2020.	2021.
Neto dobit na raspolaganju dioničarima	12.008	24.730
Prosječan broj običnih dionica tokom godine	864.733	864.733
Osnovna zarada po dionici (BAM)	13,89	28,60

Tokom 2021. i 2020. godine nije bilo efekata razrjeđivanja.

30. TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA

Tokom redovnog poslovanja ostvareno je nekoliko bankarskih transakcija s povezanim stranama. Te su transakcije obavljene pod komercijalnim uslovima i rokovima.

Transakcije sa direktnim vlasnikom

	2020.		2021.	
	Potraživanja	Obaveze	Potraživanja	Obaveze
Steiermarkische Bank und Sparkassen AG, Grac, Austrija	1.014	163.545	1.015	102.639
Ukupno	1.014	163.545	1.015	102.639

	2020.		2021.	
	Prihodi	Rashodi	Prihodi	Rashodi
Steiermarkische Bank und Sparkassen AG, Grac, Austrija	35	2.651	12	2.351
Ukupno	35	2.651	12	2.351

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2021.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

30. TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA (NASTAVAK)

Transakcije sa krajnjim vlasnikom

	2020.		2021.	
	Potraživanja	Obaveze	Potraživanja	Obaveze
Erste Bank der Oesterreichischen Sparkassen AG Beč, Austrija	25.242	1.175	27.957	1.465
Ukupno	25.242	1.175	27.957	1.465

	2020.		2021.	
	Prihodi	Rashodi	Prihodi	Rashodi
Erste Bank der Oesterreichischen Sparkassen AG Beč, Austrija	24	197	1	134
Ukupno	24	197	1	134

Transakcije sa pridruženim društvima

	2020.		2021.	
	Potraživanja	Obaveze	Potraživanja	Obaveze
Sparkasse Leasing d.o.o. Sarajevo, Bosna i Hercegovina	631	2.588	7.556	2.460
Ukupno	631	2.588	7.556	2.460

	2020.		2021.	
	Prihodi	Rashodi	Prihodi	Rashodi
Sparkasse Leasing d.o.o. Sarajevo, Bosna i Hercegovina	331	-	420	143
Ukupno	331	-	420	143

Transakcije sa ostalim povezanim licima

	2020.		2021.	
	Potraživanja	Obaveze	Potraživanja	Obaveze
Erste and Steiermarkische bank d.d, Zagreb, Hrvatska	2.719	58	1.569	471
Erste Bank Akcionarsko Društvo, Novi Sad, Srbija	-	-	33	166
Sparkasse Bank a.d. Skopje, Sjeverna Makedonija	268	-	43	-
Erste Digital GmbH (S IT Solutions AT Spardat GmbH) Beč, Austrija	-	859	-	440
Erste Group Card Processor d.o.o. (vm,MBU), Zagreb, Hrvatska	-	-	-	14
Ukupno	2.987	917	1.645	1.091

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2021.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

30. TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA (NASTAVAK)

Transakcije sa drugim članicama grupacije (nastavak)

	2020.		2021.	
	Prihodi	Rashodi	Prihodi	Rashodi
Erste and Steiermarkische bank d.d, Zagreb, Hrvatska	21	17	19	6
Erste Bank Akcionarsko Društvo, Novi Sad, Srbija	-	-	-	2
Sparkasse Bank a.d. Skopje, Sjeverna Makedonija	-	-	54	-
Erste Group Card Processor d.o.o. (vm,MBU) Zagreb, Hrvatska	-	838	-	850
Erste Digital GmbH (S IT Solutions AT Spardat GmbH Beč, Austrija)	-	1.416	-	1.742
S IT Solutions HR d.o.o, Bjelovar, Hrvatska	-	-	-	-
Ukupno	21	2.271	73	2.600

Naknade Upravi

Naknade članovima Uprave i osobama na ključnim rukovodećim položajima bile su kako slijedi:

	2020.	2021.
Bruto plate	990	953
Ostale naknade	275	105
Naknade članovima Nadzornog odbora	32	36
Ukupno	1.297	1.094

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2021.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. KOMISIONI POSLOVI

Imovina kojom Banka upravlja kao povjerenik za i u ime pojedinaca, zaklada i drugih institucija ne predstavljaju imovinu Banke, stoga nisu uključena u njen izvještaj o finansijskom položaju.

Niže u tabeli analizirana je imovina kojom Banka upravlja za i u ime svojih klijenata:

	2020.	2021.
Kredit		
Pravna lica	14.189	14.056
Stanovništvo	2.351	2.259
	16.540	16.315
Izvori finansiranja		
Agencija za zapošljavanje Federacije Bosne i Hercegovine	14.825	14.683
Ministarstvo ratnih vojnih invalida Zeničko-dobojskog kantona	331	270
Vlada Bosansko-podrinjskog kantona	799	799
Međunarodna agencija za garancije - IGA	326	326
Vlada Zeničko-dobojskog kantona	30	12
Agencija za zapošljavanje Zeničko-dobojskog kantona	110	106
Lutheran World Federation	73	73
Stambeni fond Unsko-sanskog kantona	25	25
Agencija za zapošljavanje Bosansko-podrinjskog kantona	21	21
	16.540	16.315
Neto obaveza	-	-

Banka ne snosi rizik po ovim plasmanima, a za svoje usluge ostvaruje naknadu. Obaveze iz komisionih poslova su plasirane u kredite odobrene kompanijama i fizičkim licima u ime i za račun trećih osoba.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2021.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

32. REGULATORNI KAPITAL I KAPITALNI ZAHTEJEVI

Ciljevi Banke prilikom upravljanja kapitalom, koji je mnogo šira kategorija od "kapitala" iskazanog u izvještaju o finansijskom položaju su sljedeći:

- Usaglasiti se sa zahtjevima vezanim za kapital koji su propisani od strane regulatora na tržištu banaka;
- Osigurati da je Banka u mogućnosti nastaviti sa neograničenim vijekom poslovanja da bi mogla obezbijediti povrat dioničarima, kao i koristi ostalim učesnicima na tržištu; i
- Održavati jaku kapitalnu osnovu koja će podržati razvoj poslovanja Banke.

Od Banke se očekuje da održava adekvatan odnos duga i kapitala. Pokazatelji solventnosti su kao što slijedi:

	2020.	2021.
Dug	1.462.390	1.652.676
Kapital	222.602	245.439
Omjer neto duga i kapitala	6.6	6.7

Adekvatnost kapitala i korištenje neto-kapitala na dnevnoj osnovi prati Uprava Banke, uzimajući u obzir smjernice FBA, koje su razvijene u svrhu supervizije. Zahtijevane informacije se podnose FBA kvartalno.

Banka kroz svoje izvještavanje provodi redoviti monitoring kretanja kapitala, ostvarene stope adekvatnosti, kao i djelovanje svih metodoloških promjena koje imaju utjecaj na kapital.

Regulatorni kapital Banke se sastoji od osnovnog i dopunskog kapitala.

Osnovni kapital Banke (u potpunosti jednak redovnom osnovnom kapitalu) se sastoji od uplaćenih dionica, vlastitih trezorskih dionica, premije dionica, zadržane neraspoređene dobiti i ostalih rezervi formiranih iz dobiti nakon oporezivanja na osnovu odluke Skupštine Banke, neto revalorizacijskih rezervi po osnovu promjena fer vrijednosti imovine (akumulirana sveobuhvatna dobit), umanjen za iznose trezorskih dionica, nematerijalne imovine i odložene porezne imovine.

Dopunski kapital se sastoji od općih umanjenja vrijednosti za kreditni rizik, izračunatih kao 1,25% iznosa izloženosti ponderiranog rizikom, umanjenih za nedostajuće rezerve za kreditne gubitke po regulatornom zahtjevu. Nedostajuće rezerve za kreditne gubitke računaju se u skladu s propisima FBA. Banka računa rezerviranja za kreditne gubitke po FBA metodologiji po svakom ugovoru. Pozitivna razlika se prikazuje kao nedostajuće rezerve za kreditne gubitke.

Propisane minimalne stope kapitala su sljedeće:

- stopa redovnog osnovnog kapitala 6,75%
- stopa osnovnog kapitala 9%
- stopa regulatornog kapitala 12%

Osim regulatorno zadanih minimalnih stopa adekvatnosti Banka je također dužna osigurati zaštitni sloj za očuvanje kapitala koji se mora održavati u obliku redovnog osnovnog kapitala u iznosu od 2,5% ukupnog iznosa izloženosti riziku.

Ukupni ponderirani rizik koji služi za izračun adekvatnosti kapitala uključuje:

- rizik ponderirane aktive i kreditnih ekvivalenata,
- pozicijski, valutni, robni rizik, i
- operativni rizik.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2021.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

32. REGULATORNI KAPITAL I KAPITALNI ZAHTJEVI (NASTAVAK)

Na dan 31. decembra 2021. i 2020. godine Banka je bila usaglašena sa svim eksternim zahtjevima vezanim za kapital. Na dan 31. decembra 2021. godine, adekvatnost kapital Banke iznosila je 18,6% (2020: 18,9%).

	2020.	2021.
Osnovni kapital – Tier 1 kapital		
Plaćeni instrumenti kapitala	86.473	86.473
Premija na dionice	3.000	3.000
Ostale rezerve	45.205	45.205
Zadržana dobit	71.660	83.732
Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit	4.255	2.299
Manje: Nematerijalna imovina	-5.031	-4.606
Manje: Odgođena porezna imovina	-1.677	-1.860
Manje: Značajna ulaganja u subjekte finansijskog sektora	-607	-607
Manje: Odbici od redovnog osnovnog kapitala – ostalo	-	-
Ukupno Osnovni kapital	203.278	213.636
Dopunski kapital - Tier 2 kapital		
Subordinisani dug	9.779	9.779
Odbici od dopunskog kapitala – ostalo	-	-
Ukupno Dopunski kapital	9.779	9.779
Regulatorni kapital	213.057	223.415
Ponderisani kreditni rizik (nerevidirano)	1.044.955	1.121.836
Pozicijski, valutni i robni rizik (nerevidirano)	2.138	3.661
Ponderisani operativni rizik (nerevidirano)	78.258	77.861
Ukupno ponderisani rizici	1.125.351	1.203.358
Adekvatnost kapitala (%)*	18.9	18.6

* Iznosi kapitala i ostalih bilansnih pozicija u prethodnoj tabeli su obračunati u skladu sa regulativom Agencije za bankarstvo FBiH

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA

a) Politika i strategije upravljanja rizicima

Ključna funkcija svake banke je svjesno i selektivno preuzimanje rizika, te profesionalno upravljanje takvim rizicima. Proaktivna politika i strategija upravljanja rizicima Banka ima za cilj uspostaviti uravnotežen omjer preuzetih rizika i povrata kako bi se ostvarili održivi i adekvatni povrati na kapital.

Banka koristi upravljanje rizicima i kontrolne funkcije koje su proaktivne i prilagođene njihovom poslovnom profilu i profilu preuzetih rizika, a koje se temelje na jasnoj strategiji preuzimanja rizika koja je dosljedna poslovnoj strategiji Grupe i fokusirana na rano prepoznavanje i upravljanje rizicima i trendovima. Osim dostizanja internih ciljeva djelotvornog i učinkovitog upravljanja rizicima, razvijene su strukture upravljanja rizicima i kontrolne funkcije Banke kako bi zadovoljile eksterne i regulatorne zahtjeve.

U skladu s poslovnom strategijom Banke, ključni rizici su kreditni, tržišni, operativni te rizik likvidnosti. Banka se također fokusira i na upravljanje makroekonomskim rizikom kao i koncentracijama unutar i između različitih tipova rizika.

b) Upravljanje kreditnim rizikom

Kreditni rizik se odnosi na nemogućnost druge strane da podmiri svoje ugovorne obaveze što rezultira finansijskim gubitkom Banke. Banka je usvojila politiku da posluje samo sa kreditno pouzdanim strankama i da obezbijedi dovoljno kolaterala, gdje se pokaže kao potrebno, kao sredstvo za umanj enje rizika i finansijskih gubitaka.

Izloženost Banke i kategorizacija rizičnosti klijenata se stalno nadgledaju, a ukupna vrijednost zaključenih transakcija je disperzirana između prihvaćenih klijenata. Izloženost kreditima se kontrolira ograničenjima klijenata koje mjesečno pregleda i odobrava Uprava Banke kroz izvještaje koje dostavlja Sektor upravljanja rizicima.

Izuzev za navedeno u tabeli datoj ispod, knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine prikazana u finansijskim izvještajima, umanjena za gubitke po osnovu umanjenja vrijednosti, predstavlja maksimalnu izloženost Banke kreditnom riziku bez uzimanja u obzir vrijednosti prikupljenih kolaterala.

Klasifikacija kreditnog rizika (interni rejting)

Svrha internog rejtinga je obezbjeđivanje ispravnog prikaza kreditnog rizika u portfoliju Banke, te osiguranje ispunjenja Basel II kriterija. Interni rejting ima ključnu ulogu u procesu upravljanja kreditnim rizicima i donošenju odluka. Rejting je važan ulazni parametar za risk rezervacije, cijenu rizika, upravljanja kapitalom i kreditne odluke. Interni rejting je preduslov za bilo koji kreditni zahtjev i/ili odobrenje.

Svi rejting relevantni klijenti i grupe klijenata (odnosno svi dužnici sa dužničkom ili sudužničkom relacijom u odnosu na relevantne izloženosti rizicima i jemci) moraju biti ocijenjeni.

Izračun umanjenja vrijednosti za kreditne gubitke obavlja se na mjesečnoj osnovi, na nivou izloženosti/imovine, u valuti izloženosti. Za izračunavanje rezervi za gubitke primjenjuje se ECL model koji se temelji na pristupu u tri faze koji vodi do 12-mjesečnog ECL ili doživotnog ECL-a.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Pristup na temelju faza (eng. stage) znači da ako finansijska imovina nije priznata kao kupljena ili nastala finansijska imovina umanjene vrijednosti (POCI), tj. finansijska imovina umanjene kreditne vrijednosti pri početnom priznavanju, onda ovisno o statusu umanjenja vrijednosti i procjeni povećanja kreditnog rizika, finansijska imovina se raspoređuje u jednu od sljedećih faza:

1) Faza 1 uključuje:

a) Finansijsku imovinu pri početnom priznavanju, osim:

i) POCI imovine

ii) Imovine čije je početno (bilansno) priznavanje potaknuto prvom upotrebom obavezujuće kreditne obaveze date drugoj ugovornoj strani za koju je došlo do značajnog pogoršanja kreditnog statusa od potpisivanja (početnog priznavanja) te kreditne obaveze, ali koja nije u defaultu u vrijeme takve prve upotrebe

b) Finansijska imovina koja ispunjava uslove niskog kreditnog rizika

c) Finansijska imovina bez značajnog povećanja kreditnog rizika od početnog priznavanja bez obzira na njenu kreditnu kvalitetu.

U fazi 1 rezerve za gubitke kreditnog rizika izračunavaju se kao 12-mjesečni očekivani kreditni gubitak.

2) Faza 2 uključuje finansijsku imovinu sa značajnim povećanjem kreditnog rizika, ali ne i kreditno umanjenu na datum izvještavanja, uključujući početno priznatu imovinu opisanu pod 1) a) ii) iznad.

U fazi 2 rezerve za gubitke kreditnog rizika izračunavaju se kao doživotni očekivani kreditni gubitak.

3) Faza 3 uključuje finansijsku imovinu koja je kreditno umanjena na datum izvještavanja. U trećoj fazi rezerve za kreditni gubitak izračunavaju se kao doživotni očekivani kreditni gubitak. Umanjenje vrijednosti se definiše kao nastanak jednog ili više događaja koji imaju štetan utjecaj na procijenjene buduće novčane tokove finansijske imovine. Svi događaji koji su uključeni u definiciju umanjene kreditne vrijednosti razmatraju se u definiciji defaulta koja se koristi u Banci.

Definicija statusa neispunjavanja obaveza (defaulta) i oporavka

U Banci se primjenjuje sljedeća definicija defaulta: Default je kada jedan ili oba sljedeća događaja nastanu:

- klijent kasni više od 90 dana sa bilo kojom materijalnom kreditnom obavezom, ili
 - smatra se nevjerovatnim da će klijent platiti svoje kreditne obaveze u cijelosti bez realizacije kolaterala.
- Kada je klijent u default-u, to znači da je njegov finansijski instrument kreditno umanjen odnosno u statusu neispunjavanja obaveza te mu se tom prilikom interni rejting "R" dodjeljuje. To dalje znači da su svi finansijski instrumenti klijenta defaultnog klijenta umanjene kreditne vrijednosti. Ako je klijent poboljšao na rejting koji nije default, tada sva njegova finansijska imovina više neće biti kreditno umanjena.
- Materijalnost dospjele kreditne obaveze ocjenjuje se prema pragu, koji je definisan od strane nadležnih regulatornih tijela. Ovaj prag odražava razinu rizika koji nadležno tijelo smatra razumnim.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Definicija statusa neispunjavanja obaveza (defaulta) i oporavka (nastavak)

Definicija neispunjavanja obaveza je promijenjena u tretmanu zajedničke obaveze. Povezano lice se tretira kao klijent u pogledu rizika. Ako povezano lice prelazi 90 DPD onda svi klijenti ovog povezanog lica automatski ne ispunjavaju obaveze. Zajednička kreditna obaveza sa drugim dužnicima i povezana sa jednim od ovih neispunjenih klijenata se posebno procjenjuje, što znači da ako jedan ili više obveznika zajedničke kreditne obaveze kasni sa svojim pojedinačnim izloženostima i ako nakon procjene barem jedan preostali sudužnik može ispuniti obavezu, povezano lice i sudužnik ostaju u radu.

Zajednička kreditna obaveza sa drugim dužnicima i povezana sa jednim od ovih klijenata sa kašnjenjem mora se posebno procijeniti.

Ako svi pojedinačni obveznici povezanih lica kasne sa plaćanjem, sva njihova povezana lica sa istim skupom obveznika (dodijeljeni istoj grupi) automatski se smatraju neispunjenima.

Proces procjene PD-a

Proces procjene PD-ija se vrši u zavisnosti od dostupnih podataka i adekvatnosti samih podataka za određeni portfolio. Shodno tome primjenjuje se procjena cjeloživotnog PD-ija na osnovu metodološkog koncepta matične grupacije. Za portfolio pravnih lica koristi se metoda analize prosječne stope defaulta. Ova se metoda temelji na brojanju svih migracija iz svakog posmatrnog rejtinga u default/ne-default u određenom vremenskom periodu.

EAD

EAD, izloženost prema gubitku, čini ukupna izloženost (iznos) koja je podložna rezervacijama kreditnog rizika u skladu sa MSFI 9. Banka izračun EAD-a razlikuje na bilansnom i vanbilansnom dijelu. Generalno, u obzir se uzima bruto amortizirani trošak (GCA) i potencijalna buduća izloženost koja je najbolja procjena izdataka potrebnih u odnosu na bezuslovno obavezano buduće zaduživanje ili druge vanbilansne stavke kao što su garancije / akreditivi. Potencijalna buduća izloženost se procjenjuje koristeći faktor kreditne pretvorbe (CCF), koji se može definisati kao pokazatelj iskorištenosti za vanbilansne stavke kao što su garancije, akreditivi i instrumenti s karakteristikama kreditne linije (npr. tekući račun debitne ili kreditne kartice), što predstavlja neizvjesnosti iznosa koji se priznaje kao vanbilansna rezerva, kojim se bavi raznim sredstvima u skladu s okolnostima.

U procjeni potencijalne buduće izloženosti, Banka procjenjuje vrijeme i iznos potencijalnih novčanih odliva. Gdje je učinak vremenske vrijednosti novca značajan, iznos rezervisanja treba je sadašnja vrijednost troškova za koje se očekuje da će biti potrebni za podmirenje obaveze.

Procjena potencijalne buduće izloženosti se diferencira za dio portfolia za koji se u obzir uzimaju očekivani novčani tokovi iz otplatnog plana te za onaj dio portfolia za koji isto nije primjenljivo.

LGD

Parametar LGD (loss given default) opisuje postotak nepodmirenih obaveza u trenutku neplaćanja (EAD) u slučaju neplaćanja. Generalni pristup je da se parametar Loss Given Default (LGD) procjenjuje na temelju pokazatelja oporavka migracije matrice. LGD koji Banka koristi za izračunavanje gubitaka zbog umanjenja vrijednosti kredita i drugih potraživanja baziran je na homogenim grupama, a na kraju se izračunava na nivou aktive, uzimajući u obzir preostali rok dospijeca sredstva, kao i karakteristike segmenta za koji se aktiva odnosi. Pored toga, za neisplaćene izloženosti Banka primjenjuje strožije LGD vrijednosti od izračunatih za određene segmente portfolija stanovništva, obzirom da je uzorak bio prilično mali.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2021.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Podaci o budućim događajima

Banka za mjerenje ECL koristi općeprihvaćene podatke o budućim događajima. Da bi uključila različite makro scenarije, Banka je koristila tri različita scenarija (pad, osnovni, rast). Ovi scenariji su dobiveni od Erste Grupe.

Scenarij	Vjerovatnoće scenarija		
	Godina 1	Godina 2	Godina 3
	2021	2022	2023
Pad	55%	55%	55%
Osnovni	40%	40%	40%
Rast	5%	5%	5%

Scenarij	Stopa rasta GDP-a		
	Godina 1	Godina 2	Godina 3
	2021	2022	2023
Pad	-1.23%	-0.25%	-0.29%
Osnovni	4.50%	3.20%	3.30%
Rast	5.83%	4.53%	4.63%

Scenarij	Stopa inflacije		
	Godina 1	Godina 2	Godina 3
	2021	2022	2023
Pad	-2.20%	-0.03%	0.62%
Osnovni	3.40%	1.50%	1.80%
Rast	4.28%	2.38%	2.68%

Scenarij	Stopa nezaposlenosti		
	Godina 1	Godina 2	Godina 3
	2021	2022	2023
Pad	25.36%	24.92%	24.74%
Osnovni	17.30%	16.80%	16.60%
Rast	16.83%	16.33%	16.13%

Vjerovatnoće za tri scenarija (pad, osnovni, rast) izračunavaju se u koordinaciji sa Erste Grupom. Za period 2021-2023 korištene makrovarijable su preuzete od Erste Grupe.

Grupisanje finansijske imovine mjerene na kolektivnom pristupu

Grupisanje finansijske imovine mjerene na kolektivnom pristupu se primjenjuje u slučajevima:

- Kada nema objektivnih dokaza o umanjenju vrijednosti ili
- Kada postoje dokazi o umanjenju vrijednosti, ali izloženosti nije pojedinačno značajna.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Podaci o budućim događajima(nastavak)

Grupisanje finansijske imovine mjerene na individualnom pristupu

Grupisanje finansijske imovine mjerene na individualnom pristupu se vrši na osnovu važećih regulatornih smjernica koje definišu prag značajnosti za izloženosti koje se smatraju pojedinačno značajnim.

U slučaju Sparkasse Bank d.d. BiH ovaj prag iznosi 150 hiljada BAM. Individualno značajna izloženost se individualno testira na objektivni dokaz o umanjenju.

Metodologija za POCI

POCI imovina nije dio prijenosa u fazama bez obzira na promjenu klijenta u kreditnom riziku nakon početnog priznavanja POCI imovine, POCI imovina podliježe očekivanim doživotnim kreditnim gubicima od početnog priznavanja do potpunog deprižnavanja. Nadalje, očekivani doživotni kreditni gubici, koji se očekuju na datum početnog priznavanja POCI imovine, moraju se uzeti u obzir pri izračunu fer vrijednosti imovine na taj datum i ne priznaju se kao rezerve za kreditne gubitke (dok naknadne promjene u tim prvobitnim očekivanjima rezultiraju samo priznavanjem rezervi za kreditne gubitke samo ako rezultiraju nižim očekivanjima u odnosu na datum početka, dok se oni koji rezultiraju boljim očekivanjima u odnosu na datum početka priznavanja priznaju kao povećanje bruto knjigovodstvene vrijednosti POCI imovine). Zbog svih tih razloga, POCI se definiše kao "faza" sam po sebi, budući da se POCI imovina nikada nije u potpunosti ponašala ni kao imovina faze 3, niti kao imovina faze 2 ili 1, bez obzira na promjene u kreditnom riziku klijenta nakon početnog priznavanja.

Značajno povećanje kreditnog rizika (Significant increase of credit risk – SICR)

Banka zasniva svoju procjenu značajnog povećanja kreditnog rizika na osnovu redovne mjesečne procjene kvalitativnih i/ili kvantitativnih pokazatelja kreditnog boniteta klijenata. Kvalitativni elementi uključuju indikatore koji su rezultat redovnog procesa praćenja klijenata kroz sistem ranog upozorenja klijenata (eng. skr. EWS) kao i druge elemente (npr. dane kasnjenja) i podatke dostupne Banci. Kvantitativni elementi se oslanjaju na praćenje apsolutne i relativne promjene vjerovatnoće defaulta komitenta u odnosu počevši od datuma inicijalnog priznavanja određenog finansijskog plasmana.

Kreditna izloženost

U kreditnu izloženost uvršteni su svi finansijski instrumenti kojima Banka raspolaže osim novca u blagajni i stanja na računima kod CBBH.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Minimalne stope za očekivane kreditne gubitke

Kao što je opisano u Napomeni 2. Odluka o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka (u daljem tekstu „Odluka“) propisuje minimalne stope ispravke vrijednosti za kreditne gubitke po različitim nivoima.

Kada je riječ o vrijednosti očekivanih kreditnih gubitaka izračunatoj u skladu s metodologijom Banka će primijeniti minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka definirane u ovom odjeljku, koristeći onu koja je veća od sljedećih vrijednosti:

- vrijednost očekivanih kreditnih gubitaka izračunata u skladu sa internom metodologijom
- vrijednost očekivanih kreditnih gubitaka izračunata korištenjem minimalnih stopa očekivanih kreditnih gubitaka kako je definirano u Odluci.

Minimalne stope su prikazane ispod.

Minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka za fazi 1

Za izloženosti klasifikovane u nivo kreditnog rizika 1, Banka treba da utvrdi i evidentira u svojim knjigama očekivane kreditne gubitke u najmanje datim iznosima:

1. za izloženosti sa malim kreditnim rizikom - 0,1% izloženosti,
2. za izloženosti prema centralnim vladama i centralnim bankama izvan Bosne i Hercegovine, koje imaju kreditnu ocjenu priznate vanjske institucije za procjenu kreditnog rejtinga, a koje su u skladu sa članom 69. Odluke o izračunavanju kapitala banke svrstane u srednji kreditni kvalitet 3 i 4 - 0,1% izloženosti,
3. za izloženosti prema bankama i drugim subjektima iz finansijskog sektora koji imaju kreditnu procjenu priznate eksterne institucije za ocjenu kreditnog rejtinga koji su, u skladu sa članom 69. Odluke o izračunavanju kapitala banke, klasifikovani u nivoe kreditnog kvaliteta 1, 2 ili 3 - 0,1% izloženosti,
4. za sve ostale izloženosti - 0,5% izloženosti.

Očekivani kreditni gubitak za izloženosti u vidu gotovine u blagajni i gotovine u banci iznosi 0%, pod uslovom da su ispunjeni svi uslovi koji se odnose na zaštitu imovine propisani podzakonskim aktom kojim se uređuje sistem internih kontrola u Banci.

Minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka za fazi 2

Za izloženosti klasifikovane u nivo kreditnog rizika 2, Banka treba da utvrdi i evidentira u svojim knjigama očekivane kreditne gubitke u iznosu većem od 5% izloženosti.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2021.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka za fazi 3

Za izloženosti klasifikovane u nivo 3 kreditnog rizika, Banka treba da utvrdi i evidentira u svojim knjigama očekivane kreditne gubitke u iznosima definiranim u Tabeli 1 ili Tabeli 2, kao minimum.

Minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka za izloženosti osigurane prihvatljivim kolateralom:

Br.	Dani kašnjenja	Minimalni očekivani kreditni gubitak
1.	Do 180 dana	15%
2.	od 181 do 270 dana	25%
3.	od 271 do 365 dana	40%
4.	od 366 do 730 dana	60%
5.	od 731 do 1460 dana	80%
6.	preko 1460 dana	100%

Minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka za izloženosti koje nisu osigurane prihvatljivim kolateralom:

Br.	Dani kašnjenja	Minimalni očekivani kreditni gubitak
1.	do 180 dana	15%
2.	od 181 do 270 dana	45%
3.	od 271 do 365 dana	75%
4.	od 366 do 456 dana	85%
5.	preko 456 dana	100%

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2021.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka za fazi 3 (nastavak)

Banka utvrđuje minimalne očekivane kreditne gubitke u skladu sa dijagramom ispod:

<i>Izloženost djelomično osigurana prihvatljivim kolateralom</i>		<i>Osigurani dio</i>
<i>Exposure partially secured by an acceptable collateral</i>	<i>Očekivani gubici u skladu sa tabelom 1</i>	
<i>Izloženost djelomično osigurana prihvatljivim kolateralom</i>	<i>Osigurani dio</i>	<i>Expected losses in accordance with Table 1</i>
<i>Izloženost potpuno osigurana prihvatljivim kolateralom</i>		

Ako je Banka preduzela relevantne pravne radnje i ako može dokumentovati vjerovatnoću naplate od prihvatljivog kolaterala tokom naredne tri godine, ne mora povećati nivo očekivanih kreditnih gubitaka preko 80% izloženosti. Stoga procjena budućih novčanih tokova od prihvatljivog kolaterala svedena na sadašnju vrijednost mora biti veća od 20% takve izloženosti.

U slučaju da Banka ne uspije naplatiti potraživanja u periodu od tri godine, morat će evidentirati u svojim knjigama očekivane kreditne gubitke u iznosu od 100% izloženosti.

U slučaju restrukturiranih izloženosti, Banka će, tokom svakih 12 mjeseci perioda oporavka, održavati očekivane kreditne gubitke na istom nivou pokrića koji je formiran nakon odobrenja za restrukturiranje, koji ne može biti manji od 15% izloženosti.

Banka je dužna da u svojim knjigama utvrdi i evidentira očekivane kreditne gubitke u iznosu od 100% izloženosti za svako treće i naknadno restrukturiranje prethodno restrukturirane izloženosti, koja je u trenutku restrukturiranja bila klasifikovana u fazu 3 ili u imovinu POCI-a, osim za situacije u kojima je Banka preduzela relevantne pravne radnje i ako može dokumentovati vjerovatnoću naplate od prihvatljivog kolaterala tokom naredne tri godine, ne mora povećati nivo očekivanih kreditnih gubitaka preko 80% izloženosti.

Za izloženosti kod kojih klijent nije ispunio svoje obaveze prema Banci u roku od 60 dana od dana zahtjeva za plaćanjem po prethodno izdanoj garanciji, najkasnije, Banka će biti dužna utvrditi i evidentirati u svojim knjigama očekivane kreditne gubitke u iznos od 100%, osim u situacijama kada je Banka preduzela relevantne pravne radnje i ako može dokumentovati vjerovatnoću naplate od prihvatljivog kolaterala tokom naredne tri godine, tada ne mora povećati nivo očekivanih kreditnih gubitaka preko 80% izloženosti.

Za NPL-ove se smatra da postoji neizvjesnost naplate prihoda od kamata, pa će se stoga priznavanje ove imovine u bilansu uspjeha odgoditi do njihove naplate. Takva potraživanja od kamata evidentirat će se u knjigama Banke do njihove naplate.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka za potraživanja od kupaca, potraživanja od faktoringa i finansijskog lizinga, kao i ostala potraživanja.

Stope očekivanih kreditnih gubitaka za potraživanja od kupaca, potraživanja od faktoringa i finansijskog lizinga, kao i ostala potraživanja date su ispod:

Minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka

Br.	Dani kašnjenja	Minimalni očekivani kreditni gubitak
1.	bez kašnjenja u materijalno značajnom iznosu	0,5%
2.	do 30 dana	2%
3.	od 31 do 60 dana	5%
4.	od 61 do 90 dana	10%
5.	od 91 do 120 dana	15%
6.	od 121 do 180 dana	50%
7.	od 181 do 365 dana	75%
8.	preko 365 dana	100%

Pri određivanju broja dana kašnjenja za potraživanja, Banka će uzeti u obzir neizvršenje obaveza u otplati obaveza prema banci u materijalno značajnom iznosu.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2021.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Usklađenje između bruto i neto knjigovodstvene vrijednosti različitih komponenti kreditne izloženosti

2021.	Izloženost kreditnom riziku	Rezervisanja	Rezerve fer vrijednosti	Neto knjigovodstvena vrijednost
Ostali depoziti po viđenju	34.033	-347	-	33.686
Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz BU	-	-	-	-
Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz OSD	161.929	-162	1.776	163.705
Dužnički vrijednosni papiri	161.929	-162	1.776	163.705
Finansijska imovina po amortiziranom trošku	1.362.231	-85.553	-	1.276.678
Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	74.310	-145	-	74.165
Kredit i potraživanja od klijenata	1.287.921	-85.408	-	1.202.513
Potencijalne kreditne obaveze	432.526	-7.551	-	424.975
Ukupno	1.990.719	-93.613	1.776	1.899.044

2020.	Izloženost kreditnom riziku	Rezervisanja	Rezerve fer vrijednosti	Neto knjigovodstvena vrijednost
Ostali depoziti po viđenju	30.632	-47	-	30.585
Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz BU	-	-	-	-
Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz OSD	159.257	-74	3.881	163.137
Dužnički vrijednosni papiri	159.257	-74	3.881	163.137
Finansijska imovina po amortiziranom trošku	1.241.448	-83.337	-	1.158.111
Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	64.342	-73	-	64.269
Kredit i potraživanja od klijenata	1.177.106	-83.264	-	1.093.842
Potencijalne kreditne obaveze	357.702	-6.533	-	351.169
Ukupno	1.789.039	-89.991	3.881	1.703.002

Napomene uz finansijske izvještaje

za godinu završenu 31. decembra 2021.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po pripadnosti (poslovnom segmentu) i finansijskom instrumentu

2021.	Ostali depoziti po viđenju	Finansijska imovina koja se mjeri po FV kroz BU	Finansijska imovina koja se mjeri po FV kroz OSD	Finansijska imovina po amortiziranom trošku			Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	Potencijalne kreditne obaveze	Ukupno
				Kreditni i potraživanja od kreditnih institucija	Kreditni i potraživanja od kreditnih institucija	Kreditni i potraživanja od klijenata			
Države	-	-	161.929	-	6.003	-	-	860	168.792
Kreditne institucije	34.033	-	-	74.310	-	-	13	3.776	112.132
Ostale finansijske institucije	-	-	-	-	12.278	-	-	1.303	13.581
Nefinansijske institucije	-	-	-	-	647.208	6.657	6.657	394.756	1.048.621
Stanovništvo	-	-	-	-	615.762	-	-	31.831	647.593
Ukupno	34.033	-	161.929	74.310	1.281.251	6.670	6.670	432.526	1.990.719

2020.	Ostali depoziti po viđenju	Finansijska imovina koja se mjeri po FV kroz BU	Finansijska imovina koja se mjeri po FV kroz OSD	Finansijska imovina po amortiziranom trošku			Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	Potencijalne kreditne obaveze	Ukupno
				Kreditni i potraživanja od kreditnih institucija	Kreditni i potraživanja od kreditnih institucija	Kreditni i potraživanja od klijenata			
Države	-	-	159.257	-	6.002	-	-	814	166.073
Kreditne institucije	30.632	-	-	64.342	-	-	9	3.277	98.260
Ostale finansijske institucije	-	-	-	-	8.062	-	-	1.251	9.313
Nefinansijske institucije	-	-	-	-	571.468	5.922	5.922	321.780	899.170
Stanovništvo	-	-	-	-	585.643	-	-	30.580	616.223
Ukupno	30.632	-	159.257	64.342	1.171.175	5.931	5.931	357.702	1.789.039

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2021.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po industriji i finansijskom instrumentu

2021	Ostali depoziti po viđenju	Finansijska imovina koja se mjeri po FV kroz BU	Finansijska imovina koja se mjeri po FV kroz OSD	Finansijska imovina po amortiziranom trošku			Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	Potencijalne kreditne obaveze	Ukupno
				Kreditni i potraživanja od kreditnih institucija	Kreditni i potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	Kreditni i potraživanja od klijenata			
I. Prirodni resursi i roba	-	-	-	-	54.322	2.377	22.923		79.622
II. Snabdijevanje energijom	-	-	-	-	40.814	291	20.246		61.351
III. Građevina i građevinski materijali	-	-	-	-	123.447	491	132.048		255.986
IV. Automobilska industrija	-	-	-	-	16.227	271	18.822		35.320
V. Ciklični potrošački proizvodi	-	-	-	-	142.660	636	65.957		209.253
VI. Neciklični potrošački proizvodi	-	-	-	-	108.232	-	36.043		144.275
VII. Proizvodnja mašina	-	-	-	-	19.675	-	8.998		28.673
VIII. Prijevoz i skladištenje	-	-	-	-	53.050	39	39.917		93.006
IX. Telekomunikacije, mediji i tehnologija	-	-	-	-	23.763	2.552	23.375		49.690
X. Zdravstvo i usluge	-	-	-	-	21.126	-	22.118		43.244
XI. Hotelijerstvo, igre na sreću i zabava	-	-	-	-	40.439	-	6.593		47.032
XII. Nekretnine	-	-	-	-	10.642	-	232		10.874
XIII. Javni sektor	-	-	161.929	-	6.003	-	-		167.932
XIV. Finansijske usluge	34.033	-	-	74.310	12.786	13	5.114		126.256
XV. Stanovništvo	-	-	-	-	608.065	-	30.140		638.205
Ukupno	34.033	-	161.929	74.310	1.281.251	6.670	432.526		1.990.719

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2021.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po industriji i finansijskom instrumentu (nastavak)

2020	Ostali depoziti po viđenju	Finansijska imovina koja se mjeri po FV kroz BU	Finansijska imovina koja se mjeri po FV kroz OSD	Finansijska imovina po amortiziranom trošku			Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	Potencijalne kreditne obaveze	Ukupno
				Kreditni i potraživanja od kreditnih institucija	Kreditni i potraživanja od klijenata				
Poljoprivreda i šumarstvo	-	-	-	-	7.608	-	612	-	8.220
Rudarstvo	-	-	-	-	12.289	934	1.094	-	14.317
Proizvodnja	-	-	-	-	159.548	2379	63.488	-	225.415
Snabdijevanje energijom i vodom	-	-	-	-	14.285	166	7.391	-	21.842
Građevina i građevinski materijali	-	-	-	-	57.642	-	91.996	-	149.638
Trgovina	-	-	-	-	232.094	1669	109.759	-	343.522
Transport i komunikacije	-	-	-	-	41.225	-	26.404	-	67.629
Ugostiteljstvo	-	-	-	-	12.334	-	859	-	13.193
Finansijske i usluge osiguranja	30.632	-	-	64.342	8.521	9	4.868	-	108.372
Nekretnine	-	-	-	-	7.878	-	600	-	8.478
Usluge	-	-	-	-	1.454	-	2.427	-	3.881
Javni sektor	-	-	159.257	-	6.008	-	-	-	165.265
Obrazovanje, zdravstvo i umjetnost	-	-	-	-	12.050	-	8.532	-	20.582
Stanovništvo	-	-	-	-	576.676	-	28.864	-	605.540
Ostalo	-	-	-	-	21.563	774	10.808	-	33.145
Ukupno	30.632	-	159.257	64.342	1.171.175	5.931	357.702	-	1.789.039

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2021.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po industriji i finansijskom instrumentu

2021.	Finansijska imovina			Finansijska imovina po amortiziranom trošku			Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	Potencijalne kreditne obaveze	Ukupno
	Ostali depoziti po viđenju	Finansijska imovina koja se mjeri po FV kroz BU	Finansijska imovina koja se mjeri po FV kroz OSD	Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	Kredit i potraživanja od potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	Klijenata			
Poljoprivreda i šumarstvo	-	-	-	-	6.336	-	-	722	7.058
Rudarstvo	-	-	-	-	9.316	-	-	413	9.729
Proizvodnja	-	-	-	-	181.306	2.320	69.945	253.571	
Snabdijevanje energijom i vodom	-	-	-	-	22.185	291	9.959	32.435	
Građevina i građevinski materijali	-	-	-	-	54.633	491	95.552	150.676	
Trgovina	-	-	-	-	247.346	1.272	150.721	399.339	
Transport i komunikacije	-	-	-	-	68.004	2.283	48.219	118.506	
Ugostiteljstvo	-	-	-	-	19.343	-	771	20.114	
Finansijske i usluge osiguranja	34.033	-	-	74.310	12.786	13	5.098	126.240	
Nekretnine	-	-	-	-	10.066	-	200	10.266	
Usluge	-	-	-	-	4.018	-	474	4.492	
Javni sektor	-	-	161.929	-	13.021	-	3.621	178.571	
Obrazovanje, zdravstvo i umjetnost	-	-	-	-	24.826	-	16.691	41.517	
Stanovništvo	-	-	-	-	608.065	-	30.140	638.205	
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	
Ukupno	34.033	-	161.929	74.310	1.281.251	6.670	432.526	1.990.719	

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2021.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po industriji i finansijskom instrumentu

2020..	Ostali depoziti po viđenju	Finansijska imovina koja se mjeri po FV kroz BU	Finansijska imovina koja se mjeri po FV kroz OSD	Finansijska imovina po amortiziranom trošku			Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	Potencijalne kreditne obaveze	Ukupno
				Kreditni i potraživanja od kreditnih institucija	Kreditni i potraživanja od klijenata				
Poljoprivreda i šumarstvo	-	-	-	-	7.608	-	-	612	8.221
Rudarstvo	-	-	-	-	12.289	934	-	1.094	14.318
Proizvodnja	-	-	-	-	159.548	2379	-	63.488	225.415
Snabdijevanje energijom i vodom	-	-	-	-	14.285	166	-	7.391	21.842
Građevina i građevinski materijali	-	-	-	-	57.642	-	-	91.996	149.637
Trgovina	-	-	-	-	232.094	1669	-	109.759	343.522
Transport i komunikacije	-	-	-	-	41.225	-	-	26.404	67.629
Ugostiteljstvo	-	-	-	-	12.334	-	-	859	13.193
Finansijske i usluge osiguranja	30.632	-	-	64.342	8.521	9	-	4.868	108.372
Nekretnine	-	-	-	-	7.878	-	-	600	8.478
Usluge	-	-	-	-	1.454	-	-	2.427	3.881
Javni sektor	-	-	159.257	-	6.008	-	-	-	165.265
Obrazovanje, zdravstvo i umjetnost	-	-	-	-	12.050	-	-	8.532	20.582
Stanovništvo	-	-	-	-	576.676	-	-	28.864	605.539
Ostalo	-	-	-	-	21.563	774	-	10.808	33.146
Ukupno	30.632	-	159.257	64.342	1.171.175	5.931	357.702	1.789.039	

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2021.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po industriji i fazi

2021.	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Izloženost kreditnom riziku (AG i OSD)	Garancije akreditivi i okviri	Ukupno
Pojgojpriveda i šumarstvo	3.346	3.149	128	-	6.623	435	7.058
Rudarstvo	9.493	-	73	-	9.566	163	9.729
Proizvodnja	187.736	26.509	2.097	383	216.725	36.844	253.569
Snabdijevanje energijom i vodom	15.390	11.076	-	-	26.466	5.970	32.436
Gradevina i gradevinski materijali	54.852	11.163	1.261	-	67.276	83.400	150.676
Trgovina	262.712	21.605	5.774	720	290.811	108.529	399.340
Transport i komunikacije	73.158	13.661	1.609	164	88.592	29.914	118.506
Ugostiteljstvo	9.284	10.286	53	5	19.628	485	20.113
Finansijske i usluge osiguranja	119.862	1.314	-	-	121.176	5.064	126.240
Nekretnine	3.998	6.228	39	-	10.265	-	10.265
Usluge	3.429	831	-539	-	3.721	233	3.954
Javni sektor	174.770	2.857	25	34	177.686	885	178.571
Obrazovanje, zdravstvo i umjetnost	15.247	14.236	1.402	45	30.930	11.127	42.057
Stanovništvo	530.806	57.390	49.016	993	638.205	-	638.205
Ukupno	1.464.083	180.305	60.938	2.344	1.707.670	283.049	1.990.719
2021.	Faza 1	Faza 2	Faza 3				Ukupno
Garancije akreditivi i okviri	255.224	27.703				122	283.049
Ukupno	255.224	27.703				122	283.049

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2021.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po industriji i fazi (nastavak)

2020.	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Izloženost kreditnom riziku (AC i OSD)	Garancije akreditivi i okviri	Ukupno
Poljoprivreda i šumarstvo	7.065	421	264	-	7.750	470	8.220
Rudarstvo	12.307	1.612	140	53	14.112	207	14.319
Proizvodnja	159.979	28.179	2.691	217	191.066	34.349	225.415
Snabdijevanje energijom i vodom	15.085	409	1	-	15.495	6.347	21.842
Građevina i građevinski materijali	59.937	12.986	1.025	-	73.948	75.689	149.637
Trgovina	220.437	36.850	7.994	540	265.821	77.701	343.522
Transport i komunikacije	33.567	14.405	2.029	139	50.140	17.488	67.628
Ugostiteljstvo	-	12.539	395	-	12.934	259	13.193
Finansijske i usluge osiguranja	103.844	-	-	-	103.844	4.528	108.372
Nekretnine	1.527	6.561	389	-	8.477	-	8.477
Usluge	1.253	1.067	-	-	2.320	1.561	3.881
Javni sektor	165.265	-	-	-	165.265	-	165.265
Obrazovanje, zdravstvo i umjetnost	3.920	8.936	781	-	13.637	6.945	20.582
Stanovništvo	502.975	58.081	43.810	674	605.540	-	605.540
Ostalo	18.732	7.329	280	31	26.372	6.774	33.146
Ukupno	1.305.893	189.375	59.799	1.654	1.556.721	232.318	1.789.039
2020.	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno			
Garancije akreditivi i okviri	205.654	26.662	2	232.318			
Ukupno	205.654	26.662	2	232.318			

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2021.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po fazi

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno
Izloženost kreditnom riziku 31. decembar 2021.	1.464.083	180.305	60.938	2.344	1.707.670
Udio u ukupnoj izloženosti kreditnom riziku	85,74%	10,56%	3,56%	0,14%	100,00%
Izloženost kreditnom riziku 31. decembar 2020.	1.305.865	189.374	59.799	1.652	1.556.690
Udio u ukupnoj izloženosti kreditnom riziku	83,89%	12,17%	3,84%	0,11%	100,00%

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2021.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po regiji i fazi

2021.	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Izloženost kreditnom riziku (AC i FVOCI)	Garancije akreditivi i okviri	Ukupno
Tržište Erste Grupe	86.541	-	-	-	86.541	3.551	90.092
Austrija	72.799	-	-	-	72.799	3.551	76.350
Češka	-	-	-	-	-	-	-
Hrvatska	13.709	-	-	-	13.709	-	13.709
Srbija	33	-	-	-	33	-	33
Ostale zemlje EU	91.560	-	-	-	91.560	-	91.560
Slovenija	-	-	-	-	-	-	-
Ostale EU države	91.560	-	-	-	91.560	-	91.560
Tržišta u razvoju	1.285.982	180.305	60.938	2.344	1.529.569	279.498	1.809.067
BiH	1.285.982	180.305	60.938	2.344	1.529.569	279.498	1.809.067
Ukupno	1.464.083	180.305	60.938	2.344	1.707.670	283.049	1.990.719
2020.	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Izloženost kreditnom riziku (AC i FVOCI)	Garancije akreditivi i okviri	Ukupno
Tržište Erste Grupe	82.117	-	-	-	82.117	3.277	85.394
Austrija	68.325	-	-	-	68.325	3.277	71.602
Češka	-	-	-	-	-	-	-
Hrvatska	13.776	-	-	-	13.776	-	13.776
Srbija	16	-	-	-	16	-	16
Ostale zemlje EU	86.217	-	-	-	86.217	-	86.217
Slovenija	-	-	-	-	-	-	-
Ostale EU države	86.217	-	-	-	86.217	-	86.217
Tržišta u razvoju	1.137.464	189.357	59.697	1.652	1.388.170	229.040	1.617.210
BiH	1.137.558	189.376	59.801	1.653	1.388.388	229.040	1.617.428
Ukupno	1.305.892	189.376	59.801	1.653	1.556.722	232.317	1.789.039

Napomene uz finansijske izvještaje

za godinu završenu 31. decembra 2021.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po finansijskim instrumentima i kolateralima

2021.	Kolateralizirano od					MSFI9 relevantno			
	Izloženost kreditnom riziku	Kolaterali ukupno	Garancije	Nekretnine	Ostalo	Izloženost kreditnom riziku umanjena za kolateral	Nije dospjelo niti je umanjena vrijednost	Dospjelo, ali nije umanjena vrijednost	Umanjena vrijednost
Ostali depoziti po viđenju	34.033	-	-	-	-	34.033	34.033	-	-
Finansijska imovina koja se drži radi trgovanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz OSD	161.929	-	-	-	-	161.929	161.929	-	-
Finansijska imovina po amortiziranom trošku	1.362.231	476.982	11.628	388.407	76.947	885.249	1.265.666	33.462	63.103
Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	74.310	-	-	-	-	74.310	74.310	-	-
Kredit i potraživanja od klijenata	1.287.921	476.982	11.628	388.407	76.947	810.939	1.191.356	33.462	63.103
Potencijalne kreditne obaveze	432.526	25.672	4.066	16.103	5.503	406.854	152.368	-	12
Ukupno	1.990.719	502.654	15.694	404.510	82.450	1.488.065	1.613.996	33.462	63.115

2020.	Kolateralizirano od					MSFI9 relevantno			
	Izloženost kreditnom riziku	Kolaterali ukupno	Garancije	Nekretnine	Ostalo	Izloženost kreditnom riziku umanjena za kolateral	Nije dospjelo niti je umanjena vrijednost	Dospjelo, ali nije umanjena vrijednost	Umanjena vrijednost
Ostali depoziti po viđenju	30.632	-	-	-	-	30.632	30.632	-	-
Finansijska imovina koja se drži radi trgovanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz OSD	159.257	-	-	-	-	159.257	159.257	-	-
Finansijska imovina po amortiziranom trošku	1.241.448	414.221	5.505	367.975	40.741	827.227	1.147.529	32.771	61.148
Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	64.342	-	-	-	-	64.342	64.342	-	-
Kredit i potraživanja od klijenata	1.177.106	414.221	5.505	367.975	40.741	762.885	1.083.187	32.771	61.148
Potencijalne kreditne obaveze	357.702	19.574	15.137	4.436	4.436	338.128	124.787	564	305.060
Ukupno	1.789.039	433.795	5.505	383.112	45.177	1.355.244	1.462.205	33.335	366.208

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2021.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Informacije o kvalitetnim izloženostima i nekvalitetnim izloženostima

2021.	Faza	Centralna banka	Države	Kreditne institucije	Ostale finansijske institucije	Nefinansijske institucije	Domaćinstva	Ukupno
Prihodujuća izloženost	Faza 1	34.033	168.792	78.099	12.267	888.245	537.838	1.719.274
	Nije dospjelo ili u kašnjenju ≤ 30 dana				1.314	139.335	57.085	197.734
	Faza 2							
	Faza 3							
	POCI					4	166	170
	Faza 1					30		30
Kašnjenje > 30 dana ≤ 90 dana	Faza 2					8.283	1.992	10.275
	Faza 3							
	POCI							
Malo vjerovatno da će platiti nedospjeli ili kašnjenje ≤ 90 dana	Faza 3					2.492	2.180	4.672
	POCI					543	481	1.024
Kašnjenje > 90 dana ≤ 180 dana	Faza 3					919	2.140	3.059
	POCI					9	44	53
Neprihodojuća izloženost	Kašnjenje > 180 dana ≤ 1 godine					1.208	4.669	5.877
	POCI						89	89
Kašnjenje > 1 godine ≤ 5 godina	Faza 3					6.201	28.159	34.360
	POCI					539	272	811
Kašnjenje > 5 godina	Faza 3					648	12.444	13.092
	POCI					165	34	199
Ukupno								1.990.719

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2021.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Informacije o kvalitetnim izloženostima i nekvalitetnim izloženostima

2020.	Faza	Centralna banka	Države	Kreditne institucije	Ostale finansijske institucije	Nefinansijske institucije	Domaćinstva	Ukupno
Prihodujuća izloženost	Faza 1	-	166.073	98.260	8.787	730.684	507.735	1.511.540
	Faza 2	-	-	-	526	149.688	59.874	210.089
	Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
	POCI	-	-	-	-	87	185	272
	Faza 1	-	-	-	-	7	-	7
	Faza 2	-	-	-	-	3.013	2.936	5.949
	Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
	POCI	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 3	-	-	-	-	1.877	2.166	4.043
	POCI	-	-	-	-	-	-	-
Neprihodujuća izloženost	Malo vjerovatno da će platiti nedospjeli ili kašnjenje <= 90 dana	-	-	-	-	229	358	587
	Faza 3	-	-	-	-	33	1.838	1.872
	POCI	-	-	-	-	0	33	34
	Faza 3	-	-	-	-	2.111	5.767	7.878
	POCI	-	-	-	-	20	42	62
	Faza 3	-	-	-	-	7.105	24.331	31.436
	POCI	-	-	-	-	445	105	550
	Faza 3	-	-	-	-	3.722	10.852	14.573
	POCI	-	-	-	-	147	-	147
							Ukupno	1.789.039

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2021.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Informacije o kvalitetnim izloženostima i nekvalitetnim izloženostima – umanjenja vrijednosti

2021.	Faza	Centralna banka	Države	Kreditne institucije	Ostale finansijske institucije	Nefinansijske institucije	Domaćinstva	Ukupno
Prihodujuća izloženost	Faza 1	-347	-236	-164	-270	-13.247	-3.623	-17.887
	Faza 2	-	-	-	-66	-12.460	-6.448	-18.974
	Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
	POCI	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 1	-	-	-	-	-1	-24	-25
	Faza 2	-	-	-	-	-1	-	-1
	Faza 3	-	-	-	-	-1.562	-621	-2.183
	POCI	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 1	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 2	-	-	-	-	-	-	-
Neprihodujuća izloženost	Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
	POCI	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 1	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 2	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
	POCI	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 1	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 2	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
	POCI	-	-	-	-	-	-	-
Nije dospjelo ili u kašnjenju <= 30 dana	Faza 1	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 2	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
	POCI	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 1	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 2	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
	POCI	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 1	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 2	-	-	-	-	-	-	-
Kašnjenje > 30 dana <= 90 dana	Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
	POCI	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 1	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 2	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
	POCI	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 1	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 2	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
	POCI	-	-	-	-	-	-	-
Malo vjerovatno da će platiti nedospjeli ili kašnjenje <= 90 dana	Faza 1	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 2	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
	POCI	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 1	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 2	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
	POCI	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 1	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 2	-	-	-	-	-	-	-
Kašnjenje > 90 dana <= 180 dana	Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
	POCI	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 1	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 2	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
	POCI	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 1	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 2	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
	POCI	-	-	-	-	-	-	-
Kašnjenje > 180 dana <= 1 godine	Faza 1	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 2	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
	POCI	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 1	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 2	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
	POCI	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 1	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 2	-	-	-	-	-	-	-
Kašnjenje > 1 godine <= 5 godina	Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
	POCI	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 1	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 2	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
	POCI	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 1	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 2	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
	POCI	-	-	-	-	-	-	-
Kašnjenje > 5 godina	Faza 1	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 2	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
	POCI	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 1	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 2	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
	POCI	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 1	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 2	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno								-93.613

Napomene uz finansijske izvještaje

za godinu završenu 31. decembra 2021.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Informacije o kvalitetnim izloženostima i nekvalitetnim izloženostima – umanjenja vrijednosti (nastavak)

2020.	Faza	Centralna banka	Države	Kreditne institucije	Ostale finansijske institucije	Nefinansijske institucije	Domaćinstva	Ukupno
Prihodujuća izloženost	Faza 1	-	-140	-124	-319	-9.004	-3.917	-13.504
	Faza 2	-	-	-	-50	-11.626	-9.105	-20.781
	Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
	POCI	-	-	-	-	-12	-27	-40
	Faza 1	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 2	-	-	-	-	-166	-1.112	-1.278
	Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
	POCI	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 3	-	-	-	-	-1.017	-1.484	-2.501
	POCI	-	-	-	-	-35	-60	-95
Neprihodujuća izloženost	Kašnjenje > 90 dana <= 180 dana	-	-	-	-	-5	-1.509	-1.514
	POCI	-	-	-	-	-0	-8	-8
	Kašnjenje > 180 dana <= 1 godine	-	-	-	-	-1.372	-4.189	-5.562
	POCI	-	-	-	-	-7	-22	-29
	Kašnjenje > 1 godine <= 5 godina	-	-	-	-	-6.175	-23.592	-29.767
	POCI	-	-	-	-	-168	-60	-228
	Kašnjenje > 5 godina	-	-	-	-	-3.722	-10.852	-14.573
	POCI	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	-
Ukupno								-89.991

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2021.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

c) Upravljanje tržišnim rizikom

Tržišni rizik je rizik gubitka koji može nastati zbog nepovoljnih promjena tržišnih cijena i parametara koji iz toga proizlaze.

Sektor sredstava pruža podršku poslovanju, koordinira pristup domaćem i međunarodnim tržištima, nadgleda i upravlja finansijskim rizikom koji se odnose na poslovanje Banke kroz interne izvještaje o riziku kojima se analizira izloženost po stepenu i uticaju rizika. Ovi rizici uključuju tržišni rizik (uključujući devizni rizik i rizik kamatne stope na fer vrijednost), rizik likvidnosti i rizik kamatne stope na novčani tok.

Valutni rizik

Banka je izložena raznim vrstama rizika koji proizlaze iz kursa. To podrazumijeva rizik od otvorene valutne pozicije i ostalih rizika. Rizik od otvorenih valutnih pozicija je rizik povezan s neusklađenosti imovine i obaveza u pojedinoj valuti ili od valutnih derivativa. Ova vrsta rizika može nastati ili od transakcija klijenata ili trgovanja za vlastiti račun te se prati i upravlja na dnevnoj razini. Izloženost valutnom riziku je ograničena regulatornim i internim limitima. Interni limiti su postavljeni od strane Uprave Banke.

Sljedeća tablica prikazuje najveće otvorene valutne pozicije na dan 31. decembar 2021. i 31. decembar 2020.:

	2020	2021
Euro	837	3,487
Američki dolar	-174	-120
Ostalo	-135	-226

Analiza osjetljivosti strane valute

Banka je uglavnom izložena USD i drugim valutama. Uprava smatra da Banka nije izložena deviznom riziku za EUR jer je konvertibilna marka (BAM) putem valutnog odbora fiksno vezana za EUR.

Sljedeća tabela detaljno prikazuje osjetljivost Banke na 10%-tno povećanje i smanjenje u BAM u odnosu na USD. 10% je stopa osjetljivosti koja se koristi pri internom izvještavanju ključnom osoblju Uprave o riziku strane valute i predstavlja procjenu Uprave o razumno mogućim promjenama kursa stranih valuta.

Analiza osjetljivosti uključuje eksterne zajmove koji su denominirani u valuti različitoj od valute zajmodavca ili zajmoprimca. Pozitivan iznos niže ukazuje na povećanje dobiti ili drugog kapitala kada BAM u odnosu na relevantnu valutu jača za 10%. Za 10% slabljenja BAM u odnosu na relevantnu valutu, efekat bi bio isti, ali sa suprotnim predznakom

	USD Efekat	
	2020	2021
Dobit / (gubitak)	17	12

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

c) Upravljanje tržišnim rizikom

Rizik kamatne stope

Banka je izložena riziku kamatnih stopa jer plasira i posuđuje sredstva po fiksnim kamatnim stopama. Izloženost Banke kamatnim stopama na finansijsku imovinu i obaveze je detaljno prikazana u dijelu koji govori o upravljanju rizikom likvidnosti (vidjeti Tačku i).

Analiza osjetljivosti na kamatne stope

Analize osjetljivosti ispod su urađene na osnovu izloženosti kamatnim stopama i za derivativne i nederivativne instrumente na datum izvještajnog perioda. Za promjenjive kamatne stope pripremljena je analiza pod pretpostavkom da je nepodmireni iznos obaveza na datum izvještaja o finansijskom položaju bio nepodmiren čitavu godinu. Koristi se 50 baznih poena umanjena ili povećanja pri internom izvještavanju o riziku kamatnih stopa i ključnom osoblju uprave i predstavlja procjenu uprave o razumno mogućim promjenama kamatnih stopa.

Da su kamatne stope bile 50 baznih poena više ili niže a da su se druge varijable održale konstantnim, neto dobit za godinu završenu 31. decembra 2021. bila bi uvećana / umanjena za 4.185 hiljada BAM (2020.: za 5.100 hiljada BAM).

d) Upravljanje rizikom likvidnosti

Krajnja odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti leži na Upravi, koja je izgradila odgovarajući okvir za upravljanje rizikom likvidnosti, a u svrhu upravljanja kratkoročnim, srednjoročnim i dugoročnim potrebama Banke za likvidnim sredstvima. Banka upravlja ovim rizikom održavanjem adekvatnih rezervi, pozajmicama od strane ostalih banaka i drugih finansijskih institucija, kao i ostalim izvorima finansiranja, a time što konstantno nadgleda prognozirane i stvarne novčane tokove i uspoređuje rokove dospeljeća finansijske imovine i obaveza.

Sljedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospeljeća Banke za finansijsku imovinu. Tabela je pripremljena na osnovu nediskontiranih novčanih tokova finansijske imovine, uključujući i kamate na tu imovinu koje će biti zarađene, osim na imovinu za koju Banka očekuje da će se novčani tok pojaviti u drugom periodu.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2021.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

d) Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)

Tabele rizika likvidnosti i kamatnih stopa

Dospijee finansijske imovine

	Ponderisana prosječna EKS	Manje od 1 mjeseca	2 do 3 mjeseca	4 mjeseca do 1 godine	1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
2021.							
Bez kamata							
Sredstva kod CBBiH	-	95.294	-	-	-	-	95.294
Instrumenti fiksne kamatne stope							
Sredstva kod CBBiH	-0.55%	108.612	-	-	-	-	108.612
Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	-0.97%	108.271	-	-	-	-	108.271
Kredit i potraživanja od klijenata	5.08%	83.515	75.151	308.767	366.962	194.076	1.028.471
Dužnički vrijednosni papiri	1.88%	-	-	11.537	108.414	54.441	174.392
Instrumenti varijabilne kamatne stope							
Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	-	-	-	-	-	-	-
Kredit i potraživanja od klijenata	3.39%	21.208	12.939	57.768	263.889	239.163	594.967
2020.							
Bez kamata							
Sredstva kod CBBiH	-	138.219	-	-	-	-	131.968
Instrumenti fiksne kamatne stope							
Sredstva kod CBBiH	-0.50%	35.505	-	-	-	-	35.505
Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	-0.50%	64.341	-	-	-	-	64.341
Kredit i potraživanja od klijenata	4.75%	82.367	70.409	278.436	378.066	201.964	1.011.242
Dužnički vrijednosni papiri	2.43%	-	-	2.112	105.724	58.977	166.813
Instrumenti varijabilne kamatne stope							
Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	-0.55%	30.632	-	-	-	-	30.632
Kredit i potraživanja od klijenata	3.51%	13.789	9.860	56.635	206.079	200.298	486.661
		345.294	80.269	337.183	689.869	461.239	1.913.856

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2021.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

d) Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)

Tabele rizika likvidnosti i kamatnih stopa

Slijedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospijeca Banke za finansijske obaveze. Tabela je pripremljena na osnovu nediskontiranih novčanih tokova finansijskih obaveza na osnovu najranijeg datuma na koji se od Banke može tražiti da plati. Tabela uključuje novčane tokove kamata i glavnica.

Dospijee za finansijske obaveze		Ponderisana prosječna EKS	Manje od 1 mjeseca	2 do 3 mjeseca	4 mjeseca do 1 godine	1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
2021.								
Bez kamata								
Depoziti od klijenata i banaka		-	710.961	-	-	-	-	710.961
Instrumenti varijabilne kamatne stope								
Depoziti od klijenata i banaka		1.39%	-	-	7.905	42.012	-	49.917
Obaveze po uzetim kreditima		1.42%	-	3.254	-	-	-	3.254
Subordinisani dugovi		3.9%	-	-	-	-	12.158	12.158
Instrumenti fiksne kamatne stope								
Depoziti od klijenata i banaka		0.94%	195.247	110.048	190.413	363.705	11.313	870.726
Obaveze po uzetim kreditima		0.77%	1.956	-	4.207	8.580	-	14.743
			908.164	113.302	202.525	414.297	23.471	1.661.759
2020.								
Bez kamata								
Depoziti od klijenata i banaka		-	711.432	-	-	-	-	711.432
Instrumenti varijabilne kamatne stope								
Depoziti od klijenata i banaka		1.39%	-	100	-	50.596	-	50.696
Obaveze po uzetim kreditima		1.42%	2.238	3.254	5.507	3.295	-	14.294
Subordinisani dugovi		3.9%	-	-	-	-	12.158	12.158
Instrumenti fiksne kamatne stope								
Depoziti od klijenata i banaka		1.27%	51.483	88.746	154.173	361.089	15.232	670.724
Obaveze po uzetim kreditima		0.89%	-	-	1.969	12.804	-	14.773
			765.153	92.100	161.649	427.784	27.390	1.474.077

Banka očekuje da će ispuniti druge obaveze iz operativnih novčanih tokova i priliva od dospjele finansijske imovine.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2021.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. MJERENJE FER VRIJEDNOSTI

Ova napomena daje informacije o načinu na koji Banka procjenjuje fer vrijednosti različite finansijske imovine i finansijskih obaveza.

34.1 Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza Banke koji se mjere po fer vrijednosti na ponavljajućem nivou, iz perioda u period

Neki od finansijske imovine i finansijskih obaveza Banke mjere se po fer vrijednosti na svaki datum izvještavanja. U nastavku su informacije o tome kako se utvrđuju fer vrijednosti ove finansijske imovine i finansijskih obaveza (posebno, tehnike vrednovanja i ulazni podaci koji se koriste).

Finansijska imovina / finansijske obaveze	Hijerarhija fer vrijednosti na dan 31. decembar 2021.	Tehnike vrednovanja i ulazni podaci
	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
	Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u Bosni i Hercegovini:	Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u Bosni i Hercegovini:
	Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u drugim zemljama:	Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u drugim zemljama:
	Belgija – 127 hiljada BAM	Belgija – 111 hiljada BAM
	Dužnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u drugim zemljama:	Dužnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u drugim zemljama:
	• Hrvatska – 9.677 hiljada BAM (Baa3/BBB)	• Hrvatska – 9.921 hiljada BAM (Baa3/BBB)
	• Austrija – 23.027 hiljada BAM (AA/AA)	• Austrija – 23.660 hiljada BAM (AA/AA)
	• Belgija – 14.622 hiljada BAM (AA/AA)	• Belgija – 15.180 hiljada BAM (AA/AA)
	• Francuska – 9.915 hiljada BAM (AA/AA)	• Francuska – 10.171 hiljada BAM (AA/AA)
	• Slovenija – 18.204 hiljada BAM (AA/A)	• Slovenija – 18.911 hiljada BAM (AA/AA)
	• Dužnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u Bosni i Hercegovini:	• Dužnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u Bosni i Hercegovini:
	• Ministarstvo finansija FBiH – 34.504 hiljada BAM (B+)	• Ministarstvo finansija FBiH – 32.910 hiljada BAM (B+)
	• Ministarstvo finansija RS – 53.756 hiljada BAM (B+)	• Ministarstvo finansija RS – 52.384 hiljada BAM (B+)

Cijene koje kotiraju na aktivnom tržištu.

Faza 1

Faza 2

Faza 3

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2021.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. MJERENJE FER VRIJEDNOSTI (NASTAVAK)

34.2 Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza Banke koji se ne mjere po fer vrijednosti na ponavljajućem nivou, iz perioda u period (ali se zahtijeva objavljivanje njihove fer vrijednosti)

Osim navedenog u sljedećoj tabeli, Uprava smatra da knjigovodstveni iznosi finansijske imovine i finansijskih obaveza priznati u finansijskim izvještajima približno odgovaraju njihovim fer vrijednostima.

	2020					2021						
	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Kotirajuće tržišne cijene na aktivnim tržištima	Vrednovano po modelu baziranom na dostupnim tržišnim podacima	Faza 1	Vrednovano po modelu baziranom na dostupnim tržišnim podacima	Faza 2	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Kotirajuće tržišne cijene na aktivnim tržištima	Vrednovano po modelu baziranom na dostupnim tržišnim podacima	Vrednovano po modelu baziranom na nedostupnim podacima
IMOVINA												
Novac i novčani ekvivalenti	331.653	331.653	-	-	-	-	-	433.391	433.391	-	-	-
Financijska imovina koja se mjeri po amortiziranom trošku	1.158.111	1.158.854	-	-	-	1.158.854	1.276.678	1.276.632	1.276.632	-	-	1.276.632
Kredit i potraživanja od banka	64.269	64.269	-	-	-	64.269	74.165	74.165	74.165	-	-	74.165
Kredit i potraživanja od klijenata	1.093.842	1.094.585	-	-	-	1.094.585	1.202.513	1.202.467	1.202.467	-	-	1.202.467
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	5.760	5.760	-	-	-	5.760	6.556	6.556	6.556	-	-	6.556
obaveze												
Financijske obaveze												
vrednovane po amortiziranom trošku	1.459.245	1.459.232	-	-	-	1.459.232	1.649.332	1.642.361	1.642.361	-	-	1.642.361
Depoziti od banaka	185.485	186.746	-	-	-	186.746	120.115	118.916	118.916	-	-	118.916
Depoziti od klijenata	1.273.760	1.272.486	-	-	-	1.272.486	1.529.217	1.523.445	1.523.445	-	-	1.523.445
FINANCIJSKE GARANCIJE I OBAVEZE												
Financijske garancije	-	22	-	-	-	22	-	39	39	-	-	39
Neopozive obaveze	-	5.168	-	-	-	5.168	-	1.862	1.862	-	-	1.862

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2021.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. MJERENJE FER VRIJEDNOSTI (NASTAVAK)

34.2 Fer vrijednost nefinansijske imovine i nefinansijskih obaveza Banke

Fer vrijednosti i hijerarhija fer vrijednosti nefinansijske imovine						
	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Kotirane tržišne cijene na aktivnim tržištima - Faza 1	Tržište po modelu na temelju promatrane razine podataka – Faza 2	Tržište po modelu na temelju promatranih ulaznih podataka koji nisu vidljivi na tržištu za Fazu 3	
2021.						
Imovina čija je vrijednost prikazana u bilješkama						
Ulaganje u nekretnine	999	999	-	-	-	999
Imovina čija je fer vrijednost prikazana u izvještaju o finansijskom položaju						
Imovina koja se drži za prodaju	-	-	-	-	-	-
2020.						
Imovina čija je vrijednost prikazana u bilješkama						
Ulaganje u nekretnine	1.025	1.025	-	-	-	1,025
Imovina čija je fer vrijednost prikazana u izvještaju o finansijskom položaju						
Imovina koja se drži za prodaju	-	-	-	-	-	-

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2021.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

35. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVJEŠTAVANJA

Od 1. januara 2022. godine Igor Jokić je novi član Upravnog odbora.

Nije bilo drugih značajnih naknadnih događaja koji bi imali značajan utjecaj na finansijske izvještaje za 2021. godinu ili koji bi zahtijevali objavljivanje u bilješkama uz finansijske izvještaje

36. ODOBRAVANJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Ove finansijske izvještaje odobrila je Uprava Banke dana 14. aprila 2022. godine

Amir Softić
Predsjednik Uprave

Igor Bilandžija
Član Uprave